

Economisch-Statistische Berichten

ALGEMEEN WEEKBLAD VOOR HANDEL, NIJVERHEID, FINANCIËN EN VERKEER

ORGAAN VOOR DE MEDEDEELINGEN VAN DE CENTRALE COMMISSIE VOOR DE RIJNVAART

UITGAVE VAN HET INSTITUUT VOOR ECONOMISCHE GESCHRIFTEN

16^E JAARGANG

WOENSDAG 25 FEBRUARI 1931

No. 791

INSTITUUT VOOR ECONOMISCHE GESCHRIFTEN.
Algemeen Secretaris: Prof. Mr. Dr. G. M. Verrijn Stuart
ECONOMISCH-STATISTISCHE BERICHTEN.-
COMMISSIE VAN ADVIES:

Prof. Mr. D. van Blom; J. van Hasselt; Jhr. Mr. L. H. van Lennep; Mr. K. P. van der Mandele; Prof. Dr. N. J. Polak; Mr. Dr. L. F. H. Regout; Dr. E. van Welderen Baron Rengers; Prof. Mr. H. R. Ribbius; Jan Schilthuis; Mr. Q. J. Terpstra; Prof. Mr. F. de Vries.

Gedelegeerd lid: Prof. Mr. Dr. G. M. Verrijn Stuart.

Redacteur-Secretaris: H. M. H. A. van der Valk.

Secretariaat: Pieter de Hoochweg 122, Rotterdam.

Telefoon Nr. 35000. Postrekening 8408.

Abonnementsprijs voor het weekblad franco p. p. in Nederland f 20,—. Buitenland en Koloniën f 23,— per jaar. Losse nummers 50 cents. Leden en donateurs van het Instituut ontvangen het weekblad gratis.

De verdere publicaties van het Instituut uitgaande ontvangen de abonné's, leden en donateurs kosteloos, voor zover daaromtrent niet anders wordt beslist.

Aangeteekende stukken: Bijkantoor Ruigeplaatweg.

Advertenties f 0,50 per regel. Plaatsing bij abonnement volgens tarief. Administratie van abonnementen en advertenties: Nijgh & van Ditmar's Uitgevers-Maatschappij, Rotterdam, Amsterdam, 's-Gravenhage. Postchèque- en girorekening No. 145192.

24 FEBRUARI 1931.

Het aanbod van geld was ook deze berichtswEEK weder zeer groot, terwijl de vraag uiterst gering bleef, zoodat de rentenoteeringen, ondanks den reeds zeer lagen stand, nog iets verder terugliepen. Particulier disconto zakte 1 pCt. terug en voor prolongatierente zag men enkele dagen de bijkans ongekende noteering van $\frac{3}{4}$ pCt. tot stand komen. Men moet vele jaren teruggaan om een noteering beneden 1 pCt. te kunnen vinden. Callgeld bleef onveranderd $\frac{1}{2}$ pCt. noteren, het aanbod overtrof echter verre de vraag en groote posten bleven ongeplaatst.

* * *

Bij de inschrijving op het schatkistpapier werd in totaal ingeschreven voor f 111.701.000. Toegewezen werden f 19.250.000 zes-maands promessen à f 992,29 of ca. $1\frac{1}{2}$ pCt. en f 10.750.000 jaarbiljetten à f 1010,25 of circa 2 pCt.

* * *

Het opereerend kapitaal van De Nederlandsche Bank is gedurende de afgelopen week wederom teruggegaan. De post binnenlandsche wissels verminderte met f 1 miljoen, terwijl de beleeningen een daling van f 1,7 miljoen te aanschouwen geven. De goudvoorraad der Bank bleef vrijwel onveranderd. De zilvervoorraad klom met f 1,7 miljoen. De post papier op het buitenland geeft een teruggang van f 2,3 miljoen te zien, doch de diverse rekeningen op de actiefzijde der balans stegen met f 1,1 miljoen.

De biljettencirculatie bedraagt f 4 miljoen minder dan verleden week. Het tegoed van het rijk daalde

met f 6,6 miljoen. De rekening-courant-saldi van anderen blijken met f 8,3 miljoen te zijn toegenomen. Het beschikbaar metaalsaldo steeg met f 2,6 miljoen. Het dekkingspercentage bedraagt ruim 55%.

* * *

Er heerschte deze week op de wisselmarkt een levendige stemming; toch bewogen de koersen zich binnen nauwe grenzen. Het Pond Sterling is eerst van $12.10\frac{9}{16}$ op $12.10\frac{3}{4}$ teruggelopen, om op $12.10\frac{7}{8}$ te sluiten, terwijl de Dollar, die op 2.4923 opende, tenslotte nauwelijks veranderde. De Dollar in Londen verbeterde aanvankelijk van 4.8570 tot 4.8560, doch liep tenslotte tot 4.8580 terug. Voor Marken was er weinig variatie waar te nemen: 59.23% (Dollars tegen Marken 4.2070). Fransche Francs $9.76\frac{1}{2}$ — 9.77 — $9.76\frac{3}{4}$. Ponden tegen Frs. 123.95). Belga's hebben nogal gefluctueerd: 34.71 — 34.76 — $34.74\frac{1}{2}$. (Ponden tegen Belga's 34.88 — 34.83 — 34.84). Zwitsersche Francs liepen gestadig achteruit: $48.07\frac{1}{2}$ — $48.04\frac{1}{2}$. Lires vaster: $13.04\frac{1}{2}$.

Ondanks de politieke gebeurtenissen in Spanje zijn de Peseta's niet verder achteruitgelopen; zij hebben zich tenslotte met den politieken toestand verbeterd: 24.65 — 26.60 . T.T. Indië hooger: 100. Rio $21\frac{1}{4}$. Ook de Argentijnsche Peso kon zich een heel stuk verbeteren en kwam van 79 op 82. Deze hausse zal wel verband houden met de getroffen maatregelen, waardoor het in de toekomst wederom mogelijk zal zijn — zij het dan ook op beperkte schaal — goud uit Argentinië te exporteeren.

Termijnen bleven flauw; één- en drie-maands Ponden noteerden $1\frac{1}{2}$ en $3\frac{1}{2}$, Dollars 18 en $37\frac{1}{2}$ en Marken $8\frac{1}{2}$ en $22\frac{1}{2}$ punt onder den contanten koers.

LONDEN, 23 FEBRUARI 1931.

De stemming op de geldmarkt was verleden week zeer onregelmatig, waarvoor geen voldoende verklaring te vinden was. Geld was, na op Maandag en Dinsdag zeer gezocht te zijn geweest, Woensdag gemakkelijk te verkrijgen, om echter op de laatste dagen der week weder sterk aan te trekken.

Disconto volgde tot op zekere hoogte dezelfde schommeling. Na 2% op Maandag werd de koers iets zwakker op Woensdag, maar was weder zeer vast later en sloot op $2\frac{3}{8}$ — $\frac{11}{16}$ pCt.

De koersen van de goudgerande waarden zijn verleden week onder den enerveerenden druk van een onbestemd onzekerheidsgevoel, belangrijk afgebrokkeld. De ook in Nederland genoteerde 4 pCt. Funding Loan is tot op 89 pCt. teruggelopen.

Heden is de stemming iets beter. Funding Loan 90 pCt.

DE VERWACHTINGEN BETREFFENDE 'S LANDS ONTVANGSTEN IN 1931.

De laatste maanden is een sterk verhoogde belangstelling voor de maandelijks gepubliceerde overzichten van de opbrengsten der middelen te constateeren. Menigeen vraagt zich af, in welke mate en wanneer zich de huidige depressie ook in 's lands opbrengsten zal doen gelden. Zal de crisis tot een groot tekort op de raming 1931 voeren met al de gevolgen daarvan?

De ontvangsten over de periode van een maand, die in de middelenoverzichten in de groote bladen veelal met de ontvangsten in dezelfde maand van het vorige jaar worden vergeleken, zijn teveel van toevallige factoren afhankelijk, dan dat aan deze vergelijking alleen groote waarde kan worden gehecht. De staat van December 1930 is in zooverre belangrijk, dat hiermede een overzicht van 1930 wordt verkregen, hetwelk een vergelijking met het recordjaar 1929 mogelijk maakt.

Nu de schrijvers van deze overzichten in eenige onzer groote bladen zich, zij het op omzichtige wijze, aan voorspellingen wagen, verstout ik mij, uitgaande van het verloop der middelen tot op heden, eens na te gaan, wat ons in de toekomst wacht. Ik werp daarbij twee stellingen op, die ik nader zal motiveeren:

1e. De groote differenties, die op het verloop onzer middelen van beslissenden invloed zullen zijn, zullen zich concentreren op:

Inkomstenbelasting en Dividend- en Tantiëmebelasting. Invoerrechten en Statistiekrecht. Zegelrecht. Registratierecht. Successierecht.

2e. De overige middelen zijn of door hun geringe opbrengst, van weinig invloed, of naar hun aard van te constant karakter, dan dat hiervan groote verrassingen of groote decepties te wachten zijn. Hare totaalopbrengst over 1931 zal van de raming niet belangrijk afwijken.

De tweede stelling eischt allereerst nadere toelichting, want is eenmaal aannemelijk gemaakt, dat deze middelen, nl.: Grondbelasting, Personeele belasting, Vermogensbelasting, Accijnzen, zich in 1931 rustig zullen gedragen en niet of slechts in geringe mate tot een vermindering zullen bijdragen, dan kunnen we ons aan de overige middelen wijden om hun fatale of verheffende werking in het komende jaar na te gaan.

De *Grondbelasting* waarborgt reeds door haar constant karakter als een heffing naar maatstaven, die door de conjunctuur weinig of niet worden beïnvloed voor 1931 een opbrengst, die weinig van de raming zal afwijken. Evenals vorige jaren zal men den spijker vrijwel op den kop slaan¹⁾.

	Raming	Opbrengst
1928	20.500.000	20.856.000
1929	21.385.000	21.355.000
1930	21.385.000	21.900.000

De *Personeele belasting*, die, zooals bekend, wordt geheven naar verschillende grondslagen, betrekking hebbende op uiterlijke leefwijze, zou oppervlakkig beschouwd wel eens den terugslag van de crisis kunnen ondervinden. De menschelijke eigenschap om ook bij schaarscher vloeiende inkomsten zoo lang mogelijk de oude staat te blijven voeren, de toeneming van het aantal gezinnen en het niet verminderde aantal auto's, zijn waarborgen voor het behoud van de opbrengst op het oude peil²⁾.

	Raming	Opbrengst
1928	22.500.000	27.577.000
1929	22.500.000	28.114.000
1930	27.500.000	29.571.000

Bij de *Vermogensbelasting* zullen evenals bij de In-

¹⁾ In het gepubliceerde overzicht van de opbrengst der middelen zal de Grondbelasting vanaf 1 Jan. 1931 echter slechts voor $\frac{1}{4}$ worden opgenomen; de overige $\frac{3}{4}$ wordt aan de gemeenten uitgekeerd.

²⁾ Uit den middenstaat zal de Personeele belasting geleidelijk verdwijnen, daar met ingang van 1931 deze belasting de gemeenten ten goede komt.

INHOUD.

Blz.

DE VERWACHTINGEN BETREFFENDE 'S LANDS ONTVANGSTEN IN 1931 door <i>W. H. Meyburg</i>	190
De conjunctuur in de Vereenigde Staten in 1930 door <i>Dr. W. L. Valk</i>	191
Toestand en vooruitzichten der petroleumindustrie in de Vereenigde Staten bij den aanvang van 1931 II (Slot) door <i>Dr. Wilhelm Mautner</i>	193
Onvoldoende geldcirculatie? door <i>O. Schnabel</i>	195
Beschouwingen over kolen I	197
Een georganiseerde termijnmarkt voor suiker op Java door <i>G. A. P. Weyer</i>	200
De Rijksmiddelen	201

AANTBEKENINGEN:

Uitbreiding van het statistisch overzicht van groot-handelsprijzen

203

MAANDOLJFERS:

Rijkspostspaarbank	203
Overzicht der Rijksmiddelen	203
Conjunctuurgegevens betreffende de Vereen. Staten	204
Productie der Steenkolen-, Bruinkolen- en Zoutmijnen	205
Postcheque- en Girodienst	205

STATISTIEKEN EN OVERZICHTEN

205-212

Geldkoersen.	Bankstaten.	Verkeerswezen.
Wisselkoersen.	Goederenhandel.	

komstenbelasting twee belastingjaren, nl. 1930/'31 en 1931/'32 de ontvangsten van het kalenderjaar 1931 beïnvloeden. Het vermogen naar den toestand van 1 Mei 1930 en 1 Mei 1931 is dus maatstaf. Per 1 Mei 1930 kan men in vergelijking met 1 Mei 1929 al van een sterke koersinzinking spreken, maar de verschillen van 1 Mei 1930 op 1 Mei 1931 zullen toch naar alle waarschijnlijkheid nog grooter zijn. Men moet echter niet vergeten, dat de aan sterke depreciatie onderhevige aandelen slechts een deel van ons vermogen uitmaken, daartegenover staan de onroerende goederen, hypothecaire en andere vorderingen, saldi rekening-courant, enz., die een al te groote inzinking zullen verhinderen. Stelt men nu het normaal vermogensaccres aan de andere zijde van de weegschaal, en houdt men tevens rekening met de in verhouding tot andere middele geringe bate, die dit middel afwerpt, dan is de conclusie niet te stout, dat de vermogensbelasting, ook al zal ze wat bij de raming ten achter blijven, die inzinking van geen beteekenis zal zijn:

	Raming	Opbrengst
1928	13.500.000	12.300.000
1929	13.500.000	14.400.000
1930	14.000.000	15.235.000
1931	14.500.000	

Voor de *Accijnzen* geldt, wat voor de Personeele belasting is gezegd. De groote menigte zal op de aan accijns onderworpen genot- en voedingsmiddelen geen dergelijke bezuiniging weten toe te passen, dat de opbrengst daardoor sterk zal worden aangetast. Daarvoor pleit het jaar 1930, waarin het woord malaise in zooveele monden bestorven lag. Datzelfde jaar gaf een recordopbrengst voor deze middelen met de genotmiddelen voorop. Bovendien heeft de totaalopbrengst over de laatste jaren een vrij constant karakter:

	Raming	Opbrengst
1928	140.000.000	146.000.000
1929	145.000.000	142.000.000
1930	142.000.000	150.000.000
1931	153.000.000	

Door de enorme verlaging der gedistilleerdaccijns ingaande 1 April 1929 leverde deze accijns aanmerkelijk minder op over 1929 en 1930. Willen we de opbrengsten vergelijken, dan zullen we de opbrengst over 1928, waarin de hoogere accijns nog ten volle zijn invloed deed gelden, met pl.m. 8 miljoen moeten verminderen. De stijgende lijn in deze opbrengsten wordt dan duidelijk. De opbrengsten van 1930 en de raming van 1931 zijn vrijwel gelijk, wanneer men er rekening mee houdt, dat de gedistilleerd-accijns door de onlangs aangenomen verhooging op dit middel 3 miljoen meer behoort op te brengen. Nu is de raming 1931 weliswaar hoog opgevoerd, en een kleine inzin-

king behoort tot de mogelijkheden (zie 1922). Maar men kan aannemen, dat deze gecompenseerd wordt met het normaal accres en de raming dus vrij dicht zal worden benaderd.

* * *

Ik kom nu tot het tweede en moeilijkste deel van mijn taak, wanneer ik na moet gaan, wat ons bij de overige middelen waarschijnlijk te wachten staat.

Voor zoover men dit afhankelijk wil stellen van de vraag, of in 1931 een merkbare opleving zal komen, bedenke men, dat voor de Inkomstenbelasting en de Dividend- en Tantiëmebelasting geheel, en gedeeltelijk voor het recht van Successie de maatstaf voor de belasting reeds in het verleden ligt en de vraag of dit herstel in de toekomst al dan niet lang op zich zal laten wachten, de veel gestelde en pijnlijk onoplosbare vraag, kan worden uitgeschakeld, wat de ontvangsten over 1931 betreft.

Inkomstenbelasting. In het belastingjaar 1930/31 weerspiegelt zich het betrekkelijk gunstige jaar 1929 en zelfs gedeeltelijk nog 1928, daar de over 1928 vastgestelde tantièmes en dividenden in het inkomen over 1929 worden begrepen. Men kan aannemen, dat de ontvangsten over dit belastingjaar voor pl.m. 40 pCt. reeds in de ontvangsten over 1930 zijn opgenomen en pl.m. 50 pCt. aan 1931 en wel voornamelijk aan de eerste acht maanden zal ten goede komen. De laatste 4 à 5 maanden van 1931 zal zich de invloed van het belastingjaar 1931/32 doen gelden, waarin de terugslag van het volksinkomen 1930 merkbaar zal zijn. Vooral voor de opbrengst ten platten lande kan voor 1931/32 niet veel goeds worden voorspeld. De ontvangsten der Inkomstenbelasting zullen dus vooral in de tweede periode van 1931 in vergelijking met dezelfde periode 1930 ten achter moeten blijven. De hooge opbrengst van 93 miljoen over 1930 zal m.i. niet kunnen worden gehaald, maar de gunstige invloeden uit het verleden doen ons niet vreezen, dat dit middel beneden de raming van 85 miljoen zal blijven, al zal deze dan niet veel worden overtroffen.

De Dividend- en Tantiëmebelasting moet een veer laten, daar de over 1930 in 1931 vastgestelde dividenden wel zeer moeten tegenvallen. De raming van 19½ miljoen acht ik optimistisch en eenige miljoenen deficit zijn te verwachten.

Voor de *Successierechten* is pessimisme gerechtigd. Waar dit recht vooral voor de grootere nalatenschappen vrij lang na het overlijden wordt geïncasseerd (9 maanden) en het tijdstip van het overlijden voor de waardebeoordeling van de boedel en dus voor het te betalen bedrag aan successie beslissend is, zal vooral wat het effectenbezit betreft, maar ook voor de landerijen, de lage waarden der laatste maanden neerdrukkend werken op een groot deel van de baten van 1931.

De ontvangsten van 1930 bleven met 44 miljoen reeds 6 miljoen bij het door toevallige factoren buitengewoon gunstige jaar 1929 ten achter. Kennelijk onder den invloed van dat jaar is de raming voor 1931 opgevoerd tot 48 miljoen. Een ongeluksprofeet heeft hier een lichte taak en het zou mij niet verwonderen, als dit middel ontstellend achterbleef en de raming 6 à 10 miljoen boven de ontvangst bleef zweven.

Nu rest ons de bespreking van drie middelen, waar bij een spoedige opleving van de conjunctuur veel goed zou kunnen maken, daar deze de invloed daarvan direct ondergaan. Van het standpunt van een raming bezien, geeft de huidige toestand en de beschouwingen over dit netelige onderwerp geen aanleiding om met een gelukkig keerpunt in den loop van dit jaar rekening te houden.

Zonder nu blijk te geven van een bij dit onderwerp evenmin passend groot pessimisme, mag men toch aannemen, dat de met nog 3 miljoen boven de opbrengst van 1930 opgezette raming *invoerrechten* niet zal worden bereikt.

Ontvangst 1ste helft 1930 f 34.700.000
" 2e " " " " " 32.400.000

Zelfs wanneer het peil van de tweede helft van 1930 gehandhaafd blijft, wat niet is te voorzien, blijft men al 5 à 6 miljoen ten achter.

De *Zegelrechten* moeten we voor ons doel splitsen in de beursbelasting, die sterk onder den invloed staat van de crisis in den Effectenhandel, en de overige zegelrechten, die een meer constant karakter dragen. Dit middel heeft in 1930 reeds een buitengewoon ongunstig jaar achter zich en kwam ondanks de daling van de beursbelasting met 4 miljoen toch vrij goed uit den bus. Daar men voor 1931, wat de beursbelasting betreft, moeilijk nog lagere uitkomsten kan verwachten, zal de opbrengst over dit jaar niet al te veel bij de ontvangsten over 1930 van 24 miljoen ten achter blijven. Blijven we dus hierop hopen, dan zal de raming, die opgezet is tot 27 miljoen, een tekort opleveren van 3 miljoen.

De *registratierechten* geven voor 1930 een lagere opbrengst in vergelijking met 1929 van elf miljoen en bleven zeven miljoen bij de raming ten achter. Werd dit middel reeds voor 1930 een débacle, de omstandigheden zijn niet van dien aard, dat een herhaling buitengesloten is. De raming is nu op 26.600.000 gesteld of 3.4 miljoen lager. Aannemende, dat met een sterke opleving van de ondernemingslust, die direct in dit middel tot uitdrukking komt, niet valt te rekenen, kan men met een opbrengst gelijk aan die van 1930 of een tekort van 4 miljoen tevreden zijn.

Recapitulerende kom ik tot de conclusie, dat de jaren der overschotten tot het verleden behooren, en de veronderstelling, dat een tekort van 20 à 25 miljoen ons wacht, niet geheel uit de lucht gegrepen is.

Dat dit alles geen mathematica is, zal de lezer hebben begrepen. De quaestie is evenwel van voldoende belang, om een poging te verontschuldigen met de gegevens van heden en verleden een hypothese op te stellen. Twintig miljoen tekort is nog geen débacle en het weerglas staat nu daarmee nog niet op storm. Wanneer ik eens de vrij povere voldoening moet smaken, dat mijn voorspelling niet ver van de waarheid is geweest, zal een dergelijk tekort toch als een ernstig symptoom moeten worden gezien.

M.

DE CONJUNCTUUR IN DE VEREENIGDE STATEN IN 1930.

Het jaar 1930 is, practisch gesproken, in alle onderdeelen van het economisch leven een jaar van sterken teruggang geweest, zooals, gezien de phase der conjunctuur, waarin wij ons bevinden, trouwens niet anders te verwachten is.

Na een vleugje van opleving in de eerste maanden van het jaar, is de hoofdtendens van alle conjunctuurlijnen dalend geweest en de enkele cijfers, die zich gunstig voordeden aan den oningewijde, blijken bij nader onderzoek ook nog ongunstige teekenen geweest te zijn.

Men wijst op de lage geldrente, en vergeet dan, dat deze alleen te danken is aan het feit, dat het in de zaken zoo slecht gaat, dat men het geld of niet kan gebruiken, of niet kan verkrijgen.

Men wijdt groote aandacht aan kleine stijgingen van enkele cijfers, en vergeet, dat zij deels moeten worden toegeschreven aan de malaise zelf, die een voordeel is voor velen, die goedkoopere artikelen verkopen, en die klanten kunnen trekken, die anders duurder goederen zouden kopen. Ten deele verwacht men ook seizoenoplevingen met duurzamere verbeteringen, terwijl, indien men de cijfers nauwkeurig beziet, de seizoenopleving niet eens tot normale ont-plooiing komt.

Beschouwen wij eerst de bedrijvigheid¹⁾. De index der industriele productie, welke in Juni 1929 haar

¹⁾ Voor de meeste der hier genoemde cijfers verwijzen wij naar de conjunctuurgegevens op blz. 204.

hoogste punt bereikte en op 127 gesteld werd, daalde voortdurend, was in November 1930 reeds 84. Voor mineralen is de val van het indexcijfer in diezelfde periode van 113 op 92, voor fabrieken is de val daarentegen nog scherper dan voor het totaal, nl. van 129 tot 82.

Het zwaarst getroffen is de bouwindustrie. Het indexcijfer der bouwcontracten viel in genoemde periode van 133 tot 62, waarbij men echter in aanmerking moet nemen, dat de seizoenfluctuaties in het bouwbedrijf heel groot zijn. Doch zelfs, indien men hiermede rekening houdt, is de val nog zeer groot. Andere industrieën, die zwaar getroffen werden, zijn de automobiellindustrie, de ijzer- en staalindustrie, welke van de eerstgenoemde sterk afhankelijk is, en de spoorwegen, die onder het verminderde verkeer veel te lijden hebben.

Goede werkloosheidscijfers heeft men in Amerika niet. Dat de werkloosheid enorm moet zijn, volgt wel uit de volgende cijfers. De tewerkstelling van arbeiders in de industrie daalde, volgens de „index of factory employment” gedurende de periode van October 1929 tot October 1930 van 103 tot 84, de index der loonbetalingen daalde van 111 tot 81. Voor zoover men in deze cijfers vertrouwen kan stellen, blijkt dus hieruit, dat de loondaling zeer zwak geweest moet zijn.

Het vervoer op de spoorwegen, dat wel als een index van distributie der goederen gebruikt wordt, is eveneens sterk afgenomen, van 104 tot 86 (resp. Oct. 1929 en Oct. 1930). Deze daling is iets minder sterk dan die van de industriële productie, waarbij in acht genomen moet worden, ten eerste, dat het normaal is, wanneer de distributie iets minder sterk getroffen wordt, en ten tweede dat er groote voorraden zijn.

Omtrent de voorraden ontbreken helaas goede cijfers. Het is bekend, dat de wereldvoorraden van eenige massale artikelen zeer groot zijn. Eenige interessante cijfers kan men hieromtrent vinden in het Special Memorandum No. 32: Stocks of Staple Commodities, van de London and Cambridge Economic Service. Vele dezer cijfers hebben groote beteekenis voor de Vereenigde Staten.

Daarentegen schijnt in den kleinhandel geen opeenhooping van voorraden te hebben plaats gevonden, althans niet van dien aard, dat de gang van zaken er noemenswaard door beïnvloed zou zijn. Het Federal Reserve Bulletin van Januari 1931 vermeldt, dat er geen reden is om aan te nemen, dat er een excessieve voorraadvorming of een buitengewone pressie tot liquidatie is in de Department Stores. Inderdaad is de index der voorraden in deze zaken vrij laag gebleven. Zij viel van 101 in October 1929 tot 92 in 1930. De voorraden zijn dus kleiner geworden, wat den gang van zaken in het overige bedrijfsleven niet ten goede is gekomen.

Tegenover productie en voorraden moet men nu de omzetting stellen. De inlichtingen, die men hierover verkrijgen kan, zijn al even schaarsch als die omtrent voorraden in den kleinhandel. Na eenige onprettige ervaringen geeft de Federal Reserve Board alleen nog maar de omzetting in de Department Stores, die slechts zeer ten deele als representatief voor alle omzettingen kunnen gelden. Deze zijn echter weinig gedaald, al moet men ook dit cijfer met eenig wantrouwen beschouwen. Het indexcijfer stond in October 1929 op 112, in Oct. 1930 op 102. Het spreekt vanzelf, dat in die takken van handel, waar luxegoederen verkocht worden en vooral goederen van duurzamen aard, die in den regel met consumentencrediet gekocht worden, de schade veel grooter is.

Ondanks betrekkelijk kleine voorraden in den kleinhandel en inkrimping der productie is de prijsdaling zeer krachtig geweest. De wholesale price index van het Bureau of Labor Statistics daalde in de door ons beschouwde periode van 96 tot 83, en in December 1930 had zij reeds 78 bereikt. Hieruit blijkt, dat het aanpassingsproces reeds ver gegaan is, en hoewel de exacte beteekenis hiervan, met het oog op het ont-

breken van eenige belangrijke gegevens niet te berekenen is, is er reden om aan te nemen, dat het grootste deel van het aanpassingsproces reeds achter den rug is.

De daling van de prijzen van landbouwproducten is sterker dan die van de andere goederen. Ondanks de droogte en de dientengevolge niet overvloedige oogst is de drukkende werking der voorraden op den prijs al te duidelijk merkbaar. De index van den prijs dezer artikelen viel van 104 tot 79.

Op het gebied der speculatie is de daling, gelijk bekend is, enorm geweest. Ook na de eerste schokken is zij snel voortgegaan. Een kleine opleving in het begin van het jaar kon zich uit den aard der zaak niet handhaven en van November 1929 tot November 1930 viel de koers der aandelen nog met 23 pCt. In de kopergroep was de daling in deze periode nog 55 pCt., in het bouwbedrijf 32 pCt., petroleum 26 pCt., industriele en automobielaandelen 25 pCt. Hierbij moet men in aanmerking nemen, dat reeds een aanzienlijke daling voorafgegaan was. Nieuwe emissies bleven ver onder 1929, en daalden beneden het peil van 1927 en 1928. Het aantal aandelen, dat verhandeld werd, daalde sterk, steeg in December iets, doch bleef volgens de nieuwste gegevens in Januari 1931 weer ver terug. De makelaarsleeningen, die in September het record van acht en een half milliard bereikten, daalden tot beneden twee milliard in December 1930.

Het aantal faillissementen, dat in Januari 1930 reeds 2376 bedroeg is in Januari 1931 tot 3122 gegroeid. Hoewel de verwarring hierdoor vergroot wordt, is het een onmiskenbaar teken van sanering.

Wat geld- en bankwezen betreft, is de hoeveelheid „geld” in omloop sterk gedaald. De goudvoorraad is belangrijk toegenomen, doordat de goudbewerking weer overwegend naar Amerika toe was. De deposito's van de banken bij de centrale bank namen toe, zooals gewoonlijk in crisistijd het geval is, en de credietverleening is aanzienlijk ingekrompen. Alleen op de makelaarsleeningen is, blijkens de hierboven gegeven cijfers, de contractie reeds zes en een half milliard geweest. Wanneer men rekent, dat het jaarlijksch inkomen van de Vereenigde Staten ongeveer 90 milliard geweest is, en het geld waarschijnlijk gemiddeld twee maal per jaar rond loopt, zou uit dezen hoofde reeds een belangrijke vermindering van koopkracht te concludereen zijn, die een prijsdaling van ongeveer 14 pCt. zou rechtvaardigen. Men moet er echter rekening mee houden, dat veel van dit geld niet in het bedrijfsleven rond liep en dus de schade uit dezen hoofde reeds daarom niet zóó hoog mag worden aangeslagen.

Daarbij komt dan echter dat ook de overige credietverleening ingekrompen is, zij het dan ook in mindere mate. Ook is er veel geld, dat niet in omloop is, omdat het op verschillende wijze geïmmobiliseerd wordt. Een denkbeeld kan men hiervan krijgen door de cijfers betreffende de omloopssnelheid der onmiddellijk opvraagbare deposito's te bestudeeren. Immers in Amerika kan men de bewegingen van de onmiddellijk opvraagbare deposito's als de bewegingen van het geld opvatten, omdat de andere geldsoorten betrekkelijk onbelangrijk zijn vergeleken met de onmiddellijk opvraagbare deposito's.

Hoe sterk de immobilisatie van het geld is toegenomen, blijkt wel uit de volgende cijfers. De bankdebiteeringen in New-York geven in November 1929 een cijfer aan van 53.604, terwijl zij in November 1930 tot 22.490 gedaald zijn. Dit komt natuurlijk daardoor, dat de gelden, die bij de banken zijn gedeponeerd, niet voor betalingen aangewend worden. Dit dalingsproces is blijkens de nieuwste cijfers nog niet tot staan gekomen.

In de cijfers voor New-York zijn natuurlijk invloeden der speculatie werkzaam. Om een beeld te krijgen van het verminderd gebruik der deposito's voor handelsbetalingen, moet men dan ook de zoogenaamde outside bank debits hebben, de debiteeringen van on-

middellijk opvraagbare deposito's buiten New-York. Deze bedroegen in November 1929 28.486, in November 1930 waren zij gedaald tot 19.696 (in miljoenen dollars).

* * *

Tot zoover de voornaamste beschikbare gegevens. Sommige van de belangrijkste indexen zijn nog niet te krijgen. En bovendien is het voor sommige groepen van belangrijke gegevens niet mogelijk, hen in exacten vorm uit te drukken. Maar het hierboven weergegevene is voldoende, om de conclusie te rechtvaardigen, die wij aan het begin van dit artikel vermelden. Er heeft zich in 1930 in Amerika geen enkel teken van opleving voorgedaan. Geen definitief herstel der speculatie, geen vernieuwing van den groei der creditverleening. Geen neiging van geïmmobiliseerde gelden, om weder in omloop te komen. En tenslotte is een steeds voortgaande teruggang der productie te constateeren geweest.

Wel kan men zeggen, dat het adaptatieproces zich voor een belangrijk deel heeft doorgezet en dat het niet te verwachten is, dat de teruggang zich nog lang zal voortzetten. Intusschen is hiervan niets met zekerheid te zeggen, want er kunnen altijd nieuwe factoren optreden, die den toestand verergeren kunnen. In Amerika heeft men de gemiddelde lengte van den cyclus wel op ongeveer 4 jaren gesteld. Indien dit juist is en indien wij mogen aannemen, dat de opgaande en de neergaande periode in lengte ongeveer overeenkomen, wat ten naaste bij juist is, dan zou het herstel ongeveer twee jaar na het uitbreken van de crisis, dat is dus in het najaar van 1931, te verwachten zijn. Intusschen is men het over de lengte van den Amerikaanschen cyclus niet eens en moet het erkend worden, dat deze crisis wel een buitengewoon hevige geweest is. Zelfs een vergelijking met de crisis van 10 jaar geleden is niet geheel op haar plaats, omdat er toen een heel gunstige omstandigheid was, die wellicht veel tot spoedig herstel heeft bijgedragen, n.l. het tekort aan gebouwen, dat na den oorlog aanwezig was. Deze gunstige factor ontbreekt nu.

Ook van buiten is geen opleving te verwachten, althans voor zoover te zien is. Trouwens, men moet niet vergeten, dat de buitenlandsche handel met betrekking tot het totale economische leven van Amerika niet zoo heel belangrijk is en, in dit licht moet men dan ook den enormen teruggang van import en export niet te groote betekenis toekennen voor den algemeenen gang der conjunctuur.

Het is dus zaak, de verwachtingen gedurende 1931 niet te hoog te spannen. Intusschen bestaat de mogelijkheid, dat er tegen het einde van het jaar een kleine opleving komt, met name aan de beurs, welke steeds geneigd is, gunstige verwachtingen onmiddellijk in cijfers om te zetten: Men moet dus de ontwikkeling der cijfers gedurende dit jaar nauwkeurig volgen, al is het tevens van belang bij een eventueele opleving, de zaken nog eens eenigen tijd aan te zien, voordat een conclusie omtrent een wending van den toestand te trekken is.

Dr. W. L. VALK.

TOESTAND EN VOORUITZICHTEN DER PETROLEUM-INDUSTRIE IN DE VEREENIGDE STATEN BIJ DEN AANVANG VAN 1931.

II (Slot).

Het invoerrecht op ruwolie wordt in het bijzonder ook daarmede verdedigd, dat slechts bij aanvaarding daarvan kan worden gedacht aan het voortbestaan van talrijke kleine producenten¹⁾. Voor dezen betee-

¹⁾ Men moet daarbij niet over het hoofd zien, dat de Amerikaansche olieproductie in 1928 werd voortgebracht door 327.800 bronnen met een gemiddelde opbrengst van 7,6 barrels per dag, en in 1929 door 328.200 boringen met gemiddeld 8,4 vat. Voorts werd het gemiddelde door de hoge cijfers van West-Texas (161,3 resp. 208,9 barrels), de

kende het besluit der *Prairie Oil & Gas Co.*, nadat zij gedurende 30 jaren de grootste koopster van ruwolie in het Mid-Continent was geweest, hare aankopen met ingang van 1 Januari geheel te staken (reeds eerder was zulks nu en dan geschied), weinig minder dan een ramp. Immers zij betrok, afgezien van hare eigen productie, de olie (29.000 barrels per dag) uit 32.000 bronnen in Oklahoma, Kansas 'en Texas. De aanleiding tot dit besluit werd blijkbaar gevormd door de hoogte der eigen voorraden, die op 60 miljoen barrels worden geschat, en door het voornemen, hetgeen na een verlies van groote afnemers nog aan olie wordt vereischt, uit eigen bronnen te leveren. De Regeering werd in deze aangelegenheid gemengd en President Hoover zoowel als de leden van den F.O.C.B. hebben zich gewend tot de *Prairie Oil* en tot het A.P.I. om een verzachting te bewerken. Deze kwam in zekeren zin, en uit blijkbaar wel-overwogen motieven, van de *Standard Oil Co. of Indiana (Stanolind)*, welke men beschuldigd had, door vermindering van hare voordien tot 76.000 barrels per dag toe bedragende ruwolie-aankopen bij de *Prairie* tot 12.000 barrels, de laatste tot haar besluit te hebben gebracht. De stand van zaken was echter aldus: in verband met de voorgenomen fusie *Sinclair-Prairie* had de *Sinclair Consolidated Oil Co.* haar belang van 50 pCt. in de *Sinclair Crude Oil Purchasing Co.* en in de *Sinclair Pipe Line Co.* aan haar partner, de *Stanolind*, voor \$ 72,5 miljoen verkocht, en deze bedient zich sindsdien in ruimere mate van het haar thans alleen toebehorende pijpleidings-systeem. Met het oog op deze fusie, bij het tot stand komen waarvan men erop moest rekenen, dat de *Prairie* de verzorging van het nieuwe zeer groote concern *Sinclair-Prairie* op zich zou nemen, hebben ook andere groote afnemers van de *Prairie*, vooral de *Standard Oil Co., New Jersey*, zich eigen pijpleidingen geschapen (*Ajax Pipe Line Co.*, welke ook de *Standard Oil Co. of Ohio* bedient). Toen de fusie op het laatste oogenblik afsprong, ontbrak het de *Prairie* aan afzetmogelijkheid, waarvoor ten deele slechts tijdelijk, tot de voltooiing eener eigen nieuwe pijpleiding, de *Sinclair* gelegenheid bood. Voor de *Prairie* zal wel niet anders overblijven dan haar bedrijf door zich toeleggen op de raffinage en op den afzet uit te breiden en af te ronden. De bereidverklaring van de *Stanolind*, grootere hoeveelheden olie van de kleine producenten te koopen, zal ook wel een schakel zijn, teneinde de sympathieën terug te winnen, welke zij door de vermindering harer aankopen en door haren invoer van Venezolaansche benzine verloor.

Ongeveer tegelijkertijd met de aankondiging van de *Prairie Oil* liet zich de Heer *Godber*, een leidend lid van het Bestuur der Koninklijke-Shell-groep, in een uitvoerige uiteenzetting omtrent den toestand der petroleumindustrie erover uit, dat hogere ruwolieprijzen voor de industrie gewenscht zouden zijn. Men zal uit deze woorden, die gesproken werden na de soortgelijke poging, welke — zonder succes — voor de koperindustrie werd gedaan, wel moeten opmaken, dat men in leidende kringen der petroleumindustrie, en in het bijzonder van de Koninklijke-Shell-groep, na het zoo lang hoog gehouden dogma van den zegen der vrije concurrentie thans ook dat van de zegenrijke werking der „Wet van vraag en aanbod” afzweert. Inderdaad zegt de Heer *Godber* ook in zijn verklaring:

„Thans werken zoowel de producenten als de raffina-deurs en handelaars met verlies en geen enkele industrie kan lang op een dergelijke basis voortwerken. Men zou de wet van vraag en aanbod vrij kunnen laten werken en de „conservation” opgeven, doch wanneer men zulks

Golfkust (Louisiana) met 60,1 en 67,6 barrels), verder Californië (75,5 en 57,6 barrels) sterk verhoogd. Zelfs een zoo rijk gebied als Oklahoma bracht het, ongetwijfeld wegens ingrijpende beperkingen, slechts tot 11,3 en 11,0 barrels voor de gemiddelde productie. Het gemiddelde der productie van het oudste oliegebied, Pensylvanië, beliep slechts 0,4 en 0,3 barrels per bron en per dag.

doet, zal een der grootste takken van industrie in de Ver. Staten en op de wereld volkomen worden geruïneerd."

Deze beschouwing zet de Heer Godber als volgt voort:

"Daarom moet men streven naar een verhooging der ruwolieprijzen, in de overtuiging, dat zoolang olie slechts binnen de grenzen van de behoefte geproduceerd wordt, — en de producenten hebben hunne bereidwilligheid doen blijken, zich daartoe te bepalen — er alle redenen voor bestaat, de ruwolieprijzen te verhoogen en den producent daardoor een behoorlijk rendement op zijn kapitaal te laten behalen. Wanneer de producenten dat niet verkrijgen, zullen velen van hen onvermijdelijk te gronde gaan, en de groote raffinage- en verkoopsbedrijven zullen zonder twijfel eveneens te gronde gaan. Benzine is te goedkoop en het is uiterst onbillijk, dat de handelaars in de mogelijkheid verkeerden, het publiek benzine tot de tegenwoordige prijzen en in werkelijkheid geheel ten koste van den producent te blijven leveren."

Geheel ervan afgezien, dat een bewijs voor de bewerking als zoude ook bij hoogere ruwolieprijzen de productie niet stijgen, ontbreekt en ook moeilijk is te leveren, komt ons de opvatting omtrent de prijsvorming aanvechtbaar voor. Wat de Heer Godber verkondigt, is een zuivere herhaling van de theorie, dat de productiekosten den prijs van een product zouden bepalen, en deze opvatting is, zoo ooit, dan toch slechts met zeer veel beperkingen en onder groot voorbehoud aanvaardbaar. Zonder te lijden aan een overmaat van theoretische kennis, hebben dan ook Amerikaanse kringen dezen eisch van den Heer Godber vergeleken met een slok whisky, welken men een zieke ingiet, die een krachtig purgeermiddel van noode heeft. Dus zal althans in de naaste toekomst de prijsverhooging voor ruwe olie nog wel op zich laten wachten.

In elk geval is het voor de Amerikaanse ruwolieproducenten een eervol getuigenis, dat zij onder zoo ongunstige omstandigheden niet de dwaasheid begaan, die zoovele producenten in andere bedrijfstakken begingen: te pogen den invloed van dalende marktprijzen door een uitbreiding der productie te compenseren. Bovendien was de basis der „conservation", de vrijwillige samenwerking der producenten, geenszins door uitdrukkelijke *wettelijke toelaatbaarheid* onwrikbaar vastgelegd. Wel hebben in den laatsten tijd eenige gerechtelijke uitspraken in Oklahoma en Californië (al was het niet in laatste instantie), veel twijfel opgeheven. In een van deze gerechtelijke beslissingen omtrent de grondwettigheid der „conservation"-maatregelen, welke staatsautoriteiten in overleg met de meerderheid der producenten afkondigden, wordt gezegd:

"Door autoriteiten is vastgesteld, dat het tot de bevoegdheden van de Wetgeving in de Staten behoort, de verspilling van olie en gas of van beide te verhinderen, en dit zoowel om de producenten in een veld, waarbij meerderen betrokken zijn te beschermen als ook om de natuurlijke rijkdommen van den Staat te bewaren."

Of: „Op grond van de politiemacht van den Staat kan de Wetgevende Macht het gebruik en genot der natuurlijke rijkdommen van den Staat, zooals bijv. petroleum van de zijde der grondbezitters zoo regelen, dat daardoor verspilling verhinderd en benadeeling der rechten van derden verhoed wordt..."

"Dit recht (te boren en petroleum en gas te winnen) komt allen grondbezitters van één veld in dezelfde mate toe, en wanneer velen van hen ernaar streven, uit één gemeenschappelijk veld te produceeren, ligt het binnen het bereik der politiemacht van den Staat... de verschillende bezitters van den bovengrond ertoe te verplichten, deze (olie) op grond van redelijke regelingen te produceeren, om op deze wijze te verhinderen, dat eenige der bezitters uit het gemeenschappelijke veld meer dan hun rechtmatig aandeel halen."

Dit standpunt komt weliswaar veel overeen met dat, hetwelk de Federal Oil Conservation Board in zijn Vierde Rapport innam, maar is ten sterkste in tegenspraak met de oude Angelsaksische opvatting aangaande de uitoefening van het eigendomsrecht van den grondbezitter.

Definitief zal de grondwettigheid der „conservation" voor het gansche gebied der Ver. Staten wel

eerst zijn vastgesteld, wanneer ook het Hooggerechtshof der Ver. Staten zich ten gunste daarvan heeft uitgesproken. De mogelijkheid bestaat, dat het zoover zal komen, doch reeds thans staat de zaak der „conservation" er in dit opzicht gunstiger dan ooit voor.

Omtrent de vraag, of de productiebeperking der petroleumindustrie niet in tegenspraak zou zijn met de *Sherman-Antitrustwet*, heeft zich Col. *Donovan*; de met de uitvoering dezer wet belaste vroegere Assistent van den Attorney General der Ver. Staten, in de jaarvergadering van het A.P.I. in dien zin uitgelaten, dat samenwerking tot vermindering van verkwisting toelaatbaar zou zijn. De Sherman Act zou slechts overeenkomsten verbieden, welke den handel „unreasonably" beperken. Het zou „niet de bedoeling der wetgeving zijn, het Economisch leven te vernietigen, doch het te beschermen; niet faillissementen te veroorzaken, doch te voorkomen; niet de zwakken over te leveren aan de genade der sterken, maar hun allen dezelfde gelegenheid tot bestaan te verschaffen". Het bestaan van de Shermanwet zou geenszins den bloei der ondernemingen hebben verhinderd, integendeel, het Hooggerechtshof heeft verklaard, dat deze Wet niet de grootte op zichzelf eener maatschappij, hoe ontzaglijk deze ook zij, tot criterium der onwettigheid stelt. De Heer *Donovan* besloot:

„Het kan niet het doel van deze Wet zijn, iemand te berooven van het recht, in zijne onderneming intelligente te gebruiken. Wanneer deze soepelheid van de wet niet bestaat en daardoor de stabiliteit van uwe industrie of die van andere takken van nijverheid bedreigd wordt, dan zal het tijd zijn, de vraag inzake een wijziging of het opgeven der theorie, waarop de Sherman-wet is gebaseerd, te onderzoeken. Doch vooralsnog schijnt het niet meer dan gezond menscheijk verstand te zijn, te verlangen, dat de industrie zich eerst overtuigt van de onmogelijkheid, die maatregelen te nemen, welke zij voor haar eigen instandhouding en voor de diensten, die zij het publiek heeft te bewijzen, als noodzakelijk beschouwt."

Men heeft dezen raad niet geheel ten onrechte wel vergeleken met het advies van een medicus om een blijkbaar dringend noodzakelijke operatie slechts dan te verrichten, wanneer de patiënt het bewijs heeft geleverd, dat hij anders zou sterven. Inmiddels zet zich de overtuiging inzake urgentie van een *revisie der Antitrust-wetgeving* toch verder door. In zijn Boedschap aan het Congres van December jl. verklaarde *President Hoover* — die, zooals bekend, aan de petroleumindustrie reeds vele jaren geleden den raad gaf, samen te werken voor amendeering der Sherman-wet en deze dan bij het Congres aanhangig te maken — ten aanzien van dit probleem, dat hij weliswaar geen voorstander was van opheffing der Sherman-wet, daar

„het verhinderen van monopolies van de grootste betekenis voor het algemeen belang is... doch dat de interpretatie dezer wetten door de Rechtbanken, de wijzigingen in het bedrijfsleven en vooral in die ondernemingen, welke betrokken zijn bij de exploitatie van de natuurlijke rijkdommen des lands, een onderzoek naar den invloed van die wetten op het bedrijfsleven noodzakelijk maken."

„De producenten dezer goederen verklaren, dat bepaalde ongelukkige gevolgen van het verkwistend en onoverlegd gebruik dezer natuurlijke rijkdommen, in samenwerking met een destructieve concurrentie, die voor producenten zoowel als arbeiders van groot nadeel is, wegens de zulks niet toelattende uitlegging der Antitrustwetten onmogelijk kunnen worden voorkomen."

Tot een dergelijk onderzoek zal het, vermoedelijk met nog een ander, dat samenhangt met den eisch inzake een invoerrecht op petroleum, of juistert met de verhoudingen in de petroleumindustrie, wel komen.

Aan de structuur daarvan heeft het laatste jaar in zooverre veel gewijzigd en zal het nieuwe jaar veel veranderen, dat door een zeer aanzienlijke *uitbreiding der pijpleidingen* aardgas in vele gebieden tot een concurrent van de petroleum (stookolie), maar ook van de steenkool is geworden, en dit in nog sterkere mate worden zal; bovendien zullen nieuwe pijpleidingen

gen — in de plaats van de tankwagens, zooals tot dusverre — benzine in zeer groote hoeveelheden naar de centra van verbruik transporteren. Dit is een factor, die de kosten der benzine-voorziening van uitgestrekte gebieden zonder twijfel sterk zal beïnvloeden, maar die tevens de ontvangsten der *spoorwegmaatschappijen* niet onaangetast zal laten. Deze hebben derhalve een stap gedaan, die niet bepaald getuigt van overmaat aan ondernemers-solidariteit, maar eerder van een vrij onbekommerd streven naar winst: zij hebben een wetsontwerp voorbereid, op grond waarvan het aan de pijpleidingsmaatschappijen verboden moet worden „petroleum, waarbij zij een direct of indirect belang hebben”, te transporteren, d.w.z. petroleum, welke aan hare moedermaatschappijen toebehoort¹⁾. (De groote petroleummaatschappijen bezitten zonder uitzondering hare eigen pijpleidingen en de wenschen der Association of Railway Executives hebben ten doel, een afscheiding dezer pijpleidingen van de petroleummaatschappijen af te dwingen. Wanneer deze niet over pijpleidingen beschikken, wordt het vervoer voor haar duurder, en de spoorwegen mogen hopen, zich van een deel der hun thans ontgaande transporten te verzekeren). De President van het A.P.I. heeft tot den Voorzitter der bovengenoemde vereeniging van leidende personen bij de spoorwegen een zeer duidelijken brief gericht, waarin hij ook tracht te bewijzen, dat deze maatregel den spoorwegen geen werkelijk voordeel brengen zou; de pijpleidingen, welker bezit de petroleummaatschappijen zouden moeten opgeven, zouden worden overgedragen aan de aandeelhouders van laatstgenoemde, en deze zouden haar als onafhankelijke ondernemingen op dezelfde wijze als tot dusverre door laten werken. De spoorwegen zouden daardoor geen grootere transporten te verwerken krijgen; hoogstens zou het publiek de grotere onkosten moeten betalen.

Ook omtrent deze aangelegenheid zal het jaar 1931 vermoedelijk een beslissing brengen. Hoe bij den aanvang daarvan de toestand van de petroleumindustrie buiten de Vereenigde Staten was, zullen wij in een later artikel uiteenzetten.

Dr. WILHELM MAUTNER.

ONVOLDENDE GELDCIRCULATIE?

De Heer O. Schnabel te Amsterdam schrijft ons:

In zijn in het kwartaalbericht van 1 Januari jl. van de Skandinaviska Kreditaktiebolaget verschenen opstel, getiteld „Mangelhafte Zahlungsmittelversorgung”, welk opstel ook in de Nederlandsche pers vermeld werd, tracht Prof. Gustav Cassel met cijfers het bewijs te leveren, „dat een opmerkelijk verband bestaat tusschen de bewegingen van het prijsniveau en de veranderingen der geldcirculatie”. Te dien einde trekt Prof. Cassel eene vergelijking tusschen de jaren 1913 en 1928, berekent daarna volgens twee methoden de prijsverschuiving, welke zich op grond van veranderingen in de geldcirculatie tusschen deze beide jaren zou moeten voordoen, en komt dan tot het verbluffende resultaat, dat zijne theoretische berekening met bijna mathematische nauwkeurigheid overeenstemt met de feitelijke verandering van het prijsniveau, zooals deze uit de bewegingen van het indexcijfer blijkt. Op grondslag van deze overeenstemming tusschen de theoretische berekening en de werkelijkheid formuleert Prof. Cassel zijn reeds uit vroegere publicaties bekende standpunt, dat slechts geldoorzaken eene verhooging of daling van het algemeene prijsniveau tot gevolg kunnen hebben. Van den algemeenen prijsval draagt dus *uitsluitend* de onvoldoende geldcirculatie de schuld en de schrijver wijst alle andere mogelijkheden uitdrukkelijk van de hand.

¹⁾ Op dezelfde wijze is het aan de spoorwegmaatschappijen verboden, haar toebehoorende steenkolen te vervoeren, daar zij behalve de voor eigen gebruik benodigde steenkolen nog aanzienlijke hoeveelheden meer uit eigen kolenmijnen produceerden en deze verkochten in concurrentie met maatschappijen, die niet over eigen spoorwegen beschikten.

Tegenover de scherp geformuleerde conclusies, die Prof. Cassel trekt uit de resultaten van zijn onderzoek betreffende den invloed der monetaire veranderingen tusschen de jaren 1913 en 1928, loont het de moeite eens na te gaan, of het door hem geleverde bewijs inderdaad houdbaar moet worden geacht. Het volgende onderzoek van hetzelfde materiaal, dat Prof. Cassel voor zijn onderzoek heeft gebezigt, voert naar onze meening tot een geheel ander resultaat, dan Prof. Cassel meende te hebben bereikt.

De basis voor het onderzoek van Prof. Cassel vormt onderstaande staat, zijnde tabel 4 van bijlage 13 van het interim-rapport der Gouddelegatie van den Volkenbond, van 8 September 1930.

	1913	1925	1927	1928
	(En millions de dollars)			
1. Billets	8.982	16.749	17.608	18.181
2. Dépôts à vue	1.226	5.287	6.060	6.390
3. Total A	10.208	22.036	23.668	24.571
4. Réserves d'or	4.922	9.021	9.455	9.992
5. Stocks d'or	8.560	10.057	10.407	10.747
6. Rapport en % entre les réserves d'or et le total A	48,2 %	40,9 %	39,9 %	40,7 %
7. Rapport en % entre le stock d'or et le total A	83,9 %	45,6 %	44,0 %	43,7 %
8. Or nécessaire pour une couverture d'un tiers	3.403	7.345	7.889	8.190
9. Excédent de la réserve d'or par rapport au No. 8 ..	1.519	1.676	1.566	1.802
10. Excédent du stock d'or par rapport au No. 8	5.157	2.712	2.518	2.557

Prof. Cassel vestigt er naar aanleiding van deze tabel de aandacht op, dat de geheele monetaire goudvoorraad (goudreserve van de circulatiebanken en goud in circulatie) in het jaar 1913 in totaal 8560 miljoen Dollars heeft belopen en dat deze goudvoorraad in het jaar 1928 tot 10.747 miljoen Dollars is gestegen. Deze toeneming bedraagt ongeveer 25 pCt. Overeenkomstig de berekeningen van het Secretariaat van den Volkenbond neemt Prof. Cassel aan, dat het economisch leven van de wereld, gemeten aan den index van de productie van levensmiddelen en grondstoffen, gedurende deze periode eveneens met 25 pCt. is gestegen. Het blijkt dus, dat in deze 15 jaren de toeneming van de goudproductie en de stijging der goederenproductie met elkander in evenwicht zijn geweest, zoodat voor zoover zulks van den monetair goudvoorraad afhangt, het prijsniveau stabiel had moeten blijven. Het indexcijfer had mitsdien voor 1928 evenals voor 1913 op 100 moeten staan. Dat het prijsniveau in werkelijkheid verre boven het niveau van 100 is gestegen, is, volgens Cassel, uit twee oorzaken te verklaren:

1o. uit het terugvloeden van goud uit de circulatie;

2o. uit de verlaging van het dekkingspercentage der circulatiebanken.

Zooals uit bovenstaande tabel blijkt, bedroeg de goudcirculatie in 1913 (het verschil tusschen de sub 4 en 5 in de tabel opgenomen posten) 3638 miljoen Dollars, terwijl zij voor 1928 is teruggelopen tot 755 miljoen Dollars. In deze periode zijn dus 2883 miljoen Dollars, welke tevoren slechts tot hun nominale waarde deel uitmaakten van de totale geldcirculatie, gebruikt voor het creëren van een grotere biljetten-circulatie. Indien de circulatiebanken zich gehouden hadden aan dezelfde dekkingsverhoudingen, zoo zou de geldcirculatie in de wereld uit dezen hoofde alleen reeds gestegen zijn met 23,7 pCt., hetgeen eene stijging van het algemeene indexcijfer van 100 tot 123,7 zou hebben veroorzaakt. Daar echter de gouddekking in 1913 48,2 pCt. bedroeg, en in 1928 op 40,7 pCt. was gedaald, zoo blijkt daaruit, dat er eene nog verder gaande uitbreiding der geldcirculatie heeft plaats gevonden, en wel met 18,4 pCt. Dit laatste zou op zichzelf een stijging van het indexcijfer tot 118,4 hebben veroorzaakt. Het product van beide indexcijfers (t.w. 123,7 en 118,4) levert een resultaat van 146,46.

Tot hetzelfde resultaat komt Prof. Cassel aan de hand van eene vergelijking van de geldcirculatie in 1913 met die in 1928. Hij becijfert de totale geldcirculatie in 1913 op een bedrag van 13.846 miljoen Dollars en in 1928 op 25.326 miljoen Dollars. Hij komt tot deze bedragen door optelling van de biljetcirculatie, van de andere dadelijk opeischbare schulden der circulatiebanken en van de goudcirculatie in de betreffende jaren. Door deeling op elkander van de bedragen, 25.326 en 13.846 komt hij tot het indexcijfer van 183. Dit laatste indexcijfer deelt hij door 125, welk cijfer de economische ontwikkeling van het jaar 1928 ten opzichte van 1913 voorstelt; op die wijze komt hij tot een indexcijfer van 146,4, welk laatste cijfer uitdrukking geeft aan de prijsstijging, die ingevolge de ruimere geldvoorziening heeft moeten intreden.

Vanzelfsprekend komen de volgens deze beide methoden verkregen resultaten met elkander overeen, daar in beide gevallen dezelfde berekeningswijze wordt gevolgd op grond van dezelfde cijfers, waarbij alleen de berekeningen in een verschillende volgorde zijn uitgevoerd. In elk geval komt Prof. Cassel op grond van beide berekeningsmethoden tot het resultaat, dat het wereldindexcijfer in verband met de monetaire veranderingen, die zich tusschen 1913 en 1928 hebben voorgedaan, van 100 tot 146½ moest stijgen, en hij wijst erop, dat het Amerikaansche indexcijfer in 1928 (volgens Prof. Irving Fisher) 147 was. Volgens Prof. Cassel moet dus de koopkracht van den Dollar in laatstgenoemd jaar practisch geheel bepaald zijn geweest door de hierboven genoemde monetaire factoren. Zweden, Zwitserland en Nederland hadden ongeveer dergelijke indexcijfers, Duitschland en Engeland hadden een iets lager prijsniveau, met indexcijfers van resp. 140 en 138.

Waarom Prof. Cassel zijn op grond van de monetaire factoren berekende wereldindex vergelijkt met de prijsindex der verschillende landen en niet, met de wereldindex, welke voorkomt in de publicatie van de gouddelagatie van den Volkenbond, is niet duidelijk. Laatstbedoelde wereldindex beliep voor het jaar 1928 156, terwijl de wereldindex voor 1913 volgens dezelfde publicatie 110 heeft bedragen. Wanneer wij om Prof. Cassel te volgen voor het jaar 1913 het cijfer 100 aannemen, zoo moet de index voor het jaar 1928 worden gedeeld door 1,1 en komen wij voor dit jaar tot eene verlaging van 156 op 141,8 tegenover het door Prof. Cassel berekende indexcijfer van 146½.

Deze betrekkelijk geringe afwijking van de feitelijke tegenover de op grond van den monetairen toestand berekende index van het prijsniveau schijnt zeer te pleiten voor de juistheid van Cassel's theorie. Wanneer echter deze theorie voor het jaar 1928 juist is, dan zal zij het ook moeten zijn voor het jaar 1925.

Wij willen dienaangaande eene berekening maken, waarbij wij dezelfde methode als Prof. Cassel zullen volgen en ons daarbij eenvoudigheidshalve bepalen tot een vergelijking van de geldcirculatie in 1913 met die in 1925.

In 1925 beliep de biljetcirculatie en de andere dadelijk opvraagbare schulden van de circulatiebanken 22.036 miljoen Dollar. De goudcirculatie in 1925 bedroeg, zooals men uit vorenstaande tabel kan zien, 1036 miljoen Dollar. De totale geldcirculatie beliep dus 23.072 miljoen Dollar. Wanneer wij deze geldcirculatie met de totale circulatie van 1913 ten beloope van 13.846 miljoen Dollar vergelijken, zoo komen wij door deeling van de beide bedragen tot een indexcijfer van 166,6. Mitsdien zou het prijsniveau van 1913 tot 1925 gestegen moeten zijn van 100 tot 166,6, indien de goederenproductie in deze beide jaren even groot gebleven ware.

Nu is echter de goederenproductie volgens Prof. Cassel van 1913 tot 1928 in totaal met 25 pCt. gestegen. Ten aanzien van het economisch leven in de jaren 1925 tot 1928 zegt Prof. Cassel letterlijk het volgende:

„Man muss sich hierbei gegenwärtig halten, dass die wirtschaftliche Entwicklung der Welt während der Periode „1913—1928 durchschnittlich nur im halben Tempo vor „sich ging und in entsprechendem Grade reduzierte An „sprüche an Zahlungsmittelversorgung stellte. Nach 1925 „hat die wirtschaftliche Entwicklung jedoch wieder ihr „völlig normales Tempo angenommen und wahrscheinlich „sogar eine Tendenz gehabt, 3 pCt. pro Jahr zu über „steigen.

„Während der Jahre 1925—1928 scheint die Kreditge „währung der Banken sich so reichlich gestaltet zu haben, „dass die Zahlungsmittelversorgung der Welt einigermassen „gleichen Schritt mit dieser kräftigen Entwicklung gehal „ten hat.”

Wanneer de goederenproductie in 1928 125 pCt. bedroeg van die in 1913, en wanneer wij verder rekening houden, geheel in overeenstemming met de opvatting van Cassel, dat de stijging der productie in de jaren 1925 tot 1928 zeer sterk is geweest, en zeker meer heeft bedragen dan 3 pCt., zoodat wij deze dan in totaal op 10 tot 11 pCt. mogen stellen, zoo komen wij voor het jaar 1925 tot een productie-index van 114 tot 115 tegenover een productie-index van 100 in 1913.

Wij moeten daarom het hierboven uit de monetaire veranderingen op 166,6 berekende indexcijfer door 114 of 115 deelen om tot de theoretische index van Cassel voor het jaar 1925 te komen. De quotiënten van deze beide deelingen bedragen 146,1 resp. 144,9, zoodat de theoretische wereldprijsindex voor 1925 144,9 of 146,1 zou moeten zijn, of wellicht op een daartusschen liggend getal moet worden gesteld.

Het feitelijke wereldprijsniveau in het jaar 1925 wordt echter in het rapport der Gouddelagatie op 176 gesteld. Om de reeds vroeger vermelde redenen moet dit laatste indexcijfer echter worden gedeeld door 1,1; doet men dat, zoo komt men voor het jaar 1925 tot een wereldprijsindex van 160 tegenover een theoretisch berekende index volgens de methode van Cassel van 144,9—146,1.

Wij zien dus, dat, terwijl de door Cassel theoretisch berekende index voor 1928 4,7 punten of ongeveer 3½ pCt. hooger is dan de feitelijke wereldprijsindex een dergelijke berekening voor het jaar 1925 aantoonde, dat de theoretische index van 144,9—146,1 ongeveer 14—15 punten lager is dan de feitelijke index van 160. De voor 1925 vastgestelde prijsstijging tegenover het vooroorlogse prijsniveau blijkt derhalve ongeveer een derde hooger te zijn, dan zij volgens de theorie van Cassel had moeten zijn.

Nog meer echter laat de theorie van Cassel ons in den steek, wanneer wij deze willen gebruiken ter verklaring van het prijsverloop in de periode 1925—1928. Volgens deze theorie, had de wereldindex van 1925 tot 1928 van 144,9 resp. 146,1 moeten stijgen tot 146,5; de stijging had dus heel gering moeten zijn of althans de index had stabiel moeten blijven. De feitelijke wereldindex is echter, zooals wij hierboven mededeelden, van 160 tot 141,8 gedaald. Terwijl dus op grond van veranderingen in het geldwezen in de periode 1925—1928 een lichte stijging der wereldprijzen verwacht had mogen worden, heeft het wereldprijsniveau een daling vertoond van bijna een derde gedeelte van de verhooging, welke het tegenover den toestand van voor den oorlog had ondergaan. Dit geschiedde in een tijd, waarvan Prof. Cassel uitdrukkelijk verklaart, dat de credietverlening van de banken zeer ruim was en waarin de geldvoorziening van de wereld gelijken tred heeft gehouden met eene krachtige economische ontwikkeling.

Ter verklaring van het bovenstaande kan slechts op de volgende drie mogelijkheden worden gewezen:

1o. De gegevens, welke aan de Gouddelagatie ter beschikking stonden, geven geen juist beeld van de economische ontwikkeling. Ware dit het geval, en ware het onmogelijk geweest om onder medewerking van alle mogelijke deskundigen de juiste gegevens te verkrijgen voor een periode, die reeds twee jaar was afgelopen, dan moet men wel voor altijd het denkbeeld opgeven om een organisatie tot stand te bren-

gen, die aan de door Prof. Cassel verlangde „rationeele leiding van de geldverzorging in de wereld” de noodige gegevens ter beschikking zou kunnen stellen om terstond in de situatie in te grijpen!

2o. De belangrijke afwijking tusschen den feitelijken toestand en de theoretische berekeningen van Prof. Cassel kan een gevolg zijn van veranderingen in de credietvoorziening buiten de sfeer der circulatiebanken. Dit zou met betrekking tot de periode 1925—1928 beteekenen, dat de normale en doelmatige ontwikkeling van de biljettencirculatie door scherpe creditrestrictie van de particuliere banken zou zijn teniet gedaan. Dit zou dan het bewijs leveren, dat de circulatiebanken niet in staat zijn om door hare maatregelen alleen het prijsniveau stabiel te houden. Ware dit juist, dan zou ook centralisatie van de leiding der circulatiebanken niet tot de door Prof. Cassel gewenschte stabilisatie van het prijsniveau kunnen leiden. Wij maken echter alleen volledigheidshalve melding van deze mogelijkheid, aangezien de periode 1925—1928 niet heeft gestaan in het teeken eener creditrestrictie doch in dat eener in het oog vallende uitbreiding van de credietverleening.

3o. De meest voor de hand liggende conclusie echter, welke men uit de afwijking van de cijfers en de theorie van Cassel kan trekken, schijnt ons wel deze, dat de theorie zelf niet steekhoudend en dat het prijsniveau niet uitsluitend van monetaire factoren afhankelijk is, stellig niet het prijsniveau in den engen zin, zooals Prof. Cassel dit opvat.

Uit één en ander volgt inmiddels, dat het bedenkelijk zou zijn, de monetaire stellingen van prof. Cassel te aanvaarden als een basis voor ingrijpen in het conjunctuurverloop.

BESCHOUWINGEN OVER KOLEN.

I.

Onze vaste Kolenmedewerker schrijft ons:

In den aanvang was het jaar 1930 niet zoo ongunstig voor de kolenindustrie, maar al spoedig trad verandering in en afgezien van een kleine opleving hier en daar in December, was de toestand bijzonder slecht. De oorzaak hiervan was de malaise in de andere industrieën, waarvan de kolenindustrie voor het grootste deel afhankelijk is. In het bijzonder noemen wij den deplorabelen toestand in de ijzer- en staalindustrie, vooral in Engeland. Verder was de winter in het afgelopen jaar zacht en de activiteit in de scheepvaart verminderde sterk. Vele schepen moesten worden opgelegd. Behalve deze oorzaken, die wortelen in de algemeene economische depressie, vertoont de kolenindustrie zelf de laatste jaren na den oorlog trekken van chronische malaise. Bezien wij de cijfers van het afgelopen jaar, dan moeten wij constateeren, dat deze bijna alle ongunstiger zijn, dan in 1929. De wereldvraag nam af en de productie had zich daaraan aan te passen en dienovereenkomstig te verminderen. De voorraden hebben zich opgehoopt, niettegenstaande een groot aantal mijnen werd stilgelegd en overal „Feierschichten” werden ingelegd. De concurrentie op de buitenlandsche markten was heviger dan ooit. De prijzen zijn over het algemeen nu heel veel lager dan in het begin van 1930. In enkele landen en districten wist men gedurende het jaar door prijsvereenkomsten deze stabiel en op een betrekkelijk hoog niveau te houden tot ongeveer November, waarna ook daar daling intreedt. De zeevrachten waren buitengewoon laag, zoodat het zeker niet hieraan te wijten was, dat de export verminderde. Geven wij eerst de voornaamste cijfers en feiten over het afgelopen jaar voor de diverse landen.

* * *

Engeland produceerde in 1930 243.758.200 ton tegen 257.906.802 ton in 1929 (saleable coal). Een vermindering dus van ruim 5 pCt. Percentsgewijs verminderde de productie het meest in de districten

Northumberland (10 pCt.) en Durham (9 pCt.), vervolgens in Schotland (7 pCt.), South Wales en Monmouthshire (6 pCt.) en Yorkshire (4 pCt.).

De belangrijkste gebeurtenis van het afgelopen jaar was, dat op 1 Augustus de Coal Mines Bill Koninklijke goedkeuring verkreeg. De wet eischt regeling van de productie en distributie door een Central Scheme en District Schemes, uit te werken door vertegenwoordigers der mijneigenaars. Voor deze Schemes is goedkeuring van den Board of Trade vereischt. Eventueel is deze gerechtigd de Schemes zelf te maken. Functies der District Schemes zijn classificeeren der kolen, regeling der productie en fixeeren der minimumprijzen. Productieregeling vindt plaats door middel van toekenning van te produceeren quota. Er wordt een omslag ingevoerd ter bestrijding van de kosten der organisatie. Commissies worden ingesteld ter bescherming der belangen der consumenten, bestaande voor de helft uit consumenten en voor de andere helft uit gelijkelijk mijneigenaars en mijnwerkers.

Het tweede deel der wet roept een commissie van 5 leden in het leven met de taak de mogelijkheden te bestudeeren van fusies van diverse mijnen, tot welke fusies onder bepaalde voorwaarden kan worden gedwongen.

Het derde deel bepaalt de vermindering van den arbeidsdag tot 7½ uur vanaf 1 December 1930, terwijl aan den Board of Trade bij goedkeuring van de Mining Association of Great Britain en The Miners Federation de mogelijkheid wordt gelaten het zoogenaamde spreadover system (90 uren in 14 dagen) toe te staan.

Het vierde deel geeft den Board of Trade de macht tot instelling van een National Industrial Board, waarin zitting hebben mijneigenaars, mijnwerkers en vertegenwoordigers van organisaties buiten de kolenindustrie, ter beslechting van eventueele geschillen.

Hiermede heeft de Regeering aan haar beloften aan de arbeiders tot verkorting van den arbeidsdag voldaan. De invoering der wet leidde tot een groot conflict, waarbij de slechte economische toestand der industrie de Regeering noodzaakte de arbeiders tot inschikkelijkheid te brengen. De enkele maanden van voorbereiding der reorganisatie aan de mijneigenaars gegeven, was uit den aard der zaak te kort om hen in staat te stellen de verhooging der productiekosten te compenseeren met de bezuinigingen, die, naar men hoopt, de reorganisatie brengen zal. In South Wales leidde het conflict tot een niet langdurige staking, waarbij 150.000 arbeiders betrokken waren. De mijnen aldaar hebben de laatste jaren met groot verlies gewerkt (men schat £ 8 miljoen). De vermindering van den arbeidsdag met een half uur zou vermeerdering der productiekosten met zich brengen van ca. 1½ shilling per ton. In het algemeen exporteert South Wales 70 pCt. van de productie. De buitenlandsche concurrentie maakt de kleinste verschillen van het grootste belang. Zoo wist bijv. Duitschland in het afgelopen jaar een belangrijk contract met een buitenlandsche Spoorwegmaatschappij te bemachtigen met een noteering van slechts 1 d. per ton lager. Het conflict eindigde met een voorloopige overeenstemming, waarbij 7½ uur per dag gewerkt wordt en de oude loonschalen van kracht blijven tot eind Februari, terwijl een gemeenschappelijke verzoeningsraad met een onafhankelijke voorzitter een arbeidsovereenkomst uit zal werken, die vanaf 1 Maart zal gelden.

De export daalde van 60.266.618 ton in 1929 tot 54.879.479 ton in 1930, d.w.z. met 5.387.139 ton of 8.9 pCt. Het exportcijfer is hooger dan in 1928 (50.051.195) en 1927 (51.149.193). Het daalde in het afgelopen jaar voor uitvoer naar Noorwegen en Zweden met ruim 21 pCt., naar België met meer dan 16 pCt., naar Denemarken met 12 pCt., naar Duitschland met 10 pCt. en naar Nederland met 8 pCt. Het meest werd wederom naar Frankrijk uitgevoerd, nl. 12.969.043 ton in 1930 tegen 13.045.033 ton in 1929.

De export vermeerderde naar Italië tot 7.167.334 ton (in 1929: 7.094.808). In het afgelopen jaar moest 1 miljoen ton kolen voor herstelbetalingen van Duitsland door Engeland geleverd worden. Verder nam de uitvoer naar de Vereenigde Staten en naar Canada een weinig toe, mede een gevolg van de lage vrachten. De leveranties van bunkercolen verminderde van 16.390.933 ton 1929 tot 15.616.691 ton 1930.

South Wales had bijzonder te lijden van de vermindering der bunkercolenleveranties. De gemiddelde prijs voor alle soorten kolen, verscheept in de havens van South Wales was hooger dan verleden jaar. Het laagste was 18/2½ tegenover 17/1½ in 1929. De gemiddelde fob.-prijs voor large steam coals te Cardiff varieerde van 19/3 tot 19/6 en was gedurende 6 maanden 19/5 p. t. Voor small coals zien wij een gemiddelde varieerend tusschen 13/4 en 13/11 per ton.

In Northumberland beginnen ook de afzetmoelijkheden in Maart. Minimumprijzen werden vastgesteld op een basis van 14/6 voor D.B.C. large; zij moesten evenwel na enkele weken met 1/- p.t. verlaagd worden. In Durham trachtte men door productiebeperking de prijzen hoog te houden. Niettegenstaande zijn de December-prijzen 't afgelopen jaar shillings lager dan in December 1929. Ook in Yorkshire daalden de prijzen in Maart. B.S.Y. Association Harids kwamen van 18/- tot 14/3 p.t. fob. in het midden van den zomer, waarna zij op het eind van het jaar wederom stegen tot 17/- p.t.

De subsidie voor exportkolen van het Five Counties Scheme werd weer ingesteld, bedroeg op het eind van Maart 1/6 p.t. en werd in Mei tot 2/- p.t. verhoogd. Eind September evenwel werd deze premie wederom afgeschaft, waarop een prijsverhoging volgde van -/6 tot 1/6 p.t. Bunkerzaken op de Humber waren slecht, ook al omdat de coastwise bunkercolen 1/- duurder waren dan de z.g. foreign bunkercolen, i.e. bunkercolen voor schepen die niet voor een Engelsche haven bestemd waren.

In Schotland verminderde de export met ongeveer 1½ miljoen ton 't afgelopen jaar. Ook hier daalden de prijzen eenige shillings en is er wat verbetering in December. Voor alle Schotsche en Engelsche districten geldt, dat vanaf Maart met verlies gewerkt werd, daar de gemiddelde productiekosten 1.94 d. p. t. hooger waren dan de verkoopprijs van Maart tot Juni, terwijl na Juni de prijzen nog meer daalden.

In *Duitschland* bedroeg de productie¹⁾:

	1930	1929	1928
steenkolen	142.700.000	163.440.000	150.880.000
bruinkolen	145.910.000	174.460.000	166.200.000
cokes	32.460.000	38.550.000	33.860.000
steenkoolbrik.	4.690.000	5.550.000	4.910.000
bruinkoolbrik.	34.000.000	42.270.000	40.160.000

Voor steenkolen dus een vermindering in productie in 1930 van 12.6 pCt. vergeleken met het voorafgaande jaar. De productie aan de Ruhr bedroeg in 1930 107.183.040 ton tegen in 1929 123.579.703 ton, d.w.z. een vermindering van ruim 13 pCt.

De voorraad aan de mijnen was in December 9.890.000 ton en bij het Syndikaat 1.410.000 ton.

De verkoopen van het Syndikaat daalden van 81 miljoen ton in 1929 tot 66 miljoen ton in 1930.

Het aantal „Feierschichten” vermeerderde van 840.000 ton in 1929 tot 9.5 miljoen ton in 1930, hetgeen beteekent een verlies aan loon voor de arbeiders van ongeveer 85 miljoen mark.

Duitschlands export van steenkolen verminderde van 26.769.089 ton in 1929 tot 24.383.315 ton in 1930, dus met 2.385.774 ton of met 8,9 pCt.

De export van cokes verminderde van 10.653.287 ton in 1929 tot 7.970.891 ton in 1930, dus met 2.682.396 ton of met 25 pCt. De belangrijkste landen voor den Duitschen kolenuitvoer zijn Nederland, Frankrijk, België en Italië. Uitvoer naar Nederland

¹⁾ De productie van het Saargebied hieronder niet begrepen.

bedroeg aan steenkolen 6.299.702 ton in 1930 tegen 7.178.508 ton in 1929, een vermindering van 12 pCt. Naar Frankrijk 5.359.068 ton in 1930 tegen 5.260.265 ton in 1929, een vermeerdering van 98.803 ton. Naar België 4.851.459 ton in 1930 tegen 4.938.567 ton in 1929, een vermeerdering van 87.108 ton. Naar Italië 3.313.762 ton tegen 4.326.816 ton, een vermindering van 1.513.054 ton.

Een toename valt te constateeren voor steenkolen-uitvoer naar o.m. Denemarken, Zweden, Hongarije, Argentinië, Brazilië en de Vereenigde Staten.

De uitvoer van cokes naar Frankrijk daalde van 3.418.063 ton in 1929 tot 2.793.081 ton in 1930; naar Luxemburg van 2.536.675 ton in 1929 tot 1.947.618 ton in 1930. Naar België nam deze uitvoer toe van 395.400 ton in 1929 tot 414.794 ton in 1930.

Ingevoerd werden in het afgelopen jaar in Duitschland 6.933.446 ton steenkolen tegen 7.902.940 ton in 1929.

De invoer vanuit Engeland verminderde van 5.385.714 ton in 1929 tot 4.786.268 ton in 1930, wat nog 728.683 ton meer is dan in 1928 werd ingevoerd uit Engeland.

Voor den export van Duitschland is het van belang, dat het plan tot het graven van het Hansakanaal, dat een schakel moest zijn in de verbinding van het Ruhrgebied met Hamburg-Bremen, opgegeven werd wegens te hooge kosten. Deze kosten waren door de voorbereidende commissie op R.M. 400.000.000 geraamd.

De Rijksspoorwegen verlaagden de kolentarieven ter bestrijding der concurrentie in de kuststreken en de Scandinavische landen met 60 tot 120 pfenning per ton.

In November leidden de Duitsch-Poolsche onderhandelingen betreffende den kolenuitvoer van Duitsch en Poolsch Opper-Silezië tot een overeenkomst, waarbij door Polen 84½ pCt. en door Duitschland de rest van de vraag van Oostenrijk en Hongarije zal worden gedekt.

Bovenstaande cijfers geven een beeld van de moeilijkheden van de Duitsche kolenindustrie tengevolge van de vermindering van de vraag in het afgelopen jaar. Ter leniging van de algemeene economische depressie in Duitschland meende men tot verlaging van prijzen en loonen te moeten komen. Deze prijsverlaging werd voor de Ruhrkolen vastgesteld op 6 pCt. per 1 December het afgelopen jaar. Dit geschiedde op aandrang van de Regeering. De onderhandelingen hierover langden tijd voor dien datum en de vroegtijdige afkondiging bemoeilijkten op het laatst van het jaar nog meer den afzet. De vermindering der productie en van den afzet deden in 1930 de productiekosten stijgen. Een verlaging der prijzen was dan ook slechts mogelijk bij een vermindering der arbeidskosten. Zoo zagen wij dan ook, nadat bij scheidsrechterlijke uitspraak beslist was, dat de overeenkomst betreffende den arbeidstijd onveranderd van kracht blijven zou tot 30 September 1931, de werkgevers een loonsverlaging eischten van oorspronkelijk 12 pCt., later verlaagd tot 8 pCt. Gedurende de onderhandelingen brak op 2 Januari 1931 een partieele, niet-officiële staking uit onder invloed van communistische agitatie. Tenslotte bepaalde de scheidsrechter de verlaging op 6 pCt., welke uitspraak door den Reichsarbeitsminister verbindend werd verklaard op grond van het algemeen belang.

Aan de onderlinge concurrentie tusschen de Zechenkohlenhandelsgesellschaften in het Syndikaat is een eind gemaakt. Oorspronkelijk hadden de Zechenhandelsgesellschaften op grond van het Syndikaatsverdrag het recht in de „bestrittenen Gebieten” handel te drijven en had het Syndikaat de plicht bij het ontvangen van orders aan al deze Zechenhandelsgesellschaften offerten te maken. Gevolg hiervan was groote concurrentie binnen het Syndikaatsverband. Hierin is nu verandering gekomen. Het Syndikaat behoudt het recht direkte leveranties te doen of te laten

doen. De plicht van het Syndikaat aan alle Zechenhandelsgesellschaften onder alle omstandigheden offerten te maken vervalt en daarmee de aanspraak van deze, dat het Syndikaat hen alle en altijd laat mededingen. De verschillende belangen der Hüttenzechen en „reine Zechen” leidden tot moeilijkheden bij het eindigen van de Syndikaatsovereenkomst op 31 Maart 1930. De Reichswirtschaftsminister dwong de mijnen evenwel tot verlenging. Deze verlengden het Syndikaat tenslotte op de bestaande voorwaarden tot 30 Juni 1931. Behalve over de quota ging de strijd over de Umlage. De Umlage ter ondersteuning van den export bereikte in October een hoogte van R.M. 2,65, hetgeen beteekent, dat om tegen den toenmaligen omvang te kunnen exporteeren de export een subsidie noodig had van per jaar R.M. 200.000.000. In November steeg de Umlage tot de grootste hoogte, nl. R.M. 2,94, om later in verband met de prijsverlaging te dalen tot R.M. 2,15.

In *Rusland* nam de productie in den aanvang van het afgelopen jaar belangrijk toe, in vergelijking met 1929, onder den druk van het vijfjaren plan. De eerste maanden waren ook hier belangrijk beter dan de laatste maanden. In Januari werd 4,2 miljoen ton geproduceerd en in Maart 4,6 miljoen ton. Het maandelijksch gemiddelde van het afgelopen jaar bedroeg ruim 3,8 miljoen ton tegen 3,3 miljoen ton in 1929. De vermindering voor de laatste maanden blijkt uit de productie der Donetzkolon gedurende October/December. Deze bedroeg 10.200.000 ton in 1930 tegen 16.270.000 ton in 1929. Het productieplan voor dit kwartaal kon slechts voor 63,5 pCt. worden uitgevoerd. De productie is de laatste jaren steeds toegenomen en heeft nu een cijfer bereikt, dat belangrijk hooger is dan het gemiddelde der laatste jaren vóór den oorlog. De mechanisatie der mijnbedrijven wordt evenzeer steeds grooter. In 1913 werd 1 pCt. der productie machinaal gedolven, in 1928 reeds 17,6 pCt. De productiecapaciteit van Rusland is van dien aard, dat men hiermede terdege rekening moet houden. Volgens het kort geleden gewijzigde en vergrootte vijfjaren plan moet de geheele kolenproductie in het laatste jaar nl. 1933 130 miljoen ton bereiken. Ook met den uitvoer mag terdege rekening gehouden worden. In de laatste jaren voor den oorlog exporteerde Rusland gemiddeld 118.000 ton per jaar. Niettegenstaande de geweldige toename der vraag in het binnenland tengevolge van de toenemende industrialisatie, mag men den export heden op 2 miljoen ton per jaar schatten. De uitvoer over de 9 maanden tot en met Juli 1930 was 1.400.641 ton tegenover 1.150.625 ton over de 12 maanden t/m. September 1929 en slechts 497.319 ton in deze periode in 1928. De belangrijkste export is naar Italië; deze vermeerderde in 1930 met ongeveer 11 pCt. vergeleken met 1929. De prijs aldaar voor Russische anthraciet was 2/- lager dan voor Wales anthraciet. Een niet onbelangrijk deel van den uitvoer gaat naar de Vereenigde Staten, terwijl ook nog naar China en Japan wordt geëxporteerd. De export naar Canada werd op 31 October onmogelijk gemaakt, daar door de Canadeesche Regeering op dien datum alle import van Russische kolen aldaar werd verboden. De grootste moeilijkheid voor den Russischen export is heden nog, dat de capaciteit der uitvoerhavens evenals die der spoorwegen, nog lang niet voldoende is om groote hoeveelheden in korten tijd te verwerken. De mijnen liggen bovendien diep in het binnenland en ver van de havens; men schat, dat de spoorwegtransportkosten van de mijnen naar de havens tweemaal zoo duur zijn als in Engeland. Tengevolge van de politieke toestanden zijn de arbeidskosten bij de productie gering, hetgeen voor de concurrentie op de buitenlandsche markt van zoo groot belang is. Blijkens de prijzen, waartegen de Russische kolen aangeboden worden, is tenslotte de te exporteeren hoeveelheid niet afhankelijk van de winstgevendheid der te maken prijzen, maar van het-

geen de Sowjet-autoriteiten het algemeen belang der Republiek achten. Hun plannen tot uitbreiding van den export blijken uit de onderzoekingen wederom gedaan, naar de mogelijkheden tot uitvoer van kolen naar Letland, Estland, Finland en Zweden.

In *Polen* liggen de kolen voor het grootste gedeelte in twee districten, nl. Opper-Silezië en Dombrowa. In Opper-Silezië, waar de productie 5 maal zoo groot is als in het Dombrowa-district, heeft men 5 groote kolenconcerns, tegenover 8 in Dombrowa. Het grootste is het „Robur”-concern, dat beschikt over meer dan 30 pCt. der geheele Poolsche productie. Ook in Polen gaat de ontwikkeling der kolenindustrie in de richting van nationale concentratie. Bij besluit van den President werd aan den Minister van Handel en Industrie contrôle opgedragen over de kolenindustrie, met het oog op de distributie in het binnenland en den export, terwijl hem de macht verleend wordt tot vorming van syndikaten te dwingen. De bedoeling is de nog niet georganiseerde mijneigenaars, handelaren en exporteurs te noodzaken tot samenwerking en aldus aan onderlinge concurrentie een eind te maken.

Het transport der kolen van de mijnen naar de twee voor Polen belangrijkste havens, Dantzig en Gdynia, duurt eenige dagen, aangezien de mijnen ongeveer 600 KM. van de kust liggen. Dit jaar zal een nieuwe spoorweg geopend worden van Opper-Silezië naar Gdynia, wat de transporten vergemakkelijken zal en de capaciteit van deze haven zeer zal vergrooten. Gdynia en Dantzig samen zullen dan in staat zijn per jaar 12 miljoen ton te verwerken tegenover 8 miljoen ton tot nu toe.

De spoorwegtarieven werden het afgelopen jaar weer verlaagd en wel van 3 sh. 4 d. tot 2 sh. 9 d. per ton ter ondersteuning van den export.

De prijzen der kolen zijn belangrijk gedaald in het afgelopen jaar. Te Dantzig daalden de exportprijzen van 15/- en 17/- per ton in den aanvang van 1930 tot 10/3 en 11/6 per ton op het einde van dat jaar. De export verminderde over de maanden Januari t/m. November van 13.137.113 ton in 1929 tot 11.629.000 ton in 1930. Op de Scandinavische markt waren de Poolsche kolen het afgelopen jaar van 20 pCt. tot 25 pCt. goedkooper dan de Engelsche kolen. De export daarheen is dan ook toegenomen en wel voornamelijk ten nadeele van Engeland. De export naar Oostenrijk is belangrijk afgenomen en naar Frankrijk een weinig toegenomen. De productie verminderde van 42.217.864 ton in Januari t/m. November 1929 tot 34.113.000 ton in dezelfde periode 1930.

De productie in *België* bedroeg aan steenkolen 27.405.560 ton, aan cokes 5.380.680 ton in 1930 tegen een totale productie in 1929 van 34.933.010 ton. De voorraad bedroeg op 31 December 1930 2.485.190 ton tegen 1929 321.880 ton en 1928 1.087.130 ton.

De loonen werden in Juli met 5 pCt. verlaagd en in 1931 is men wederom tot een verlaging van 5 pCt. overgegaan, welke verlaging door de nationale mijncommissie werd goedgekeurd. De spoorwegen verlaagden op het einde van het afgelopen jaar hun tarieven voor kolen zoo, dat nu de verminderingen tot 60 pCt. der normale tarieven bedragen op voorwaarde, dat een minimum hoeveelheid van 1.350.000 ton per kwartaal wordt aangebracht, hetgeen voor groote mijnondernemingen een totale uitschakeling van transporten te water beteekent. Tevens steunen de Belgische spoorwegen de mijnindustrie door hun besluit vanaf 1 April tot 30 September 1931 alle benodigde steenkolen slechts bij de Belgische mijnen te bestellen.

De import aan steenkolen bedroeg in de periode Januari t/m. November 9.489.603 ton in 1930 tegen 10.312.659 in 1929, een vermindering dus van ongeveer 8,5 pCt. De meeste steenkolen werden wederom vanuit Duitschland geïmporteerd. Deze import vermeerderde zelfs met ongeveer 6 pCt., terwijl de import uit alle andere landen verminderde. Ook de import van cokes nam af, behalve vanuit Nederland.

De export vanuit België nam toe van 3.460.317 ton steenkolen in Jan./Nov. 1929 tot 3.719.233 ton in dezelfde periode 1930, waaronder zijn begrepen voor 1929 121.274 ton en voor 1930 388.740 ton bunker-kolen (Jan./Nov.).

De export van cokes nam toe van 676.862 ton Jan./Nov. 1929 tot 707.217 ton Jan./Nov. 1930.

De productie van *Frankrijk* bedroeg in 1930 64.858.485 ton tegenover in 1929 64.337.885 ton en in 1928 60.893.238 ton. In 1930 werden 55.026.768 ton steenkolen geproduceerd, 5.054.812 ton cokes en 4.776.905 ton briketten. De productie nam dus in totaal toe met 520.600 ton vergeleken met 1929.

In de periode Januari/November steeg de import van steenkolen van 22.037.893 ton in 1929 tot 23.530.567 ton in 1930. De import van cokes daalde over dezelfde periodes van 5.010.631 ton tot 4.231.977 ton, en van briketten steeg de import van 1.160.420 ton tot 1.252.328 ton.

De export daalde niet onbelangrijk.

Voor *Nederland* zijn de cijfers voor in- en uitvoer volgens het Centraal Bureau voor de Statistiek als volgt:

	Invoer ton	Uitvoer ton
Steenkolen	9.113.241	3.899.514 (behalve bunker-k.)
Cokes	239.275	2.079.545
Steenkoolbriketten	330.518	193.886
Bruinkoolbriketten	164.887	14.920
Bunker-kolen voor vreemde schepen	—	1.818.523
Nederl. schepen	—	1.005.242
Totaal	9.897.921	9.011.630

	1930	1929
Totale invoer	9.897.921	10.502.168
Totale uitvoer	9.011.630	8.760.725
Saldo invoer	886.291	1.741.443
Productie ca.	12.216.000	11.612.702
Verbruik in Nederland zonder bun- kerkolen	13.102.291	13.354.145
Bunker-kolen aan Nederlandsche schepen	1.005.242	1.092.355
Totaal Nederlandsch verbruik	14.107.533	14.446.500

Een bijzonderheid valt nog te vermelden betreffende den uit- en invoer van Nederland. De uitvoer van steenkolen nl. naar Frankrijk nam met ruim 63 pCt. toe, en wel van 784.500 ton in 1929 tot 1.281.475 ton in 1930.

De prijzen bewogen zich het afgelopen jaar op een vrij hoog niveau. De gemiddelde prijs per ton steenkolen steeg van f 11,80 in 1929 tot f 12,45 in 1930. Bijzonder stabiel waren de prijzen gedurende het geheele jaar tot November, in welke maand de daling intreedt. Wij zien nu een belangrijke prijsverlaging over 1931. Vooral over de hooge prijzen van bunker-kolen in de Nederlandsche havens is het laatste jaar veel te doen geweest. De Baltic and International Maritime Conference te Kopenhagen heeft zich in verschillende artikelen in haar eigen maandschriften en in de pers tot spreekorgaan van de reeders gemaakt om te protesteeren tegen de prijzen, die in vergelijking met de prijzen voor bunker-kolen buiten Nederland onredelijk hoog zouden zijn geweest. Opge-merkt moet worden, dat de baisseclausule, die nog steeds in bunkercontracten pleegt te worden opgenomen, over 1930 wel terdege gewerkt heeft, doch niet zoo sterk als de reeders wel gewenscht hadden, om de zeer verklaarbare reden, dat de importeurs in Nederland aan hoge inkoopsprijzen vastzaten en dat op de Nederlandsche markt geen bunker-kolen aangeboden werden tot prijzen lager dan de contractprijzen. Reeders zijn op het stuk van prijzen voor bunker-kolen de laatste jaren wel wat verwend geraakt. Men was het geheel ontwend nagenoeg het geheele jaar door den prijs van het contract te moeten betalen. Ook behoef men bij de reeders niet aan te komen met de opmerking, dat het toch in den grond een hoogst onredelijke

bepaling is, dat bij verlaging van prijzen de reeder het voordeel geniet, terwijl in het omgekeerde geval de leverancier, wat het hem ook kosten moge, tot den contractprijs moet blijven leveren. Dit is een overweging waarvoor de reeders, vooral in de slechte tijden, die het reederijbedrijf doormaakt, geen appreciatie toonen. Intusschen heeft het nieuwe jaar allerwege bevrediging gebracht, daar de prijzen voor bunker-kolen in de Nederlandsche havens met ruim f 1,25 per ton verlaagd zijn geworden, zoodat zij, die voor 1931 hun behoeften op de z.g. open contracten gedekt hebben, thans terecht kunnen in de hoofdhavens Rotterdam en Amsterdam voor f 10,30 per ton inclusief de kosten voor het trimmen.

(Slot volgt.)

EEN GEORGANISEERDE TERMIJNMARKT VOOR SUIKER OP JAVA.

Gaarne maak ik van de door de Redactie geboden gelegenheid gebruik om nog even terug te komen op de bedenkingen, door den Heer Volz in No. 790 geopperd tegen het door mij in No. 788 verdedigde denkbeeld. Ik constateer dan in de eerste plaats, dat de Heer Volz blijkbaar niet twijfelt aan de technische uitvoerbaarheid van het plan, en in de tweede plaats dat de Heer Volz zelfs een levendig verkeer op deze termijnbeurs verwacht. Immers, hij voorspelt dat voor de suikermakelaars op Java bepaald een gulden tijd aan zou breken, en dit is toch alleen mogelijk bij een grooten omvang van zaken. Tot zoover zijn wij het dus geheel eens. Wat ons verdeeld houdt is ons inzicht in het nut van een dergelijk levendig handelsverkeer voor producenten. In het algemeen gesproken moet een levendige handel in een bepaald product, waar ter wereld ook, voor de plaatselijke producenten van het product dat het onderwerp van dien handel uitmaakt, van voordeel zijn. Mij dunkt dat deze stelling geen nader bewijs behoeft. Blijft nog over, om onder het oog te zien, of de producenten van Javasuiker op dien algemeen en begrijpelijken regel een uitzondering zouden maken. Ja, zegt de Heer Volz, want als de groote buitenlandsche interessenten op deze markt gaan opereeren, dan is het tevens gedaan met de bevoorrechte positie, die de Javasuiker-producenten tot dusver hebben ingenomen. Die bevoorrechte positie bestaat, volgens den Heer Volz, in de mogelijkheid om hogere prijzen te vragen en betaald te krijgen dan elders gangbaar zijn, en daarmee zal het, naar mijn opponent meent, uit zijn, omdat die buitenlandsche operateurs natuurlijk zullen beginnen met op de Java-sche termijnmarkt te verkoopen, tegen hun goedkoopere inkoop op andere markten, en tenslotte zouden de Java-producenten genoodzaakt zijn, zich bij de op de termijnbeurs geboden prijzen neer te leggen. Het wil mij voorkomen, dat de Heer Volz, aldus rede-neerende, uit het oog verliest: 1e. dat voor het tot stand brengen van deze door hem gevreesde verkoopen behalve een op het prijsverschil beluste verkooper een kooper noodig is, die den hooger prijs wil betalen en 2e. dat de op deze wijze op de buitenland-sche markten gekochte en op Java verkochte suiker op den vervalldag van het contract of op Java moet worden geleverd (in welk geval het product dus aan de voor Javasuiker te stellen qualificaties zal moeten voldoen, en naar Java vervoerd zal moeten worden) of weer op Java op de termijnmarkt moet worden ingekocht, in welk geval de vraag naar Javasuiker weer wordt vergroot. Van het op deze wijze door de speculatie naar beneden drukken van de prijzen kan dus op den duur geen sprake zijn, want de basis van alle termijntransacties blijft toch de verplichting tot levering, c.q. afname. Dat Java dus geheel onder den invloed van de wereldspeculatie zal komen, gelijk de Heer Volz vreest, acht ik onmogelijk. Dat de Heer Volz dezelfde ongemotiveerde vrees heeft voor „termijnspeculatie” en „operaties” als vele niet in den goederenhandel ingewijden mag ik natuurlijk niet aan-

nemen, en ik neem derhalve ook geen moeite om te trachten dien vrees weg te nemen.

Dat de Java-producenten dus de „prijscrôlê" kwijtraken, zoodra er een veilige termijnbeurs in suiker zal zijn ingesteld, kan ik niet toegeven; zulks niet op handels-technische gronden, maar ook niet om de eenvoudige reden, dat die „prijscrôlê" ook op het oogenblik niet bestaat. Bestond zij wel, dan zouden de moeilijkheden stellig heel wat geringer zijn. Het door den Heer Volz aangehaalde feit, dat de Java-prijs in het algemeen boven de pariteit van de andere markten staat, vloeit niet voort uit eenige contrôlê van de producenten, doch uit economisch-geografische omstandigheden, die hier wel niet opgesomd behoeven te worden. Dat dit prijsverschil overigens niet voldoende is om Java op een rendabele basis te houden is bekend, en dat niet alle suiker met deze „premie" kan worden verkocht is een feit, dat nog eens door den Heer Volz zelf wordt gereleveerd.

Hoe nu de producenten op de door mij gedachte termijnmarkt zullen moeten opereeren, is een punt, dat ik in mijn artikel niet heb aangeroerd. Dat het niet mogelijk zal zijn, daarbij het huidige systeem te volgen, maar dat producenten o.m. bereid zullen moeten zijn op eenzelfde oogenblik suiker voor levering in verschillende maanden af te geven, behoeft geen betoeg. Dat producenten, gesteld dat de buitenlandse operator, waarvoor de Heer Volz zich bevreesd maakt, zich plotseling met groote verkoopen aan de Javamarkt manifesteert, op datzelfde oogenblik ook niet als verkoopters op moeten treden, is duidelijk. Zonder koopmansinzicht zal men het niet kunnen bolwerken.

Dat het afzetgebied door het instellen van een termijnmarkt zou worden vergroot, heb ik niet betoegd. Dat afzetgebied is overal aanwezig, waar het product niet gewelddadig wordt geweerd. Maar ik meen staande te mogen houden, dat de afzetmogelijkheid groter wordt, doordat een veel breeder contact zal ontstaan met de verschillende consumptie-gebieden. Ik zie dus ook na het betoeg van den Heer Volz nog geen enkel bezwaar, doch enkel voordeelen in een georganiseerde termijnmarkt. Zij is bovendien in mijn oogen bepaald noodzakelijk, zoolang de V.J.S.P. nog steeds telkens slechts voor een jaar wordt verlengd. Zonder dat ik den duivel op den muur wil schilderen meen ik toch, dat het de moeite waard is om erover na te denken in hoeverre de van den handel vervreemde producenten er staat op kunnen maken, dat de Indische handel, of liever het Indische handels-apparaat, klaar staat om een belangrijk deel van de functie van de V.J.S.P. over te nemen, als dat eens noodzakelijk zou worden. Naar mijn meening staat de Indische handel daarvoor in het geheel niet klaar. Dat dit niet blijke, als het te laat is.

G. A. P. WEYER.

DE RIJKSMIDDELEN.

In dit nummer treft men aan het gebruikelijke overzicht van de opbrengst der Rijksmiddelen over de maand Januari 1931, in vergelijking gebracht met de raming van dat jaar en de opbrengst over hetzelfde tijdvak van 1930.

De gewone middelen brachten in de afgelopen maand f 43.255.800 op tegen f 44.456.600 in Januari 1930 en vertoonden mitsdien een achteruitgang van f 1.200.800.

De totale opbrengst in de afgelopen maand overtrof daarentegen de gemiddelde maandraming en wel met een bedrag van f 4.097.700. Aangeteekend zij in dit verband, dat de totaal-opbrengst der middelen voor 1931 geraamd is op een bedrag van f 469.896.300 tegen f 484.595.000 in 1930, waardoor 1/12 der raming in het loopende jaar f 1.224.900 lager is dan in het voorafgaande.

In vergelijking met de overeenkomstige maand van het vorig jaar vertoonden de personeele belasting, de accijns op het gedistilleerd, de accijns op suiker, de

accijns op tabak en de rechten en boeten van successie, van overgang bij overlijden en van schenking een hooger opbrengstcijfer. Daarentegen brachten minder op de grondbelasting, de inkomstenbelasting, de vermogensbelasting, de dividend- en tantiëmebelasting, de rechten op den invoer, het statistiekrecht, de zout-, de geslacht-, de wijn- en de bieraccijns, de belasting op gouden en zilveren werken, de rechten en boeten van zegel, de rechten en boeten van registratie, de domeinen, wegen en vaarten en de loodsgelden.

Oppervlakkig beschouwd maakt de middenstaat der afgelopen maand een niet al te ongunstigen indruk. Weliswaar vertoonden de meeste middelen een daling in opbrengst, doch de gemiddelde maandraming werd niet onbelangrijk overtroffen. Deze indruk is evenwel niet juist, daar het overzicht in hooge mate geflatteerd is. Immers, te beginnen met het belastingjaar 1931 komt slechts een vierde van de opbrengst der grondbelasting ten bate van de middelen, de overige drie vierden worden uitgekeerd aan de gemeenten. Daar het nieuwe belastingjaar echter nog vrijwel niets heeft opgebracht, is bijna de geheele opbrengst der grondbelasting te danken aan de vroegere belastingjaren en is dus nog vrijwel de volle hoofdsom dezer belasting in den staat vermeld. Daarentegenover staat echter, dat de raming voor 1931 van f 21.385.000 tot f 5.800.000 is verlaagd, zijnde het gedeelte van de opbrengst, dat aan het Rijk ten goede zal komen. Het gevolg is, dat een maandopbrengst van f 3.222.600 in vergelijking wordt gebracht met een maandraming van f 483.300, hetgeen uiteraard een geheel verkeerde voorstelling wekt.

Iets dergelijks doet zich voor bij de personeele belasting. Met ingang van het belastingjaar 1931 wordt de personeele belasting geheven ten bate van de gemeenten. Vandaar, dat voor het geheele jaar 1931 op een opbrengst voor het Rijk van niet meer dan f 4.200.000 wordt gerekend. Daar de ontvangsten op dit oogenblik nog alleen op oude belastingjaren betrekking hebben, kwam de opbrengst van de afgelopen maand ad f 3.301.400 nog geheel aan het Rijk ten goede, d.w.z. slechts 9 ton minder dan het geheele voor 1931 geraamde bedrag. Het kan niet anders, of ook ten aanzien van de thans besproken belasting moet een oppervlakkige beschouwing van den staat licht tot onjuiste gevolgtrekkingen leiden.

Laat men de grondbelasting en de personeele belasting buiten beschouwing, dan blijkt, dat de overige middelen f 1.6 miljoen beneden 1/12 van de raming zijn gebleven.

Er is nog een derde factor, die in den eerstvolgenden tijd niet zal nalaten een verwarrenden invloed op de cijfers van den middenstaat uit te oefenen. Tot 1930 werden, ten aanzien van de grondbelasting, de personeele belasting, de inkomstenbelasting en de vermogensbelasting, de kwade posten van de hoofdsom en van alle opercenten, geheven ten bate van de provinciën, de gemeenten en het Leeningfonds 1914, in mindering gebracht van de in de middenstaten verantwoorde opbrengst. Vanaf het boekingsdijkvak 1931/1932 (belastingjaar 1931 c.q. 1931/1932) heeft de aftrek wegens kwade posten alleen betrekking op de hoofdsom dezer belastingen. Ook deze wijziging in de methode van boeking maakt de vergelijking der opbrengsten van het loopende met die van het voorafgaande jaar althans voorshands minder zuiver.

Wat de grondbelasting betreft, kan nog worden opgemerkt, dat in de afgelopen maand slechts f 9.900 minder werd geboekt dan in Januari 1930. De personeele belasting daarentegen leverde een accres (van f 57.500). Ten aanzien van de gemiddelde maandraming viel bij beide belastingen een zeer groote overschrijding waar te nemen (van resp. f 2.739.200 en f 2.951.400), doch, zooals reeds hierboven werd uiteengezet, zijn deze cijfers misleidend.

De inkomstenbelasting vertoonde, vergeleken met dezelfde maand van het vorige jaar, een teruggang van f 491.600. Daarentegen werd de raming over-

troffen (met f 825.300), doch voor de eerste maand des jaars is dit laatste een geheel normaal verschijnsel. Wel moet hierbij worden bedacht, dat het voor 1931 geraamde opbrengstcijfer f 5.000.000 hooger is gesteld dan voor 1930. Bij vergelijking van de ontvangsten uit deze belasting over de maanden Januari 1930 en 1931 blijkt, dat de bedragen als volgt over de verschillende dienstjaren kunnen worden verdeeld:

	Januari 1930	Januari 1931
1927/1928	f 24.300	—
1928/1929	„ 355.700	f 9.600
1929/1930	„ 8.020.200	„ 310.800
1930/1931	—	„ 7.588.200
	f 8.400.200	f 7.908.600

De vermogensbelasting liep eveneens in opbrengst terug en wel met f 92.600. Ook hier werd de gemiddelde maandraming overtroffen (met f 43.000). De ontvangst bedroeg f 1.251.400, een voor de maand Januari niet onbelangrijk bedrag. De toekomst zal echter moeten leeren, of het voor 1931 geraamde opbrengstcijfer van f 14.500.000, zijnde f 500.000 meer dan voor 1930 werd geraamd, zal worden verkregen.

De dividend- en tantiëmebelasting wees een iets lagere opbrengst aan dan in Januari 1930. Het decrees was niet groot (f 12.000). Ook de gemiddelde maandraming werd niet bereikt (nadeelig verschil f 798.800). Een enkele maand biedt bij dit middel echter geen basis van vergelijking en dit te minder, waar de grote bedragen eerst in het midden van het jaar binnenkomen. De uitkomsten der laatste jaren deden het niet raadzaam voorkomen voor 1931 op een hooger bedrag dan f 19.500.000 te rekenen. Het afgelopen jaar bracht in totaal f 20.236.700 in de schatkist. Ook hier moet worden afgewacht, in hoeverre de gewijzigde conjunctuur een nadeeligen invloed op de opbrengst zal uitoefenen.

De invoerrechten gaven opnieuw een daling in opbrengst te zien (van f 427.200). Ook op zichzelf beschouwd, waren de ontvangsten niet hoog, nl. f 608.300 minder dan 1/12 der raming. Zooals reeds eerder werd opgemerkt, is deze daling toe te schrijven aan de vermindering van den import, doch voornamelijk aan de waardevermindering van onzen buitenlandschen handel. Ook voor het statistiekrecht zijn de tijdsomstandigheden niet rooskleurig. In de afgelopen maand bedroeg de teruggang f 80.700, terwijl de ontvangsten f 76.100 beneden de gemiddelde maandraming bleven. De vermindering van onzen in- en uitvoer is de aanwijsbare oorzaak van dit ongunstig resultaat. Aangeteekend zij nog, dat de voor 1931 geraamde opbrengst voor de rechten op den invoer f 4.500.000 hooger, daarentegen voor het statistiekrecht f 200.000 lager is gesteld. Het vermoeden is echter niet ongewettigd, dat bij beide middelen de inkomsten bij de verwachting ten achter zullen blijven.

De accijnzen vertoonden een onderling verschillend beeld. De zoutaccijnz bracht f 29.700 minder op; daarentegen werd de gemiddelde maandraming overschreden (met f 3.000). Een bepaalde oorzaak kan hiervoor niet worden opgegeven. Ook de geslachtaccijnz liep in opbrengst terug; het decrees beliep niet minder dan f 307.800. Bovendien bleven de ontvangsten f 268.700 bij 1/12 der raming ten achter. De toegenomen invoer van gekoeld buitenlandsch vleesch, waarvan wel invoerrecht, doch geen accijnz betaald wordt, doet zich hier gevoelen; daarnaast vormen de lagere prijzen van inlandsch slachtvee een factor van beteekenis. Ook over den wijnaccijnz valt niet te roemen. In de afgelopen maand kwam f 16.100 minder binnen dan in Januari 1930. Dat de maandraming bij lange na niet werd gehaald (nadeelig verschil f 181.600), vindt zijn verklaring in het feit, dat de beide eerste maanden van elk kwartaal voor dit middel van weinig beteekenis zijn. De gedistilleerdaccijnz leverde ditmaal een surplus boven de gelijknamige maand van het vorige jaar (van f 257.300), dat niet

aan een verschil in krediettermijnen is te danken. De hogere ontvangst zal wel een gevolg zijn van meerdere uitslagen in verband met de totstandgekomen accijnzverhooging. De bieraccijnz bracht f 190.800 minder op. Nog grooter was het nadeelig verschil met de gemiddelde maandraming (f 423.400). Men moet tot Februari 1929 teruggaan om een zoo lage opbrengst te vinden als door de afgelopen maand werd opgeleverd. Misschien houdt de verlaging verband met het ongunstige weer in den nazomer. Een gunstiger beeld vertoonde de suikeraccijnz, die f 194.200 in opbrengst steeg. Voor een deel is dit een gevolg van een toevallige omstandigheid, t.w. navordering van een geconstateerd tekort. De gemiddelde maandraming werd met slechts een gering bedrag overschreden (f 9.500). Aan tabakaccijnz tenslotte werd f 174.900 meer geïnd dan in Januari 1930. Het verbruik van rookartikelen, met name van sigaretten, neemt nog steeds toe. Vergeleken met de maandraming viel zelfs een surplus van f 391.600 te constateeren. De geraamde jaarlijksche opbrengst der verschillende accijnzen verschilt nogal van de bedragen, waarop bij het opmaken van de raming der middelen voor 1930 werd gerekend. Het volgend staatje, waarin tevens de totale opbrengst over 1930 is vermeld, moge dit doen zien:

	Raming 1930	Opbrengst 1930	Raming 1931
Zout	f 1.800.000	f 2.156.100	f 2.300.000
Geslacht	„ 12.000.000	„ 11.345.800	„ 12.300.000
Wijn	„ 2.700.000	„ 2.580.800	„ 2.600.000
Gedistilleerd	„ 37.000.000	„ 36.826.800	„ 37.000.000
Bier	„ 15.000.000	„ 15.634.600	„ 16.400.000
Suiker	„ 47.800.000	„ 53.301.100	„ 53.400.000
Tabak	„ 26.000.000	„ 28.818.600	„ 29.000.000

De belasting op gouden en zilveren werken leverde f 16.900 minder op dan in Januari 1930 en f 22.100 minder dan de raming.

De middelen, die eerder dan de overige op het zakenleven reageeren, ondervonden opnieuw den invloed der malaise. Het minst kwam dit bij de zegelrechten tot uiting, die f 102.200 minder opleverden dan in Januari 1930; hetgeen niet aan een trager vloeien der beursbelasting te wijten is, aangezien deze laatste juist door de grootere opleving ter beurze een vooruitgang van f 276.000 aanwees. De opbrengst van Januari 1930 was echter nogal hoog; in ieder geval kwam ditmaal nog f 101.300 boven de raming binnen. Slechter staat het er met de registratierechten bij, die met niet minder dan f 930.300 terugliepen (hoewel de ontvangsten van Januari 1930 al bijzonder gering waren) en bij 1/12 der raming met f 872.900 ten achter bleven. De zegelrechten zijn dit jaar f 500.000 hooger, de registratierechten daarentegen f 3.400.000 lager geraamd. Gezien den loop der laatste maanden is de kans echter al heel gering, dat de geraamde opbrengsten inderdaad zullen worden verkregen.

De successierechten stegen met f 888.300 en gaven f 102.600 meer dan de raming. Voor geheel 1931 is f 6.000.000 meer geraamd dan voor 1930, doch dit zal wel te optimistisch blijken te zijn gerekend. De domeinen verschaften f 54.700 minder. De loodsgelden brachten f 10.600 minder op dan in Januari 1930. Bij laatstgenoemd middel werd intusschen de raming met f 22.500 overschreden.

De inkomsten van het „Leeningfonds 1914” daalden van f 8.125.900 tot f 5.887.600. Van laatstgenoemd bedrag was f 1.654.300 aan de Verdedigingsbelasting te danken. De zegelrechten van buitenlandse effecten namen met f 24.500 toe.

Voor het „Wegenfonds” kwam in de afgelopen maand f 572.700 binnen, waarvan f 562.800 op rekening komt van de wegenbelasting en f 9.900 door de rijwielbelasting werd bijgedragen. In Januari 1930 kwam aan het Wegenfonds ten goede f 540.100 (f 526.000 wegenbelasting en f 14.200 rijwielbelasting).

AANTEKENINGEN.

Uitbreiding van het statistisch overzicht van groothandelsprijzen.

De groote belangstelling en waardeering, welke wij met de publicatie van ons statistisch overzicht van groothandelsprijzen hebben ondervonden, hebben ons doen besluiten om hieraan eenige uitbreiding te geven.

Met ingang van dit nummer zullen voortaan eveneens de prijzen van boter, kaas, eieren, zilver, lood, copra, koehuiden en kalksalpeter in onze statistiek worden opgenomen. Om het geheel overzichtelijker te maken, zijn de verschillende groothandelsartikelen gerubriceerd, hetgeen den lezer het opzoeken ongetwijfeld zal vergemakkelijken.

In overeenstemming met het bestaande overzicht is ook voor de nieuw opgenomen artikelen het jaar 1925 als basis genomen, terwijl eveneens door herleiding van de prijzen in procenten de beteekenis van de prijsverschuivingen duidelijk wordt.

De jaar- en maandgemiddelden van boter, kaas en eieren zijn berekend op grond van wekelijksche markt-noteringen, van koehuiden op grond van de prijzen van veilingen, die elke 3 weken plaats vinden en van kalksalpeter op eenmaal per maand vastgestelde prijzen. De jaar- en maandgemiddelden van zilver, lood en copra zijn voor de jaren 1925—1930 ontleend aan officiële publicaties en hebben betrekking op dagelijksche noteringen; sedert 1931 op de noteringen van Maandag. Hoewel het juistere ware geweest om ook voor de vroegere jaren de Maandagnoteringen te nemen, is het verschil tusschen de op deze twee manieren berekende jaar- en maandgemiddelden zoo gering, dat het geen gewicht in de schaal legt.

Wat thans de nieuwe artikelen afzonderlijk betreft, moge het volgende dienen.

Voor boter kwam de gemiddelde prijs van de Leeuwarder markt in aanmerking, voor kaas de Edammer fabriekskaas van de markt te Alkmaar, terwijl voor eieren onze keus viel op de gemiddelde noteringen van groote eieren van de eiermijn te Roermond. Bij de beschouwing van de boter- en eierenprijzen moet men niet uit het oog verliezen, dat deze beïnvloed worden door seizoensfluctuaties; tot op zekere hoogte geldt dit ook voor den kaasprijs.

Voor zilver en lood namen wij, in navolging van de noteringen van koper en tin, standaard Londen.

Van de verschillende soorten huiden viel onze keus op de koehuiden van een gewicht van 57—61 pond. Het prijsverloop van deze soort huiden is als het meest representatief te beschouwen.

De prijzen van kalksalpeter worden genoteerd per 100 KG. bruto voor netto, inclusief verpakking, levering, franco aanvoerschip, grootscheepvaartwater bij hoeveelheden van minstens 300 tons in één schip naar één bestemming.

Voor copra namen wij de notering Ned.-Ind. f.m.s. Amsterdam.

MAANDCIJFERS.
RIJKSPOSTSPAARBANK.

JANUARI	1929	1930	1931
Inlagen	f 12.113.794	f 13.429.723	f 15.831.717
Terugbetalingen	„ 11.361.322	„ 11.779.777	„ 11.079.885
Tegoed der inleggers op ultimo	„ 333.038.642	„ 344.278.167	„ 371.259.134
Nom. bedr. der uitst. staatsschuldboekjes op ultimo	„ 42.252.250	„ 43.071.450	„ 42.453.450
Spaarbankboekjes: Aantal nieuw uitgegeven	14.642	16.260	17.337
Aantal geheel afbetaald	7.331	8.037	7.370
Aantal in omloop op ultimo	2.084.693	2.117.920	2.162.792

OVERZICHT DER RIJKSMIDDELEN.

(In Guldens)

	Januari 1931	Sedert 1 Januari 1931	Overeenkomstige periode 1930
<i>Directe belastingen.</i>			
Grondbelasting *	3.222.575	3.222.575	3.232.441
Personeele belasting *	3.301.426	3.301.426	3.243.954
Inkomstenbelasting *	7.908.643	7.908.643	8.400.218
Vermogensbelasting *	1.251.358	1.251.358	1.343.983
Dividend- en tantieme-belasting	826.223	826.223	838.261
<i>Invoerrechten.</i>	5.224.984	5.224.984	5.652.177
<i>Statistiekrecht.</i>	282.250	282.250	362.936
<i>Accijnzen.</i>			
Zout	194.636	194.636	224.358
Geslacht	756.348	756.348	1.064.122
Wijn	35.103	35.103	51.161
Gedistilleerd	3.452.202	3.452.202	3.194.883
Bier	943.272	943.272	1.134.039
Suiker	4.459.476	4.459.476	4.265.249
Tabak	2.808.257	2.808.257	2.633.399
Belasting op gouden en zilveren werken	69.547	69.547	86.417
<i>Indirecte belastingen.</i>			
Zegelrechten	1.235.323	1.235.323	2.453.478
Registratierechten	1.343.740	1.343.740	2.274.077
Successierechten	4.102.609	4.102.609	3.214.334
<i>Domeinen, wegen en vaarten</i>			
Staatsloterij	-249.005	249.005	303.748
Loodselden	16.975	16.975	16.955
	455.807	455.807	466.396
Totaal-Generaal ..	43.255.759	43.255.759	44.456.586

* a) Ten aanzien van de middelen grond-, personeele, inkomsten- en vermogensbelasting wordt opgemerkt, dat tot 1930 de kwade posten van de hoofdsom en alle open- ten, geheven ten bate van de provinciën, de gemeenten en het Leeningfonds 1914, in mindering werden gebracht van de in de middelenstaten verantwoorde opbrengst. Vanaf het boekingsstijdvak 1931/1932 (belastingjaar 1931 c.q. 1931/1932) heeft de aftrek wegens kwade posten alleen betrekking op de hoofdsom dezer belastingen.

b) De in dezen staat vermelde opbrengst (belastingjaar 1931) betreft een vierde van de hoofdsom dezer belasting, de overige drie vierden worden uitgekeerd aan de gemeenten. Bovendien worden in de eerste en tweede kolom nog vermeld de opbrengst van de volle hoofdsom der grondbelasting, voorzover deze betrekking heeft op vroegere belastingjaren.

c) Met ingang van het belastingjaar 1931 wordt de personeele belasting geheven ten bate van de gemeenten, zoodat de in dezen staat vermelde bedragen uitsluitend vroegere belastingjaren betreffen.

1) Hieronder begrepen f 445.232 wegens zegelrecht van uota's van makelaars en commissonnairs in effecten, enz. (Beursbel.). 2) Id. f 169.241.

HEFFINGEN VOOR HET LEENINGFONDS 1914.

	Januari 1931	Sedert 1 Januari 1931	Overeenkomstige periode 1930
Verdedigingsbelasting ..	1.654.337	1.654.337	1 4.572.285
<i>Opcenten:</i>			
Grondbelasting	646.843	646.843	648.658
Personeele belasting ..	618.335	618.335	614.401
Inkomstenbelasting ..	1.540.925	1.540.925	493
Vermogensbelasting ..	700.318	700.318	276.626
Dividend- en tantieme-belasting	272.654	272.654	753.232
Accijns op Suiker	—	—	77.413
„ „ Wijn	7.021	7.021	10.232
Gedistilleerd	345.220	345.220	319.488
Zegelrecht van buitl. eff.	101.936	101.936	853.050
Totaal	5.887.589	5.887.589	8.125.878

1) Verdedigingsbelast. I + II.

HEFFINGEN VOOR HET WEGENFONDS.

	Januari 1931	Sedert 1 Januari 1931	Overeenkomstige periode 1930
Wegenbelasting	562.817	562.817	525.955
Rijwielbelasting	9.865	9.865	14.150
Totaal	572.682	572.682	540.105

1) 90 % der werkelijke opbrengst; art. 39 der Wegenbel.wet.

Datum	Productie ¹⁾ , Handel en Verkeer														Buitenlandsche handel ³⁾						
	Index van de industriële productie	Productie-index van										Wagon- verladingen	Katoen- verbruik	Aantal te werk- gestelden	Betaalde loonen	Invoer			Uitvoer		Uitvoer- overschot
		Fabrikaten	Mineralen	Steenkolen	Ruwe Petroleum	Koper	Ijzer en Staal	Textiel- goederen	Auto- mobielen	Bouwbe- drijvigheid	Totaal					Grond- stoff.	Totaal	Fabri- katen	Uitvoer- overschot		
																				Totaal	
Gemiddelde van 1923—1925 = 100											1923—1925 = 100		Mill. \$								
1925	104	105	99	100	103	106	106	104	107	122	103	—	99.7	100.9	352	146	402	154	50		
1926	108	108	108	110	104	110	113	104	109	130	107	109 ^a	101.4	104.3	369	149	393	163	24		
1927	106	106	107	99	121	105	104	113	86	128	103	122	98.8	102.0	349	133	397	165	48		
1928	111	111	106	94	122	115	119	107	113	135	103	107	97.2	101.8	341	122	419	188	78		
1929	118	119	115	100	137	127	130	115	132	117	106	115	101.1	107.7	367	130	430	211	63		
1930	117	117	118	104	137	129	117	116	150	100	104	118	97.5	100.8	369	142	488	215	119		
Januari	117	116	120	110	137	136	126	113	148	88	107	115	99.8	108.1	369	138	442	218	73		
Februari	118	120	107	90	133	135	133	116	159	118	103	116	101.4	110.8	384	139	490	264	106		
Maart	122	123	115	102	132	142	136	120	153	156	111	119	102.1	111.4	411	147	425	228	14		
April	124	125	116	104	134	139	145	121	148	143	111	125	101.9	111.4	400	142	385	203	15		
Mei	127	129	113	102	135	124	155	121	162	133	108	122	102.0	109.7	353	121	393	220	40		
Juni	124	126	114	102	143	122	152	118	142	159	108	119	102.1	105.7	353	119	403	227	50		
Juli	123	125	115	99	145	119	143	120	143	119	109	119	104.0	110.6	369	126	381	201	12		
Augustus	122	122	118	103	140	125	140	116	133	108	108	115	105.4	111.9	351	122	437	191	86		
Septemb.	117	117	118	103	140	123	124	118	113	109	104	116	103.3	110.9	391	127	529	212	138		
October	106	105	110	98	132	118	100	108	81	95	99	104	98.9	102.5	338	121	442	173	104		
Novemb.	99	96	116	104	133	115	90	96	49	77	97	90	95.2	99.1	310	116	421	181	111		
December	104	102	112	100	132	101	99	103	103	79	97	102	93.2	94.4	311	109	411	192	100		
1930	107	106	109	92	135	95	119	99	110	77	99	94	93.3	97.7	282	99	349	183	67		
Januari	104	105	96	81	125	88	113	98	109	111	95	94	93.1	98.2	300	102	370	200	70		
Februari	106	107	104	97	128	90	114	96	109	118	101	100	92.6	97.1	308	106	332	189	24		
Maart	104	104	103	92	127	90	111	90	104	111	98	91	90.9	94.5	285	87	320	178	35		
April	100	100	100	89	124	86	110	84	98	140	94	85	88.8	90.7	250	77	295	165	65		
Mei	94	93	97	86	120	83	93	84	75	89	92	82	85.5	82.6	221	70	267	145	46		
Juni	92	91	96	82	117	84	93	81	67	85	91	78	85.1	81.7	218	73	298	147	80		
Juli	91	90	94	85	114	89	86	88	66	81	89	79	86.4	83.0	226	75	312	131	86		
Augustus	88	86	98	87	115	83	75	91	45	82	86	81	84.2	80.8	247	77	327	133	80		
Septemb.	84v	82v	92v	86	114	83	65	93	50	62	82	83	81.0	75.1	204	59	289	116	85		
October															209	69	271	120	62		

Datum	Kapitaalmarkt														Geldmarkt		Prijzen							
	Effectenbeurs						Emissies ²⁾						Callrente ⁴⁾		Prima bank-accepten (90 dagen)		Prima hand-delspapier (4-6 mnd.)		Indexcijfer van groot-hand.prijzen		Landbouw-producten ⁷⁾		Kosten van Levens-onderhoud	
	Indexcijfer van ¹⁾						Binnen- en buitenl.			Binnenlandsche			Buitenlandsche Emissies											
	404 Aandelen	337 Industr. aandelen	33 Spoorweg-aandelen	34 Aand. van public utilities	60 Obligatiën	Makelaars-leeningen ⁵⁾	Totaal (zonder conversie)	Conversie	Aandelen	Obligatiën	Totaal	Privaat-rechtelijke	Publiek-rechtelijke	Buitenlandsche Emissies	Callrente ⁴⁾	Prima bank-accepten (90 dagen)	Prima hand-delspapier (4-6 mnd.)	Indexcijfer van groot-hand.prijzen	Landbouw-producten ⁷⁾	Kosten van Levens-onderhoud				
1926 = 100						in millioenen dollars														1926 = 100		1/2 Juli 1914 = 100		
1925	—	—	—	—	—	2.336	518	76	101	417	391	300	91	127	4.20 ⁶⁾	33	41/8 ⁸⁾	104	110	169				
1926	—	—	—	—	—	3.123	528	91	98	430	433	313	120	95	4.50 ⁶⁾	33	41/8 ⁸⁾	100	100	166				
1927	174	181	151	97.6 ⁶⁾	—	3.646	649	179	524	126	519	388	131	130	4.05 ⁶⁾	33	41/8 ⁸⁾	95	99	162				
1928	150	154	129	149	97.6 ⁶⁾	5.215	676	156	256	420	566	446	121	110	6.05	41/16	47/8 ⁸⁾	98	106	161				
1929	182	190	147	235	95.7	6.563	850	117	508	341	731	668	63	119	7.74	5 1/16	5 7/8 ⁸⁾	97	105	162				
1930	185	193	142	193	97.0	6.735	587	53	129	458	503	374	129	84	—	—	—	86	—	—				
Jan.	185	193	142	193	97.0	6.735	915	148	552	363	875	804	72	40	6.94	4 3/4-5	5 1/2-3	97	106	161				
Febr.	187	192	142	202	96.3	6.679	934	124	631	303	869	800	69	65	7.47	5-1	5 3/4	97	105	161				
Mrt.	189	196	140	204	95.8	6.804	997	60	561	436	772	668	104	225	9.80	5 1/2-1	5 3/4-6	98	107	160				
April	187	193	138	201	95.8	6.775	677	139	387	290	661	576	85	16	9.46	5 3/4	6	97	105	159				
Mei	188	193	139	212	95.7	6.665	1.121	392	583	538	1.074	899	175	47	8.79	5 3/4	6	96	102	159				
Juni	191	191	145	233	95.3	7.071	773	17	353	420	601	452	149	172	7.83	5 3/4	6	96	103	160				
Juli	207	203	160	273	95.2	7.474	880	60	626	254	844	766	78	36	9.41	5 3/4	6	98	108	162				
Aug.	218	210	165	304	95.0	7.882	843	25	682	197	838	757	77	21	8.15	5 3/4	6 1/4	98	107	163				
Sept.	225	216	168	321	94.8	8.549	1.309	308	1.029	230	1.301	1.201	100	8	8.62	5 3/4	6 1/4	98	107	163				
Oct.	202	194	157	277	95.1	6.109	847	34	443	404	794	676	118	53	6.10	5 3/4	6 1/4	96	104	163				
Nov.	151	145	135	195	95.7	4.017	281	17	122	159	248	163	85	33	5.40	3 3/4-4	5 1/2-6 1/4	94	101	163				
Dec.	154	147	136	201	96.5	3.990	566	85	127	439	522	232	290	44	4.88	3 3/4-4	5 1/2-6 1/4	94	102	162				
1930	156	149	137	209	96.5	3.985	747	77	127	620	718	611	107	29	4.31	3 3/4-4	4 3/4-5	93	101	160				
Jan.	166	156	143	231	96.4	4.168	592	30	155	437	466	388	78	28	4.28	3 3/4-4	4 3/4-5	92	98	159				
Mrt.	172	163	143	242	97.8	4.656	799	22	123	676	658	516	142	141	3.56	2 3/4-3 3/4	3 3/4-4 3/4	91	95	157				
April	181	171	142	264	97.9	5.063	903	55	261	642	730	582	148	173	3.79	2 3/4-3	3 3/4-4	91	96	158				
Mei	171	160	136	250	97.9	4.748	1.109	70	424	685	991	847	144	118	3.05	2 3/4-3	3 3/4-4	89	93	156				
Juni	153	143	125	224	98.2	3.728	704	69	152	552	533	378	155	171	2.60	1 7/8-2 3/8	3 1/4-3 3/4	87	89	155				
Juli	149	140	124	215	98.7	3.689	554	29	71	483	474	367	107	80	2.18	1 1/2-1 7/8	3-3 1/2	84	83	152				
Aug.	148	139	121	213	99.6	3.599	204	86	58	148	166	84	82	38	2.22	1 1/2-1 7/8	3	84	85	152				
Sept.	149	139	123	216	100.0	3.481	379	116	62	317	376	284	92	3	2.17	1 1/2-1 7/8	3	84	85	153				
Oct.	128	118	111	187	99.9	2.556	394	65	21	373	295	127	168	99	2.00	1 1/2-1 7/8	3	83	83	152				
Nov.	117	109	102	167	99.1	2.162	258	10	19	239	248	136	112	10	2.00	1 1/2-1 7/8	2 3/4-3	80	79	150				
Dec.	109	102	94	158	97.8	1.893	385	9	74	311	365	164	201	20	2.27	1 1/2-1 7/8	2 3/4-3	78	—	—				

1) Indexcijfers van Standard Statistics Co. 4) Einde v. h. jaar (resp. maand). 5) Ontleend aan The Commercial and Financial Chronicle. De cijfers der jaren 1925—1929 zijn maandgemiddelden. 6) Stock exchange call loans. 7) Renewal rate. 8) 40 obl. 7) Bureau of Labor Statistics. 9) resp. aand. tot 229, ind. 197, spoorw. 31.

SPLITSING VAN DE OPBRENGST DER GROND-, PERSONEELE-, INKOMSTEN- EN VERMOGENSBELASTING SEDERT 1 JANUARI 1930.

Dienstjaren	Grondbelasting	Personeele belasting	Inkomstenbelasting	Vermogensbelasting
1928/29	—	—	9.660	1.602
1929/30	1.998	20.545	310.778	51.133
1930/31	3.220.037	3.280.881	7.588.205	1.198.623
1931/32	540	—	—	—
Totalen ..	3.222.575	3.301.426	7.908.643	1.251.358

PRODUCTIE DER STEENKOLEN-, BRUINKOLEN- EN ZOUTMIJNEN.

(Gegevens verstrekt door den Hoofdingenieur der mijnen.)
I. Gezamenlijke Steenkolenmijnen.

	December 1930	Jan./Dec. 1930	Jan./Dec. 1929
Prod. Steenkolen in tonnen ..	1.013.449	12.211.084	11.575.041
Aantal normale werkdagen ..	25	305	305

II. Bruinkolenmijn „Carisborg”.

	December 1930	Jan./Dec. 1930	Jan./Dec. 1929
Netto-productie in tonnen..	21.664 ¹⁾	194.624	211.066,4
Aantal normale werkdagen	24	267	237

III. Zoutmijnen.

(Kon. Ned. Zoutindustrie te Boekelo.)

	December 1930	Jan./Dec. 1930	Jan./Dec. 1929
Afgeleverd:			
Geraff. zout	4.137	47.347	42.304
Industriezout	25	777	740
Afvalzout	170	1.943	2.223
Aantal normale werkdagen	24	305	308

Arbeiders.

Aantal.	Gezamenlijke Steenkolenmijnen	Bruinkolenmijn „Carisborg”	Zoutmijnen
1 Januari 1931	{ 10.982 ²⁾ 26.536 ⁴⁾	129	141
1 Januari 1930	{ 10.992 ²⁾ 26.684 ⁴⁾	151	167

1) 16.308 ton ruwe bruinkool en 5.356 ton bruinkoolbriketten.
2) bovengronds. 3) incl. 1.704 arbeiders der nevenbedrijven.
4) ondergronds.

POSTCHEQUE EN GIRODIENST.

(In duizenden guldens).

	Januari 1931		Januari 1930	
	Aantal	Bedrag	Aantal	Bedrag
Nieuwe rekeningen.	1.953	—	—	—
Rekeningen op ult ^o .	169.145	—	152.749	—
Bijschrijvingen	2.760.871	529.285	2.445.380	521.715
a. Stortingen	1.119.097	125.532	998.608	133.323
b. Overschrijvingen.				
1. van and. rek. ¹⁾	1.641.628	381.445	1.446.619	375.269
2. van Ned. Bank.	146	22.308	153	13.123
c. And. onderwerpen	—	—	—	—
Afschrijvingen	1.763.867	531.363	1.537.431	531.800
a. Chèques	288.791	69.859	234.427	70.950
b. Overschrijvingen				
1. op andere rek. ²⁾	1.459.957	381.445	1.290.375	375.269
2. naar Ned. Bank	1.086	80.003	1.155	85.511
c. And. onderwerpen	14.033	56	11.474	70
Tegood op ult ^o	—	117.303	—	104.204
Beleggingen	—	87.675	—	81.827

1) Hierin begrepen overschrijvingen uit het buitenland 4.866 met f 753.

2) Idem naar het buitenland 29.051 met f 2.908.

STATISTIEKEN EN OVERZICHTEN.

N.B. *** beteekent: Cijfers nog niet ontvangen.

GELDKOERSEN.

BANKDISCONTO'S.

Ned. (Disc. Wissels. 2 1/2 Jan.'31	Lissabon 7 1/2 2 Juni'30
Bel. Binn. Eff. 3 2/4 Jan.'31	Londen 3 1 Mei'30
Bk. (Vrsch. in R.C. 3 2/4 Jan.'31	Madrid 6 19 Juli'30
Athene 9 2 Dec.'28	N.-York F.R.B. 2 23 Dec.'30
Batavia 4 1/2 10 Mrt.'30	Oslo 4 8 Nov.'30
Belgrado 5 1/2 28 Mei'30	Parijs 2 2 Jan.'31
Berlijn 5 9 Oct.'30	Praag 4 24 Juni'30
Boekarest 9 23 Nov.'29	Pretoria ... 5 1/2 29 Spt.'30
Brussel 2 1/2 31 Juli'30	Rome 5 1/2 19 Mei'30
Budapest 5 1/2 28 Mei'30	Stockholm .. 3 6 Feb.'31
Calcutta 7 15 Jan.'31	Tokio 5.1 6 Oct.'30
Dantzig 5 10 Oct.'30	Weenen 5 9 Sept.'30
Helsingfors 6 26 Aug.'30	Warschau ... 7 1/2 3 Oct.'30
Kopenhagen 3 1/2 12 Nov.'30	Zwits. Nat. Bk. 2 23 Jan.'31

OPEN MARKT.

	1931				1930	1929	1914
	21 Febr.	16/21 Febr.	9/14 Febr.	2/7 Febr.			
Amsterdam Partic.disc.	1-1 1/16	1-1 1/8	1 1/16-1/4	1 1/4-1/4	2 1/16-7/8	47/16-1/2	3 1/8-3/16
Prolong.	1	3/4-1 1/4	1-1 1/4	1-1/4	2 1/4-3 1/4	4 3/4-5 1/4	2 1/4-3/4
Londen Daggeld...	1 1/2-2	1 1/2-3	2-3 1/2	1 3/4-3	3-4	3-5	1 3/4-2
Partic.disc.	2 1/8-1 1/16	2 1/16-1 1/16	2 1/2-3/16	2 7/16-1 1/2	3 3/4-15/16	5 1/4-5 1/16	2 1/4-3/4
Berlijn Daggeld...	3 3/4-5	3 3/4-6 1/2	3-7	5-8	3 1/2-7	5-8	—
Partic.disc.	—	—	—	—	—	—	—
30-55 d...	47/8	47/8	47/8	47/8	5 3/8	5 7/8-6	—
56-90 d...	47/8	47/8	47/8	47/8	5 3/8	5 7/8-6	2 1/8-1 1/2
Waren-wchsel.	5 1/4-3/4	5 1/4-3/8	5 1/4-3/8	5 1/4-3/8	5 3/8-3/4	6 1/4-3/8	—
New York Daggeld 1)	1 1/2-3/4	1 1/2-3/4	1 1/2-3/4	1 1/2-3/4	4-3/4	6-7 1/4	1 3/4-2 1/2
Partic.disc.	1 1/8	1 1/2-5/8	1 3/8-1 1/2	1 1/2-1 3/8	3 7/8	5 1/2-3/4	—

1) Koers van 20 Febr. en daaraan voorafgaande weken t/m Vrijdag.

WISSELKOERSEN.

KOERSSEN IN NEDERLAND.

Data	New York *)	Londen *)	Berlijn *)	Parijs *)	Brussel *)	Batavia 1)
17 Febr. 1931	2.49 5/16	12.10 9/16	59.22 1/2	9.77	34.71 1/2	100
18 " 1931	2.49 1/4	12.10 3/4	59.24	9.77	34.72	100
19 " 1931	2.49 1/4	12.10 9/8	59.23 1/2	9.77	34.74	100
20 " 1931	2.49 1/4	12.10 7/16	59.23	9.77 1/4	34.75 1/2	100
21 " 1931	2.49 1/4	12.10 9/8	59.23	9.77	34.73 1/2	100
23 " 1931	2.49 1/4	12.10 9/8	59.23 1/2	9.77	34.76	100
Laagsted.w. 1)	2.48 9/16	12.10 1/4	59.20	9.76 1/2	34.69	99 7/8
Hoogste d.w. 1)	2.49 9/16	12.11	59.25	9.77 1/2	34.77	100
16 Febr. 1931	2.49 1/4	12.10 9/8	59.22 1/2	9.75 3/4	34.71 1/2	99 1/2
9 " 1931	2.48 1 1/2	12.10 1 1/4	59.19 1/2	9.76 3/4	34.76	99 1/2
Muntpariteit	2.48 1/4	12.10 1/4	59.26	9.75	34.59	100

Data	Zwitserland *)	Weenen *)	Praag 1)	Boekarest 1)	Milaan **)	Madrid **)
17 Febr. 1931	48.09	35.—	7.37 1/2	1.48 1/2	13.01	24.85
18 " 1931	48.10	35.02 1/2	7.38	1.48	13.04	25.17 1/2
19 " 1931	48.09	35.02 1/2	7.38	1.48 1/2	13.04	25.55
20 " 1931	48.07	35.05	7.37 1/2	1.48 1/2	13.04 1/2	25.97 1/2
21 " 1931	48.06	35.02 1/2	7.38 1/2	1.48 1/2	—	—
23 " 1931	48.05	35.02 1/2	7.38 1/2	1.48 1/2	13.05	26.50
Laagste d.w. 1)	48.03	34.95	7.37	1.47	13.01	24.40
Hoogste d.w. 1)	48.11	35.05	7.38 1/2	1.49 1/2	13.06	26.70
16 Febr. 1931	48.08 1/2	35.—	7.37 1/2	1.48 1/2	13.04	24.85
9 " 1931	48.10	35.—	7.36 1/2	1.48 1/2	13.03 1/2	25.15
Muntpariteit	48.—	35.10	7.37 1/2	1.488	13.09	48.52 1/2

Data	Stockholm *)	Kopenhagen *)	Oslo *)	Helsingfors 1)	Buenos-Aires 1)	Montreal 1)
17 Febr. 1931	66.72 1/2	66.65	66.65	6.27	80 1/8	2.49 1/8
18 " 1931	66.72 1/2	66.65	66.67 1/2	6.27 1/2	80	2.49 1/4
19 " 1931	66.72 1/2	66.65	66.67 1/2	6.27 1/2	81 1/2	2.49 1/4
20 " 1931	66.72 1/2	66.65	66.67 1/2	6.27 1/2	82 1/2	2.49 1/4
21 " 1931	66.72 1/2	66.65	66.65	6.27 1/2	82	2.49 1/4
23 " 1931	66.72 1/2	66.67 1/2	66.70	6.27 1/2	82	2.49 1/4
Laagste d.w. 1)	66.65	66.60	66.60	6.26	79 1/2	2.49
Hoogste d.w. 1)	66.75	66.70	66.70	6.28 1/2	82 1/2	2.49 1/4
16 Febr. 1931	66.70	66.62 1/2	66.65	6.26 1/2	79	2.49 1/4
9 " 1931	66.70	66.65	66.65	6.26	76 1/2	2.49 20
Muntpariteit	66.67	66.55	66.67	6.26 1/2	95 1/2	2.48 1/4

*) Noteering te Amsterdam. **) Not. te Rotterdam. 1) Part. opgave.

In het eerste nummer van iedere maand komt een overzicht voor van een aantal niet wekelijks opgenomen wisselkoersen

KOERSEN TE NEW YORK. (Cable.)

Data	Londen (% per £)	Parijs (% p. 100 fr.)	Berlijn (% p. 100 Mk.)	Amsterdam (% p. 100 gld.)
17 Febr. 1931	4,85%	3,91 ^{15/10}	23,76	40,12
18 " 1931	4,85%	3,91 ^{15/10}	23,76 ^{5/8}	40,12
19 " 1931	4,85 ^{11/10}	3,92	23,76 ^{3/8}	40,11 ^{3/4}
20 " 1931	4,85 ^{5/8}	3,91 ^{15/10}	23,76 ^{1/8}	40,11 ^{3/4}
21 " 1931	4,85 ^{11/10}	3,91 ^{15/10}	23,76 ^{3/8}	40,12
23 " 1931	—	—	—	—
24 Febr. 1930	4,85 ^{5/8}	3,91 ^{3/8}	23,87 ^{3/8}	40,10 ^{3/8}
Muntpariteit ..	4,8667	3,90 ^{5/8}	23,81 ^{3/8}	40 ^{5/16}

KOERSEN TE LONDEN.

Plaatsen en Landen	Noteerings-eenheden	7 Febr. 1931	14 Febr. 1931	16/21 Febr. '31 Laagste/Hoogste	21 Febr. 1931
Alexandrië..	Piast. p. £	97 ^{1/8}	97 ^{1/8}	97 ^{1/16} 97 ^{9/16}	97 ^{1/8}
Athene	Dr. p. £	375	375	374 ^{3/4} 375 ^{3/4}	375
Bangkok...	Sh. p. tical	1/9 ^{7/8}	1/9 ^{9/10}	1/9 ^{9/10} 1/10	1/10
Budapest...	Pen. p. £	27.84 ^{1/2}	27.84 ^{1/2}	27.82 27.87	27.84 ^{1/2}
Buenos Aires	d. p. \$	34 ^{17/84}	35 ^{13/10}	35 ^{3/8} 37 ^{3/8}	36 ^{31/82}
Calcutta....	Sh. p. rup.	1/5 ^{23/82}	1/5 ^{23/82}	1/5 ^{13/10} 1/5 ^{13/10}	1/5 ^{13/84}
Constantin.	Piast. p. £	1.025	1.025	1.025 1.025	1.025
Hongkong..	Sh. p. \$	11 ^{1/4} d.	11 d.	10 ^{3/4} 11 ^{9/10}	11 ^{7/32} d
Kobe	Sh. p. yen	2/10 ^{13/82}	2/10 ^{13/84}	2/10 ^{13/8} 2/10 ^{13/8}	2/10 ^{25/84}
Lissabon....	Escu. p. £	108 ^{3/4}	108 ^{3/4}	108 ^{1/8} 108 ^{3/8}	108 ^{3/4}
Mexico	\$ per £	10.55	10.55	10.40	10.50
Montevideo	d. per £	33 ^{3/4}	33 ^{3/4}	33 ^{3/4} 35 ^{3/4}	34 ^{15/10}
Montreal...	\$ per £	4.86 ^{3/8}	4.85 ^{1/8}	4.85 ^{1/8} 4.85 ^{7/8}	4.85 ^{7/8}
Rio d. Janeiro	d. per Mil.	4 ^{3/4}	4 ^{3/4}	4 ^{1/8} 4 ^{11/32}	4 ^{7/32}
Shanghai...	Sh. p. tael	1/2 ^{3/8}	1/2	1 ^{1/8} 1/2 ^{3/8}	1/2 ^{1/8}
Singapore..	id. p. \$	2/3 ^{3/8}	2/3 ^{3/8}	2/3 ^{11/10} 2/3 ^{11/10}	2/3 ^{3/8}
Valparaiso 1).	\$ per £	39.87	39.90	39.90 39.92	39.91
Warschau ..	Zl. p. £	43 ^{5/16}	43 ^{5/8}	43 ^{5/16} 43 ^{7/10}	43 ^{5/8}

1) 90 dg.

ZILVERPRIJS

Date	Londen 1)	N.York 2)
16 Febr. 1931..	12 ^{1/8}	25 ^{3/8}
17 " 1931..	12 ^{1/8}	26
18 " 1931..	12 ^{1/8}	26 ^{3/8}
19 " 1931..	12 ^{7/10}	27
20 " 1931..	12 ^{9/10}	26 ^{3/8}
21 " 1931..	12 ^{7/10}	27 ^{3/8}
22 Febr. 1930..	19 ^{15/10}	—
27 Juli 1914..	24 ^{15/16}	69

GOUDPRIJS 3)

Date	Londen
16 Febr. 1931....	84/11 ^{3/8}
17 " 1931.....	84/11 ^{1/8}
18 " 1931.....	84/10 ^{3/8}
19 " 1931.....	84/11 ^{3/8}
20 " 1931.....	84/11 ^{3/8}
21 " 1931.....	84/11 ^{3/8}
22 Febr. 1930....	84/11 ^{3/8}
27 Juli 1914....	84/11

1) In pence p. oz. stand. 2) Foreign silver in \$ c. p. oz. fine. 3) In sh. p. oz. fine

STAND VAN 'S RIJKS KAS.

Vorderingen.	7 Febr. 1931	15 Febr. 1931
Saldo van 's Rijks Schatkist bij De Nederlandsche Bank.....	f 12.364.201,26	f 25.213.201,39
Saldo b. d. Bank voor Ned. Gemeenten Voorschot op ult. Januari 1931 aan de gemeenten verstrekt op voor haar door de Rijksadministratie te heffen gemeentelijke ink.bel. en op. op de Rijksink.bel.....	" 30.363.965,38	" 31.133.443,17
Voorschotten op ult. Jan. 1931 aan de gemeenten verstrekt op aan haar uit te keeren hoofdsom der personeele belasting, aandeel in de hoofdsom der grondbelasting, alsmede van opcenten op die belastingen.....	" 102.668.804,35	" 103.206.104,82
Voorshotten aan Ned.-Indië.....	" 13.253.298,07	" 13.264.881,39
Id. aan Suriname.....	" 5.305.727,62	" 5.315.638,10
Kasvord. weg. credietverst. a/h. buitenl. Daggeldleeningen tegen onderpand..	" 10.700.000,—	" 1.500.000,—
Saldo der postrekeningen van Rijks-comptabelen.....	" 22.752.819,04	" 19.104.020,74
Vordering op andere Staatsbedrijven 1)	" 13.715.978,84	" 14.538.525,50

Verplichtingen.

Schatkistbiljetten in omloop.....	f 169.457.000,—	f 169.457.000,—
Schatkistpromessen in omloop.....	" 59.900.000,—	" 59.900.000,—
Zilverbons in omloop.....	" 3.345.433,—	" 3.295.838,—
Schuld aan het Alg. Burg. Pensioen f.)	" 42.607.269,25	" 29.903.048,73
Id. a. h. Staatsbedrijf d. P., T. en T. 1)	" 39.262.960,98	" 40.186.923,09
Id. aan andere Staatsbedrijven 1)	" 817.097,93	" 817.097,93
Id. aan diverse instellingen 1)	" 24.861.708,87	" 24.242.634,35

1) In regk.-crt. met 's Rijks Schatkist.

NEDERLANDSCH-INDISCHE VLOTTENDE SCHULD.

Vorderingen:	14 Febr. 1931	21 Febr. 1931
Saldo bij 's Rijks kas.....	—	—
Saldo bij de Javasche Bank.....	—	—
Betaalmiddelen in 's Lands Kas.....	—	f 38.218.000,—
Waarvan Muntbiljetten.....	—	" 932.000,—
Verplichtingen:		
Voorschot 's Rijks kas.....	f 103.206.000,—	" 104.153.000,—
Schatkistpromessen.....	" 11.292.000,—	" 11.195.000,—
Muntbiljetten in omloop.....	" 3.171.000,—	" 3.359.000,—
Schuld aan het Ned.-Ind. Muntfonds.	" 857.000,—	" 935.000,—
Idem aan de Ned.-Ind. Postspaarbank.	" 9.973.000,—	" 9.940.000,—
Voorschot van de Javasche Bank.....	—	—

NEDERLANDSCHE BANK.

Verkorte Balans op 23 Februari 1931.

Activa.			
Binnenl. Wis.-sels, Prom., enz. in disc.	Hfdbk. f	36.667.763,76	
	Bijbnk. "	127.648,44	
	Ag.sch. "	10.172.509,79	f 46.967.921,99
Papier o. h. Buitenk. in disconto		—	" —
Idem eigen portef. f		227.170.534,—	
Af: Verkocht maar voor de bk. nog niet afgel. "		—	" 227.170.534,—
Beleeningen			
incl. vrach. op onderp.	Hfdbk. f	28.391.608,97	
	Bijbnk. "	4.190.839,06	
	Ag.sch. "	49.999.822,22	
		f 82.582.270,25	
Op Effecten.....	f	81.693.198,94	
Op Goederen en Spec. "		889.071,31	" 82.582.270,25
Voorschotten a. h. Rijk.....		—	
Munt en Muntmateriaal			
Munt, Goud.....	f	84.560.490,—	
Muntmat., Goud ..		361.494.264,26	
		f 446.054.754,26	
Munt, Zilver, enz. ..		30.810.998,83	
Muntmat., Zilver. "		—	" 476.865.753,09 1)
Belegging 1/8 kapitaal, reserves en pensioenfondsvondb.		—	" 25.951.116,48
Gebouwen en Meub. der Bank.....		—	" 5.000.000,—
Diverse rekeningen.....		—	" 44.493.006,01
	f	909.030.601,82	

Passiva.

Kapitaal.....	f	20.000.000,—
Reservefondsvondb.		7.199.946,44
Bijzondere reserve		8.000.000,—
Pensioenfondsvondb.		6.773.185,65
Bankbiljetten in omloop.....		802.484.890,—
Bankassigtiën in omloop.....		208.514,03
Rek.-Cour. f Het Rijk	f	17.019.136,97
saldos: f Anderen "		36.526.489,48
Diverse rekeningen.....		10.818.439,25
	f	909.030.601,82

Beschikbaar metaalsaldo.....	f	133.982.938,04
Minder bedrag aan bankbiljetten in omloop dan waartoe de Bank gerechtigd is ..		334.957.345,—

1) Waarvan in het buitenland f 28.846.779,33.

Voornaamste posten in duizenden guldens.

Data	Goud		Circulatie	Andere opeis-schulden	Beschkb. Metaal-saldo 1)	De-ktings-perc.
	Munt	Muntmat.				
23 Febr. '31	84.560	361.494	802.485	53.754	133.983	55 ^{1/2}
16 " '31	84.572	361.494	806.445	52.117	131.340	55
9 " '31	84.582	361.494	813.101	45.271	130.838	55
2 " '31	74.594	361.494	841.530	23.623	116.440	53 ^{1/2}
26 Jan. '31	74.610	361.494	801.120	64.468	116.693	54
19 " '31	64.616	361.494	814.091	39.030	109.179	53 ^{1/2}
24 Febr. '30	64.982	372.024	782.401	23.739	141.186	57 ^{1/2}
25 Juli '14	65.703	96.410	310.437	6.198	43.621	54

Data	Totaal bedrag disconto's	Schatkist-promessen rechtstreeks	Beleeningen	Papier op het buitenl.	Diverse rekeningen 2)
23 Febr. 1931	46.968	—	82.582	227.171	44.493
16 " 1931	48.004	—	84.263	229.473	43.369
9 " 1931	48.406	—	81.226	244.838	30.939
2 " 1931	48.295	—	87.073	250.373	36.828
26 Jan. 1931	48.707	—	83.031	250.671	41.142
19 " 1931	49.418	—	83.964	248.461	41.500
24 Febr. 1930	51.177	—	79.057	200.708	31.174
25 Juli 1914	67.947	—	61.686	20.188	509

1) Sedert den bankstaat van 14 Jan. '29 weder op de basis van 1/8 metaaldekking. 2) Sluitpost activa.

CURAÇOSCHE BANK.

Voornaamste posten in duizenden guldens.

Data	Metaal	Circulatie	Disconto's	Voorschotten aan de kolonie	Diverse rekeningen	Diverse rekeningen 2)
1 Januari 1931	4.786	5.495	125	62 ^{3/4}	1.573	484
1 November 1930	4.677	5.567	176	193	1.939	855
1 October 1930	4.643	5.823	167	128	1.816	367
1 September 1930	4.619	5.747	160	48	2.011	526
1 Augustus 1930	4.616	5.989	155	321	2.048	587
1 Juli 1930	4.590	6.094	151	375	2.234	672
1 Januari 1930	4.418	5.993	135	130	2.639	813

1) Sluitp. der activa. 2) Sluitp. der passiva. 3) Schuld aan de Kolonie.

JAVASCHE BANK.

Voornaamste posten in duizenden guldens. De samengetrokken cijfers der laatste weken zijn telegrafisch ontvangen.

Data	Goud	Zilver	Circulatie	Andere opsch. metaal-schulden	Beschikb. metaal-saldo
21 Feb. 1931	162.900		245.000	37.900	49.740
14 " 1931	161.100		247.300	37.300	47.260
7 " 1931	162.500		246.400	38.600	48.500
24 Jan. 1931	128.586	42.020	246.095	45.501	53.967
17 " 1931	138.170	41.055	251.313	46.979	59.908
10 " 1931	138.542	41.291	257.333	45.924	58.530
3 " 1930	138.550	40.501	253.659	45.593	59.350
22 Feb. 1930	139.075	30.465	274.777	33.683	46.156
23 Feb. 1929	168.704	21.517	299.926	52.360	49.307
25 Juli 1914	22.057	31.907	110.172	12.634	4.842

Data	Dis-conto's	Wissels, buiten N.-Ind. betaalb.	Beleeningen	Diverse rekeningen ¹⁾	Dek-kings-percentage
21 Feb. 1931		105.700		...	58
14 " 1931		113.600		...	57
7 " 1931		111.400		...	57
24 Jan. 1931	8.688	33.047	37.384	41.791	59
17 " 1931	8.714	33.805	38.877	39.303	60
10 " 1931	8.771	34.083	40.315	40.184	59
3 " 1930	8.774	32.425	40.666	41.943	60
22 Feb. 1930	8.764	31.045	70.619	32.377	55
23 Feb. 1929	8.155	37.477	78.098	44.515	54
25 Juli 1914	7.259	6.395	75.541	2.228	44

¹⁾ Sluitpost activa.

BANK VAN ENGELAND.

Voornaamste posten in duizenden ponden sterling.

Data	Metaal	Bankbilj. in circulatie	Bankbilj. in Banking Departm.	Other Securities	Disc. and Advances	Securities
18 Febr. 1931	141.207	344.131	56.312	9.689	24.715	
11 " 1931	141.247	347.245	53.283	9.597	23.233	
4 " 1931	141.040	349.486	50.864	6.325	23.204	
28 Jan. 1931	140.141	346.824	52.662	9.748	21.823	
21 " 1931	142.862	346.462	55.758	10.995	25.959	
14 " 1931	145.150	349.943	54.600	8.356	22.955	
19 Febr. 1930	151.639	345.581	65.391	4.733	16.293	
22 Juli 1914	40.164		29.317		33.633	

Data	Gov. Sec.	Public Depos.	Other Deposits		Reserve	Dek-kings-perc. ¹⁾
			Bankers	Other Accounts		
18 Febr.'31	36.135	15.167	61.146	33.144	57.076	52 ^{3/8}
11 " '31	36.420	13.503	57.655	33.960	54.002	51 ^{5/16}
4 " '31	43.030	9.861	62.576	33.568	51.554	48 ^{1/16}
28 Jan.'31	41.086	19.360	55.163	33.368	53.317	49 ^{1/32}
21 " '31	49.246	22.324	68.813	33.385	56.400	45 ^{7/32}
14 " '31	52.026	22.377	64.711	33.413	55.207	45 ^{1/10}
19 Febr.'30	38.583	13.871	59.167	34.417	66.058	61 ^{13/32}
22 Juli '14	11.005	13.736		42.185	29.297	52

¹⁾ Verhouding tusschen Reserve en Deposits.

BANK VAN FRANKRIJK.

Voornaamste posten in miljoenen francs.

Data	Goud	Zilver	Te goed in het buitent.	Wissels	Waarv. op het buitent.	Beleeningen	Renteloos voorschot a.d. Staat
13 Febr.'31	55.738	660	7.905	26.608	19.305	2.911	3.200
6 " '31	55.632	645	7.011	26.605	19.301	2.977	3.200
30 Jan.'31	55.510	633	6.998	28.788	19.325	2.866	3.200
23 " '31	55.044	621	7.006	27.744	19.332	2.916	3.200
14 Febr.'30	42.947	245	6.978	24.805	18.734	2.511	3.200
23 Juli '14	4.104	640		1.541	8	769	

Data	Bons v. d. zelfst. amort. k.	Diver-sen ¹⁾	Circulatie	Rekg. Courant		
				Staat	Zelfst. amort.k.	Parti-culleren
13 Febr.'31	5.199	2.148	77.220	4.827	9.375	10.702
6 " '31	5.252	2.350	77.772	4.871	9.309	10.251
30 Jan.'31	5.199	2.313	78.559	4.743	9.101	11.659
23 " '31	5.199	2.140	76.539	5.367	8.961	11.643
14 Febr.'30	5.453	1.532	69.072	6.448	3.331	7.609
23 Juli '14			5.912	401		943

¹⁾ Sluitpost activa.

DUITSCHER RIJKSBANK.

Voornaamste posten in miljoenen Reichsmark.

Data	Goud	Daarvan bij buitent. circ. banken ¹⁾	Devisen als goud-dekking geldende	Andere wissels en cheques	Beleeningen
15 Febr. 1931	2.254,3	207,6	181,2	1.601,1	72,4
7 " 1931	2.244,1	207,6	198,4	1.802,3	66,2
31 Jan. 1931	2.244,2	207,6	199,4	1.942,2	173,8
23 " 1931	2.244,4	207,7	195,5	1.655,5	68,9
15 " 1931	2.215,8	222,4	268,1	1.678,7	114,9
15 Febr. 1930	2.351,0	149,8	401,6	1.719,7	78,2
30 Juli 1914	1.356,9			750,9	50,2

Data	Effec-ten	Diverse Activa ²⁾	Circu-latie	Rekg.-Crf.	Diverse Passiva
15 Febr. 1931	102,3	546,6	3.897,3	250,2	343,3
7 " 1931	102,4	549,7	4.084,2	270,8	331,9
31 Jan. 1931	102,5	556,6	4.383,4	266,6	337,0
23 " 1931	102,5	527,6	3.756,0	454,8	329,8
15 " 1931	102,5	514,3	3.962,3	322,8	323,2
15 Febr. 1930	93,3	505,0	4.166,4	502,2	157,0
30 Juli 1914	330,8	200,4	1.890,9	944,-	40,0

¹⁾ Onbelast. ²⁾ W.o. Rentenbankscheine 15, 7 Febr., 31, 23, 15 Jan. '31, 15 Febr. '30, resp. 45; 46; 57; 47; 1 mill.

NATIONALE BANK VAN BELGIË.

Voornaamste posten in miljoenen Belgas.

Data	Goud		Goud en zilver b. d. schatkist	Binnen- en buitenlandse wissels	Beleeningen op Belgische Staatsfondsen	Voorsch. a.d. Staat voor ingetrokken markten	Circulatie	Rekg. Crf.	
	Munt en metaal	Te goed in wissels op het buitent.						Schatkist	Partic.
19 Febr.	1416	896	—	759	32	292	3.197	14	203
12 " "	1415	899	—	762	35	292	3.222	3	195
5 " "	1387	876	—	763	39	292	3.232	17	137
29 Jan.	1376	889	—	793	31	292	3.206	7	187
22 " "	1373	890	—	796	30	292	3.199	13	189
20 Feb. ¹⁾	1179	539	45	809	42	309	2.800	16	77

¹⁾ 1930.

VEREENIGDE STATEN VAN NOORD-AMERIKA.

FEDERAL RESERVE BANKS.

Voornaamste posten in miljoenen dollars.

Data	Goudvoorraad		Wettig betaal-middel, Zilver etc.	Wissels	
	Totaal bedrag	Dekking F. R. Notes		In her-disc. v. d. member banks	In de open markt gekocht
11 Feb. '31	3.077,5	1.786,9	176,9	222,2	87,7
4 " '31	3.076,4	1.759,3	184,4	222,9	104,3
28 Jan.'31	3.091,7	1.819,3	186,7	215,1	120,2
21 " '31	3.074,1	1.798,9	180,1	229,9	151,6
14 " '31	3.058,6	1.776,9	172,9	243,3	196,2
7 " '31	2.993,5	1.728,3	153,8	292,4	265,5
12 Feb. '30	2.975,0	1.704,2	198,5	381,9	276,1

Data	Belegd in U. S. Gov. Sec.	F. R. Notes in circula-tie	Totaal Depo-sito's	Gestort Kapitaal	Goud-Dek-kings-perc. ¹⁾	Algem. Dek-kings-perc. ²⁾
11 Feb. '31	609,6	1.481,0	2.417,4	169,3	78,9	83,5
4 " '31	609,5	1.476,7	2.454,8	169,4	78,2	82,9
28 Jan.'31	609,9	1.478,3	2.484,5	169,5	78,0	82,7
21 " '31	624,6	1.517,8	2.488,2	169,7	76,7	81,2
14 " '31	644,3	1.552,7	2.521,3	169,8	75,1	79,3
7 " '31	658,9	1.624,9	2.499,7	169,7	72,6	76,3
12 Feb. '30	479,6	1.682,4	2.388,9	171,4	73,7	77,9

¹⁾ Verhouding totalen goudvoorraad tegenover opschbare schulden: F. R. Notes en netto deposito. ²⁾ Verhouding totalen voorraad muntmateriaal en wettig betaalmiddel tegenover idem.

PARTICULIERE BANKEN AANGESLOTEN BIJ HET FED. RES. STELSEL.

Voornaamste posten in miljoenen dollars.

Data	Aantal banken	Dis-conto's en beleen.	Beleg-gingen	Reserve bij de F. R. banks	Totaal depo-sito's	Waarvan time deposits
4 Feb. '31	65	15.668	7.014	1.785	20.902	7.160
28 Jan.'31	53	15.753	6.843	1.842	20.872	7.099
21 " '31	70	15.839	6.764	1.846	20.880	7.090
14 " '31	80	15.922	6.743	1.870	21.036	7.059
31 Dec. '30	126	16.064	6.712	1.827	21.012	7.043
5 Feb. '30	173	16.625	5.502	1.701	19.885	6.860

Aan het eind van ieder kwartaal wordt een overzicht gegeven van enkele niet wekelijks opgenomen bankstaten.

GOEDERENHANDEL.

GRANEN. 24 Februari 1931.

De wereldverscheppingen van tarwe naar Europa zijn deze week ongeveer even groot geweest als in de vorige en dus vrij ruim, terwijl ook een flinke hoeveelheid verscheept werd naar niet-Europese destinaties. De naar Europa onderweg zijnde hoeveelheid tarwe is aanmerkelijk toegenomen en is nu van grooten omvang. Zij bedraagt ruim 7 miljoen quarters tegen 5.2 miljoen op hetzelfde tijdstip van het vorige jaar. De reden hiervan ligt echter niet zozeer in den omvang der verscheppingen als in de omstandigheid, dat een zeer groot gedeelte daarvan afkomstig is uit Australië en Argentinië en dus wegens den langeren duur der reis langer in de stoomende hoeveelheid blijft voorkomen dan tarwe uit Noord-Amerika en Rusland. De groote omvang dier hoeveelheid heeft de markt dan ook slechts weinig gedrukt. De stemming was vooral in de eerste helft der week zelfs vast wegens de sterke verlaging van de officiële Argentijnsche oogstraming. Inclusief het overschot aan oude tarwe werd het uitvoer-surplus geraamd op ruim 20 miljoen quarters, hetgeen ongeveer 4 miljoen minder is dan de vorige raming. Ook steeg de Argentijnsche wisselkoers vrij aanmerkelijk, waarvan de oorzaak waarschijnlijk gedeeltelijk te zoeken is in grootere graanverscheppingen, terwijl tevens de zeevrachten van Argentinië naar Europa een verhooging ondergingen. Bovendien waren op 16 en 17 Februari de Argentijnsche markten gesloten, hetgeen er toe bijdroeg, dat de vaste stemming zich kon handhaven. De Europeesche vraag was vrij omvangrijk, doch de zaken, welke in Engeland gedaan werden, bestonden niet zozeer uit Plata- en Canadeesche tarwe als uit Australische tarwe, welke in aanzienlijke hoeveelheden werd gekocht. Ook de voorraden Russische tarwe, welke nog in Engeland aanwezig zijn, ondergingen verdere vermindering. Deze uitbreiding der zaken had tengevolge, dat ondanks den gestegen Argentijnschen wisselkoers toch op 18, 19 en 20 Februari de tarweprijzen aan de Argentijnsche termijnmarkten verhooging ondergingen. Het ligt voor de hand, dat algemeen eenige verhooging van het niveau der tarweprijzen plaats vond. Ook aan de termijnmarkt te Winnipeg was dat het geval, terwijl tevens de Juli-termijn te Chicago iets hooger noteerde. Met ruim aanbod bleef Australische tarwe echter steeds goedkooper te koop dan andere soorten, hetgeen tengevolge had, dat in Canadeesche tarwe slechts weinig zaken werden gedaan en aan het einde der week was daarom de marktstemming in Canada flauwer. Gedeeltelijk hing dit ook samen met regen en sneeuw in de Vereenigde Staten in die gedeelten van het wintertarwebied, waar men den laatsten tijd zoo sterk over droogte had geklaagd. Ook in Canada schijnt een weinig regen te zijn gevallen, doch zoowel uit de Canadeesche Prairie-provincies als uit het Noord-Westen der Vereenigde Staten wordt nog steeds bericht, dat de neerslag daar zeer onvoldoende blijft. Ook in Britsch-Indië heeft het den laatsten tijd geregend, zoodat de vooruitzichten voor den tarwe-oogst, welke daar in sommige streken wegens droogte onlangs zeer ongunstig waren, aanmerkelijk zijn verbeterd. Dat er deze week vrij wat tarwe uit Rusland is verscheept, heeft eenigszins tot de reactie van het einde der week bijgedragen, doch voor verdere scheepsruimte bestaat ter belading van de Russische havens der Zwarte Zee op dit oogenblik weinig vraag, hetgeen dus niet wijst op verdere uitbreiding van het tempo der verscheppingen. De weersomstandigheden in Europa zijn niet veel veranderd. In Frankrijk was het weder in het begin der week beter, doch later is daar weder veel regen gevallen, hetgeen tengevolge heeft, dat de vooruitzichten voor den nieuwen oogst daar nog altijd weinig gunstig zijn. Ook elders in Europa wordt hier en daar over te veel regen en te hooge temperatuur geklaagd, maar over het algemeen zijn toch buiten Frankrijk de vooruitzichten niet ongunstig te noemen. Nog steeds is men algemeen van meening, dat Frankrijk en Duitschland in de eerstvolgende maanden in ruimere mate tarwe zullen importeerden dan tot nog toe, hetgeen verband houdt met de sterk verminderde voorraden aan inlandsche tarwe, welke daar nog beschikbaar zijn. Werkelijk heeft Frankrijk den laatsten tijd reeds meer gekocht en ook Italië treedt den laatsten tijd in ruime mate als koper op. De grondtoon der tarwe-markt is dan ook minder flauw dan eenigen tijd geleden het geval was, ondanks het sterke aanbod uit Australië en deze iets betere stemming blijkt wel uit het hoogere peil, waarop zich tegenwoordig de tarweprijzen in Noord- en Zuid-Amerika bewegen. Dit alles neemt echter niet weg, dat er nog altijd zeer overvloedige hoeveelheden tarwe aanwezig zijn, ook wanneer men in aanmerking neemt, dat het uitvoersurplus van Argentinië ongeveer 4 miljoen quarters kleiner is dan

onlangs geraamd werd. Daarbij komt, dat de Federal Farm Board pogingen schijnt te gaan doen om langzamerhand wat tarwe te spuien. Aan verschillende Europeesche markten wordt namelijk tegenwoordig tarwe van den laasten oogst uit de Vereenigde Staten aangeboden tot aanmerkelijk lagere prijzen dan die, welke daarvoor aan de termijnmarkt te Chicago worden genoteerd. De prijzen zijn weliswaar, in vergelijking met andere soorten te hoog, doch er was toch dezer dagen reeds sprake van, dat er naar België zaken waren gedaan. Vermelding verdient verder, dat men in België blijkbaar van plan is, om het invoeren van Russisch graan weder toe te staan, voorloopig speciaal wat de tarwe betreft. Op 23 Februari was de tarwe te Winnipeg eerst nog wat lager, doch later herstelde zich de markt op ongeveer het peil van den vorigen markttag. Het slot was ruim 1 dollarcent per 60 lbs. hooger dan een week tevoren. In de Vereenigde Staten waren de markten gesloten, doch Argentinië was wat lager. In vergelijking met 14 Februari sloten Buenos Aires en Rosario 8 centavos per 100 KG. lager tot 15 hooger.

In rogge hebben uit Rusland deze week weer eenige verscheppingen plaats gevonden, doch de hoeveelheid was niet groot en in Nederland bestaat nog altijd goede vraag voor Russische rogge. De te Rotterdam aanwezige voorraden blijven dan ook steeds vermindering ondergaan, al zijn die nog altijd van grooten omvang. Eenige prijsverbetering heeft bij den goeden kooplust, welke er in Nederland voor Russische rogge bestaat, deze week dan ook plaats gevonden, in overeenstemming met de vastere markt voor andere graansoorten. Andere soorten rogge worden er echter nauwelijks verhandeld, afgezien van beperkte zaken in Poolse rogge, waarvan de omvang echter beperkt is wegens de omstandigheid, dat Russische rogge steeds goedkooper te koop is.

Maïs was aanvankelijk vast, toen gedurende de eerste dagen der week, waarop de Argentijnsche markten gesloten waren, de peso in koers steeg en ook de zeevrachten vast waren. Een groot aantal booten is in de afgelopen week weder van Argentinië bevracht, hetgeen een vaste vrachtenmarkt met zich bracht. Op 18, 19 en 20 Februari zijn, evenals voor tarwe ook voor maïs, de prijzen aan de Argentijnsche termijnmarkten gestegen, hetgeen een vaste stemming aan de Europeesche maïsmarkt met zich bracht. Het vertrouwen in de gestegen prijzen was echter niet groot en over het algemeen was de vraag voor zoowel stoomende Platamaïs als voor meer verwijderde posities gering. Enkele ladingen werden weliswaar in Engeland verhandeld, terwijl op een enkelen dag van het begin der week ook de omzet in parcels daar vrij belangrijk was, doch overigens waren de zaken niet groot. In Nederland echter, waar veel maïs arriveerde, werden de aangekomen partijen zonder moeite opgenomen, maar wel had juist wegens die groote aanvoer de markt nu en dan een weifelend karakter, nu en dan zelfs gepaard gaande met eenige prijsdaling. Daar echter de Argentijnsche verscheppers hun prijzen handhaafden, was van een eigenlijk flauwe markt geen enkelen keer sprake, vooral ook, omdat ondanks den gestegen pesokoers de maïsprijs aan de Argentijnsche termijnmarkten na een verlaging van 18 Februari zich herstelde en een reactie achterwege bleef. Eerst op 21 Februari waren Buenos Aires en Rosario iets minder vast. Het gebrek aan vertrouwen in de prijzen was voornamelijk het gevolg van de bij voortduring uitstekende berichten omtrent den te velde staande Argentijnschen oogst en de verwachting, dat die van buitengewoon grooten omvang zal worden, terwijl tevens telkens weer sprake is van de aanzienlijke hoeveelheden maïs, welke er nog van den vorigen oogst op verschepping wachten. Daartegenover staat echter, dat Argentinië nog altijd het eenige land is, dat maïs in belangrijke hoeveelheden verscheept, want uit Roemenië wordt nog altijd zeer weinig afgeladen en dan nog voornamelijk naar Italië, dat steeds bereid is voor Donaumaïs hogere prijzen te betalen dan voor Argentijnsche. De verscheppingen van maïs uit Argentinië zijn deze week zeer klein geweest en deze omstandigheid, benevens de gemakkelijke opname in Nederland van de daar arriveerende ladingen, heeft ertoe bijgedragen, dat op 21 en 23 Februari de markt in Nederland geleidelijk weder vaster werd. Tot geleidelijk iets hogere prijzen konden de verscheppers op die dagen hun stoomende maïs verkoopen en op laatstgenoemden datum was de omzet naar Nederland zelfs vrij belangrijk. Ook in Engeland was maïs op dien dag vast. Op aflading en vooral op verscheppingen gedurende de zomermaanden bestaat echter zeer weinig kooplust. Aan de Argentijnsche termijnmarkten is maïs op 23 Februari 5 centavos per 100 KG. lager tot 5 centavos hooger gesloten dan een week tevoren.

Ook gerst is in den loop dezer week in prijs gestegen,

AANVOEREN in tons van 1000 KG.

Artikelen	Rotterdam			Amsterdam			Totaal	
	15/21 Febr. 1931	Sedert 1 Jan. 1931	Overeenk. tijdvak 1930	15/21 Febr. 1931	Sedert 1 Jan. 1931	Overeenk. tijdvak 1930	1931	1930
Tarwe	16.282	121.769	227.881	—	1.640	6.510	123.409	234.391
Rogge	3.906	37.205	25.979	105	105	1.162	37.310	27.141
Boekweit	449	3.727	1.560	50	145	410	3.872	1.970
Mais	21.410	162.699	172.708	7.113	45.648	41.915	208.347	214.623
Gerst	2.818	97.967	111.220	791	7.049	2.236	105.016	113.456
Haver	2.012	46.349	32.352	—	—	1.289	46.349	33.641
Lijnzaad	4.936	18.462	14.187	7.282	74.749	49.942	93.211	64.129
Lijnkoek	1.192	6.083	28.928	—	—	—	6.083	28.928
Tarwemeel	3.075	16.922	11.998	1.294	8.639	4.157	25.561	16.155
Andere meelsoorten	1.903	8.125	3.014	416	2.048	—	10.173	3.014

ondanks ruime verschepingen uit Rusland. Het Russische aanbod van gerst is echter zeer gering en het schijnt dus, dat de deze week afgeladen partijen reeds grotendeels verkocht waren. Eenig aanbod van gerst bestond er de laatste dagen weder van Roemenië en daarin werden op het gestegen prijspeil weder zaken gedaan. Ook Platagerst werd hooger betaald, doch de verschepingen van gerst uit Argentinië waren ook deze week weder klein. Het aanbod van gerst is dan ook lang niet overvloedig en de vastere stemming voor deze graansort wordt daardoor naar het schijnt op dit oogenblik voldoende gemotiveerd. Uit Roemenië zijn de gerstverschepingen deze week weder van weinig betekenis geweest.

Haver is vaster. Uit Rusland is deze week een beperkte hoeveelheid haver afgeladen, doch Russische offertes ontbreken sinds eenige dagen. In Nederland neemt de voorraad Russische haver sterk af en met steeds levendige vraag voor loco en stoomende partijen konden de prijzen een flinke verhoging ondergaan. Ook Platahaver was vast, doch voor deze soort bestond weinig kooplust, zoodat daarin naar Engeland, waar men deze haversoort het meest koopt, zeer weinig zaken werden gedaan. Uit de voorraden Russische haver, welke te Rotterdam liggen opgeslagen, werden deze week weer geregeld zaken gedaan naar Zwitserland.

SUIKER.

De afgelopen week gaf vaste suikermarkten te zien, zonder dat de prijzen voor het artikel echter op een hooger niveau konden belanden. Men is over het algemeen nog steeds in afwachting van de definitieve ratificatie van het plan Chadbourne. Volgens de pers zouden alle belanghebbers in Maart een bijeenkomst in Cannes houden.

In Amerika bestond goede kooplust voor geraffineerd, terwijl flinke posten ruwsuiker werden afgedaan tot ca. 1.30 d.c. basis cif. voor Cubasuiker.

Maart liquidaties hielden de stijging op de New-York termijmarkt ietwat tegen. De noteringen waren aan het einde der week als volgt: Mrt. 1.21; Mei 1.30; Juli 1.38; Sept. 1.46 en Dec. 1.55, terwijl de laatste notering voor Spot Centr. 3.30 bedroeg.

De ontvangsten in de Atlantische havens der V. S. bedroegen deze week 73.000 tons, de versmeltingen 54.000 tons tegen 48.000 tons verleden jaar en de voorraden 262.000 tons tegen 504.700 tons.

De laatste Cuba-statistiek is als volgt:

	1931	1930	1929
	tons	tons	tons
Productie	748.000	1.050.000	1.865.000
Voorr. overgebracht per 1/1	1.418.000	321.000	193.000
Consumptie	12.186	8.733	13.330
Weekontv. afscheepavens ..	306.832	171.433	235.532
Tot. sed. 1/1 Nieuwe Oogst	280.946	527.179	1.186.239
Weekexport	28.519	38.591	119.865
Totaal sedert 1/1	164.664	255.557	475.609
Voorraad afscheepavens ..	1.062.199	603.812	712.245
„ binnenland	926.951	514.088	665.431
Aantal werkende fabrieken	126	154	163

In Engeland vond een levendige handel in ruwsuiker plaats. Dagelijks werden partijen omgezet tot ca. 6/1½ per Cwt. voor rietsuiker en ca. 5/9 voor Bietsuiker. De noteringen op de Londense termijnmarkt ondergingen zoo goed als geen fluctuaties.

De Java-markt was lusteloos, aangezien koopers in afwachting van verdere gebeurtenissen zich geheel uit de markt hielden. De V.I.S.P. heeft dan ook niets kunnen verkoopen.

Hier te lande was de stemming vrij rustig. Er bestond niet veel ondernemingslust en de noteringen veranderden zoo goed als niet. Aan het einde der week luiden

de noteringen: op de Amsterdamsche termijnmarkt als volgt: Maart f 8.— a ¼; Mei f 8¼ a ½; Aug. f 8½ a ¾, en Dec. f 9.— a f 9¼. De omzet bedroeg 3050 tons.

KATOEN.

Marktbericht van de Heeren Sir Jacob Behrens & Sons. Manchester, d.d. 18 Februari 1931.

De markt voor Amerikaanse katoen was op Vrijdag en Zaterdag jl. wat williger, doch is sedert weer aangetrokken, zoodat de prijs voor loco mid. American gisteren 5.96 d. bedroeg. Later waren Liverpool zoowel als New-York echter weer vaster en sloten hooger met een stijging van resp. 10—11 en 10—13 punten. Prijzen van Egyptische katoen hebben gefluctueerd, doch veranderden tenslotte weinig. Voorraden in Alexandrië blijven groot, nl. ongeveer 5¼ miljoen cantars tegen ongeveer 3½ miljoen een jaar geleden. Verkoopen van loco katoen waren te Liverpool de vorige week weer gering, nl. 18.240 balen. Hiervan waren 7.330 balen Amerikaanse katoen, 6.320 Zuid-Amerikaanse, 1.530 Egyptische en Soedaneese, 1.280 Afrikaanse en de rest, 1.780 balen, Oost-Indische en andere soorten.

De markt voor Amerikaansch garen heeft tot nu toe weinig geprofiteerd van de beëindiging van het conflict; natuurlijk moet er eenige tijd overheen gaan, voordat alle spinnerijen weer werken. Niettemin is er beslist meer vraag, en zoowel in twist- en weft cops als in ringboomen is op beperkte schaal iets verkocht. Biedingen houden echter geen gelijken tred met de stijging van het ruwe product. Tweevoudig getwijnd garen voor binnenlandsch gebruik gaat behoorlijk van de hand.

Enkele districten maken melding van een zij het ook geringe handel in Egyptische cops, terwijl van de zijde van het buitenland over het algemeen meer vraag schijnt te bestaan. In doubleer-nummers voor fijn tweevoudig getwijnd garen voor Eng.-Indië is behoorlijk verkocht, evenals in fijn weft voor dbooties. De uitvoercijfers voor katoenen garens van het Ministerie van Handel over de maand Januari, die de vorige week gepubliceerd zijn, beliepen 11.336.500 Eng. ponden, tegen 13.156.500 pond in Januari 1930, en 16.923.900 pond in 1929. In ruwe garens namen Duitsland en Nederland in 1931 4.622.200 pond af, tegen 5.272.300 pond in 1930 en 7.373.300 pond in 1929. Naar Eng.-Indië werd in Januari 1931 497.200 pond uitgevoerd tegen een gemiddelde van 1.048.775 pond gedurende dezelfde maand van de laatste vier jaren. Zeden nam in Januari, ondanks de staking daar, 115.800 pond af tegen een gemiddelde van 167.400 pond gedurende de voorafgaande zes maanden. De Balkan is wat dit betreft gelijk gebleven. China toont eenige verbetering, terwijl uitvoeren naar België, Zwitserland, de Vereenigde Staten en Australië alle minder zijn.

De uitsluiting is gelukkig ten einde en afgezien daarvan, dat het buitenland daarop nog weinig reageert, bestaat er toch meer belangstelling voor manufacturen. Hoewel er nog gebrek aan vertrouwen heerscht en men niet op groote schaal koopt, worden voor direct gebruik nog wel enkele orders afgesloten, waarbij de kwestie van een spoedige levering dikwijls de beslissende factor is, of een transactie tot stand komt of niet. De berichten uit Eng.-Indië luiden iets hoopvoller, doch de economische en politieke hemel is nog zoo betrokken, dat van eenige verbetering in de vraag nauwelijks sprake kan zijn. Prijzen zijn over het geheel genomen vast, doch alleen voor directe consumptie wordt er nog iets verkocht.

Liverpoolnoteringen Oost. koersen 10 Feb. 17 Feb.
11 Feb. 18 Feb. T.T. op Br.-Indië 1/5¼ 1/5¼
F.G.F. Sakellaridis 9,45 9,60 T.T. op Hongkong 10 10¼
G.F. No. 1 Oomra. 3,51 3,63 T.T. op Shanghai 1/1¼ 1/1¼

Ontvangsten in- en uitvoeren van Amerikaansche havens. (In duizendtallen balen).

Table with columns: 1 Aug. '30 tot 13 Febr. '31, Overeenkomstige periode 1929/30, 1928/29. Rows: Ontvangsten Gulf-Havens, Atlant. Havens, Uitvoer naar Gr. Brittannië, 't Vasteland etc., ' het Orient....

Voorraden. (In duizendtallen balen).

Table with columns: 13 Febr. '31, Overeenkomstig tijdstip 1930, 1929. Rows: Amerik. havens..., Binnenland..., New-York..., New Orleans..., Liverpool....

KOFFIE.

In de afgelopen week bleef de markt in zeer kalme stemming verkeren. Nieuwe berichten uit Brazilië werden niet ontvangen, zoodat omtrent den toestand van het artikel niets bijzonders valt te vermelden.

In Nederlandsch-Indië bleven de cif-prijzen der ongewassen Sumatra Robusta-soorten vrijwel onveranderd, terwijl die voor de gewassen Robusta iets lager waren.

In de noteringen aan de Rotterdamse termijnmarkt kwam weinig verandering. Dinsdag 24 dezer des voormiddags waren zij als volgt: Februari 23, Maart 20½, Mei 19½, September 18½, December 18½ ct., Maart 18½ ct.

Aan de loco-markt was de vraag nog steeds onbeduidend. De officiële noteringen bleven onveranderd voor Superior Santos 28 ct. per ½ K.G. en voor Robusta 26 ct.

De prijzen van gewoon goed beschreven Superior Santos op prompte verscheping zijn thans ongeveer 39/6 à 41/- per cwt. en van dito Prime ongeveer 41/- à 42/-, terwijl zij van Rio type New-York 7 met beschrijving, prompte verscheping, bedragen 26/- à 27/-.

Van Robusta op aflading van Nederlandsch-Indië zijn de prijzen in de eerste hand op het oogenblik:

Palembang Robusta, Maart-verscheping, 16 ct.; Benkoe-len Robusta, Maart-verscheping, 17½ ct.; Mandheling Robusta, Maart-verscheping, 18½ ct.; W.I.B. f.a.q. Robusta, Maart-verscheping, 24½ ct., alles per ½ K.G., cif, uitgele-verd gewicht, netto contant.

De slot-noteringen te New-York van het aldaar geldende gemengd contract (basis Rio No. 7) waren:

Table with columns: Mrt., Mei, Sept., Dec. Rows: 21 Februari, 16 Februari, 9 Februari, 2 Februari, Rotterdam, 24 Februari 1931.

Statistiek der firma G. Duuring & Zoon.

Zichtbare voorraad op 1 Februari in duizenden balen.

Table with columns: 1931, 1930, 1929, 1928, 1927. Rows: Voorraad in Europa..., Stoomend (Brazilië, Oost-Indië), n. Europa, Voorraad Ver. Staten, Stoomend naar, Ver. Staten, Voorr. in Pernambuco, Bahia, Victoria, Rio de Janeiro, Santos, Paranagua.

Totaal ... † *5.417 *5.110 *5.016 *5.099 *4.834

Op 1 Januari † *5.186 *5.094 *5.172 *5.268 *4.911

Op 1 Juli † *5.593 *5.338 *5.729 *4.720 *4.571

* Niet inbegrepen de binnenl. voorraden in Brazilië. † Niet inbegrepen de gouvernementvoorraad v. Sao Paulo (schatting 1.398.000 balen).

De binnenlandsche voorraden te

Table with columns: Santos, Rio de Janeiro. Rows: 1 Juli, 1 Januari.

STATISTISCH OVERZICHT

Large table with columns: GRANEN EN ZADEN (TARWE, ROGGE, MAIS, GERST, LIJNZAAD), ZUIVEL EN EIEREN (BOTER, KAAS, EIEREN), MINERALEN (STEENKOLEN, PETROLEUM). Rows: 1925, 1926, 1927, 1928, 1929, 1930, 1931.

1) Men zie voor de toelichting op dezen staat de nummers van R en 15 Augustus 1928 (No. 658 en 659) pag. 689/90 en 709. 2) 79 Kg. La Plata. 3) = Western vóring van de huidige offic. not.wijze (Jan. 1928); Barley vanaf 2/2/31; vanaf 9/2 64/5 Z.-Russ.

1 Februari 1927	5.344.000	balen
1 Juli 1927	3.312.000	"
1 Januari 1928	13.120.000	"
1 Februari 1928	13.354.000	"
1 Juli 1928	11.672.000	" 1.180.000 balen
1 Januari 1929	12.966.000	" 585.000 "
1 Februari 1929	12.279.000	" 532.000 "
1 Juli 1929	8.785.000	" 136.000 "
1 Januari 1930	18.357.000	" 1.612.000 "
1 Februari 1930	19.377.000	" 1.735.000 "
1 Juli 1930	21.210.000	" 1.621.000 "
1 Januari 1931	22.213.000	" 1.910.000 "

THEE.

Het verloop van de theemarkt toonde in de afgelopen week geen verbetering. De Amsterdamsche veiling van 19 dezer, met een aanbod van bijna 16.000 kisten, gaf wederom prijzen te zien, die van 2 tot 10 cts. lager waren dan in vorige veiling.

Het verloop der veiling was onregelmatig en kalm. O.P.'s waren goed gevraagd. Theeën met veel geel daarentegen trokken weinig belangstelling en konden slechts tot veel lagere prijzen koopers vinden. Er werden 2400 kisten opgehouden. De middenprijs was 50 cts. tegen 56 cts. in de vorige veiling.

De Board of Trade publiceerde de navolgende gegevens betreffende aanvoer en uitvoer van thee in Groot-Brittannië en N. Ierland over de maand Januari 1931.

De aanvoeren beliepen evenals verleden jaar 54 miljoen lbs., terwijl 7 miljoen lbs. werden uitgevoerd tegenover 6½ miljoen lbs. in Januari 1930.

De aanvoeren van thee in Nederland gedurende Januari 1931 berekend volgens gegevens van „Het Centraal Bureau voor de Statistiek" bedragen 2.392.000 KG. (Januari 1930: 1.870.000 KG.). De invoer tot verbruik steeg tot 1.078.000 KG. (Januari 1930: 940.000 KG.), terwijl de uitvoer toenam tot 409.000 KG. (Januari 1930: 308.000 KG.).

Volgens mededeelingen van de Vereeniging voor de Thee-cultuur in Nederlandsch-Indië bedroeg de thee-uitvoer van Sumatra in Januari 1931: 1.011.000 KG. tegen 902.000 KG. in Januari 1930.

Noordelijk Britsch-Indië exporteerde gedurende de maand Januari 25.257.000 lbs. (vorige jaar 27.608.000 lbs.).

In totaal werd gedurende de periode April 1930/Januari 1931 uitgevoerd 307.958.000 lbs. tegenover 333.551.000 lbs. in dezelfde periode een jaar tevoren.

De uitvoer van Ceylon beliep in Januari 1931 21.000.000 lbs. tegenover 21.428.000 lbs. in Januari 1930. Amsterdam, 23 Februari 1931.

STEENKOLEN.

De kolenmarkten blijven in één doen. Iedere verbruiker koopt mondjesmaat en algemeen is de verwachting, dat men de minimumprijzen in Engeland niet houden kan en dat deze, zij het ook weinig, omlaag zullen moeten. Het slappe weer van de laatste dagen werkt een grootere vraag niet in de hand en over de geringe bedrijvigheid van de industrie en scheepvaart behoeft hier niets gezegd.

De prijzen zijn:

Northumberland Ongezeefde	f 9.40
Durham Ongezeefde	„ 10.—
Cardiff 2/3 large 1/3 smalls	„ 12.25
Schotsche Gezeefde (Prime Lothians)	„ 10.30
Yorkshire gewasschen Singles	„ 10.—
Westfaalsche Verfölder	„ 11.10
„ Vlamstukken I	„ 12.25
„ Smeenootjes	„ 11.75
„ Gasvlamfölder	„ 11.—
„ Gietcokes	„ 15.—
Hollandsche Eierbrikketten	„ 15.50

alles per ton van 1.000 KG., franco station Rotterdam/Amsterdam.
Ongezeefde bunkerkolen f.o.b. Rotterdam/Amsterdam f 10.30. Markt flauw.
24 Februari 1931.

IJZER.

Van de continentale exportmarkt valt weinig interessants mede te deelen. De vraag is uiterst gering; alleen in Schotland werden de laatste week een paar contracten gesloten. De notering liep daar evenwel verder achteruit, en wel met 1 sh. tot 54/6 fot. Grangemouth. De vraag naar Cleve-land ijzer beperkt zich vrijwel tot het productiegebied. De productie wordt in zijn geheel opgenomen.

Op de staalmarkt is de prijsdaling voor eindproducten van de laatste maanden tot staan gekomen. Stafijzer doet thans 78/- fob. Antwerpen. Halfabrikaten zijn daarentegen verder achteruitgegaan, en wel met ongeveer 1 sh. per ton.

VRACHTENMARKT.

Graan van Noord-Amerika. Voor vroege verscheeping was het aanbod van lading wederom beperkt, in het bijzonder van de Northern Range; van New-York of Philadelphia

AN GROOTHANDELSPRIJZEN¹⁾

METALEN					TEXTIELGOEDEREN					DIVERSEN									
ZILVER cash Londen per Standard Ounce		IJZER Cleveland Foundry No. 3 f.o.b. Middlesbrough per Eng. ton		KOPER Standaard Locoprijzen Londen per Eng. ton	TIN locoprijzen Londen per Eng. ton	LOOD Locoprijzen Londen per Eng. ton	KATOEN Middling locoprijzen New York per lb.	WOL gekamde Australische, Merino, 64's Av. loco Bradford per lb.	WOL gekamde Australische, Crossbred Colonial Carded, 50's Av. loco Bradford per lb.	KOE- HUIDEN Gaaf, open kop 57-61 pnd.	KALK- SALPETER Gld. per 100 KG. netto								
pence	%	Sh.	%	£	%	£	%	£	%	pence	%	pence	%	fl.	%	fl.	%	fl.	%
32 1/8	100,0	73/-	100,0	62.1/6	100,0	261.17/-	100,0	36.8/6	100,0	23.25	100,0	55,00	100,0	29,50	100,0	34,70	100,0	12,—	100,0
28 1/4	89,3	86/6	118,5	58.11/-	93,5	290.17/6	111,1	31.1/6	85,3	17,55	75,5	47,25	85,9	24,75	83,9	28,46	82,0	11,61	96,8
26 3/4	83,3	73/-	100,0	55.14/-	89,7	290.4/-	110,8	24.4/-	66,4	17,50	75,3	48,50	84,2	26,50	89,8	40,43	116,5	11,48	95,7
26 1/2	81,1	66/-	90,4	63.16/-	102,8	227.5/-	86,8	21.11/-	57,8	20,00	86,0	51,50	93,6	30,50	103,4	47,38	137,1	11,48	95,7
24 7/8	76,2	70/6	96,6	75.14/-	121,9	203.15/6	77,8	23.5/-	63,8	19,15	82,4	39,—	70,9	25,25	85,6	32,25	92,9	10,60	88,3
17 1/2	55,4	67/-	91,8	54.13/-	88,0	142.5/-	54,3	13.1/6	49,6	13,55	58,3	26,75	48,6	16,25	55,1	25,36	73,1	9,84	82,0
26 1/4	81,8	66/-	90,4	75.10/6	121,7	222.7/6	84,9	22.2/-	60,7	20,20	86,9	46,75	85,0	28,75	97,3	37,50	108,1	11,70	97,5
25 7/8	80,7	66/6	91,1	78.-/6	125,7	222.11/-	85,0	23.2/6	63,5	20,10	86,5	44,25	80,5	27,75	94,1	34,50	99,4	11,70	97,5
26	81,0	67/-	91,8	89.8/-	144,0	221.0/6	84,4	25.8/6	69,7	21,25	91,4	44,00	80,0	27,50	93,2	36,	103,7	11,70	97,5
25 3/4	80,2	68/-	93,2	82.17/6	133,5	207.5/6	79,2	24.16/-	68,0	20,45	88,0	43,25	78,6	27,25	92,4	31,50	96,5	11,70	97,5
25 1/4	78,1	69/6	95,2	75.4/6	121,2	197.5/6	75,3	23.19/-	65,8	19,40	83,4	41,50	75,5	26,25	89,0	30,50	87,9	11,70	97,5
24 1/4	75,6	71/-	97,3	74.11/-	120,1	200.5/-	76,5	23.14/-	65,1	18,75	80,6	40,00	72,7	25,75	87,3	31,50	99,4	11,70	97,5
24 1/8	75,7	72/6	99,3	72.12/6	117,0	209.5/6	79,9	22.16/-	62,6	18,65	80,2	38,75	70,5	24,75	83,9	32,25	92,9	9,18	76,5
24 1/2	75,7	72/6	99,3	73.17/-	119,0	210.11/-	80,4	23.3/-	63,6	18,60	80,0	37,00	67,3	24,00	81,4	29,75	85,7	9,28	77,3
23 1/2	73,9	72/6	99,3	74.19/-	120,7	205.5/6	78,4	23.11/-	64,7	18,90	81,3	34,25	62,3	23,75	80,5	31,25	90,1	9,39	78,3
23 1/4	71,8	72/6	99,3	72.16/-	117,3	188.9/6	72,0	23.4/6	63,8	18,45	79,4	32,50	59,1	22,50	76,3	—	—	9,49	79,1
22 1/4	70,7	72/6	99,3	70.5/-	113,2	182.-/6	69,5	21.13/-	59,4	17,50	75,3	34,25	62,3	23,00	78,0	27,25	78,5	9,70	80,8
22 1/8	69,3	72/6	99,3	68.6/6	110,1	178.18/6	68,3	21.9/6	59,0	17,25	74,2	31,25	56,8	21,25	72,0	27,75	80,0	9,90	82,6
20 1/8	65,3	72/6	99,3	71.9/6	115,1	174.13/-	66,7	21.11/-	59,4	17,15	73,8	29,50	53,6	19,25	65,3	26,63	76,7	10,11	84,3
20 1/4	62,6	72/6	99,3	71.12/6	115,4	174.4/-	66,5	21.4/-	58,2	15,45	66,4	28,50	51,8	17,75	60,2	24,50	70,6	10,21	85,1
19 1/8	59,5	70/-	95,9	68.19/6	111,1	165.18/-	63,4	18.16/-	51,6	15,20	65,4	26,25	47,7	16,50	55,9	24,—	69,2	10,21	85,1
19 1/2	61,0	67/6	92,5	61.3/-	98,5	161.17/6	61,8	18.6/6	50,3	16,45	70,8	27,25	49,5	17,25	58,5	24,13	69,5	10,21	85,1
18 1/2	59,0	67/6	92,5	53.9/-	86,1	145.-/6	55,4	17.16/-	48,9	16,50	71,0	28,75	52,3	18,00	61,0	26,25	75,6	10,21	85,1
16 1/2	50,0	67/6	92,5	50.1/6	80,7	136.4/6	52,0	17.19/-	49,3	14,50	62,4	27,75	50,5	17,50	59,3	26,63	76,7	10,21	85,1
16	49,9	67/6	92,5	48.2/-	77,5	134.17/6	51,5	18.3/-	49,8	13,10	56,3	27,00	49,1	16,75	56,8	24,25	69,9	9,18	76,5
16 1/8	51,0	65/-	89,0	47.15/-	76,9	135.5/6	51,7	18.6/-	50,2	11,95	51,4	27,25	49,5	16,50	55,9	24,88	71,7	9,28	77,3
16 1/4	52,0	63/6	87,1	46.6/-	74,6	132.6/-	50,5	17.18/-	49,1	11,—	47,3	27,00	49,1	15,75	53,4	25,50	76,4	9,39	78,3
16 1/2	51,5	63/6	87,1	43.-/6	69,3	117.13/-	44,9	15.15/-	43,2	10,55	45,4	24,50	44,5	14,50	49,2	26,25	75,6	9,49	79,1
15 3/8	51,9	63/6	87,1	46.8/6	74,8	113.16/-	43,5	15.18/6	43,7	10,85	46,7	24,00	43,6	13,00	44,1	25,25	72,8	9,70	80,8
15 1/8	51,9	63/6	87,1	47.6/6	76,2	115.3/-	44,0	15.5/6	41,9	9,95	42,8	22,50	40,9	12,50	42,4	25,—	72,0	9,90	82,6
13 7/8	43,2	60/6	82,9	45.7/6	73,1	116.8/-	44,4	14.-/6	38,5	10,30	44,3	21,25	38,6	12,00	40,7	24,63	71,0	10,11	84,3
13 1/4	41,2	58/6	80,3	43.12/6	70,3	113.7/6	43,3	12.19/-	35,6	10,75 ⁸	46,2	21,75 ¹¹	39,5	12,00 ¹²	40,7	22,50 ¹⁴	64,8	10,21	85,1
12	37,4	58/6	80,3	44.12/6	71,9	116.17/6	44,6	13.2/6	35,0	11,— ⁹	47,3	21,75 ¹²	39,5	12,00 ¹²	40,7	—	—	10,21	85,1
12 1/8	37,7	59/6	80,3	41.17/6	72,3	114.15/-	43,8	13.2/6	36,0	11,— ¹⁰	47,3	22,00 ¹³	40,0	12,00 ¹³	40,7	—	—	10,21	85,1
12 3/4	39,7	58/6	80,3	47.2/6	75,9	123.2/6	47,0	13.17/6	38,1	—	—	—	—	—	—	—	—	10,21	85,1

invoering van de huidige officiële noteeringswijze (Jan. 1928); vanaf 16 Dec. 1929 74/5 K.G. Hongaarsche; vanaf 26 Mei 1930 Z.-Russische. 4) = Malting vóór de invoer- 5) Jaar- en maandgem. afger. op 1/8 pence. 6) Notering Schotland 59/6. 7) 58/- 8) 6, 9) 13, 10) 20, 11) 5, 12) 12, 13) 21, 14) 17, 15) 19 Febr.

werd een handige boot per begin Maart tegen \$ 0.09¼ naar Havre of Duinkerken opgenomen met een halve cent extra, indien beide havens, terwijl van St. John, N.B. naar de Middellandsche Zee per Februari/Maart \$ 0.12½ en per tweede helft Maart \$ 0.12¼ betaald werd. Van Montreal was de vraag naar scheepsruimte matig. Er werden twee booten afgesloten, nl. een schip van 32.000 qtrs. per 25 April/10 Mei op basis van \$ 0.09 naar Antwerpen of Rotterdam, \$ 0.10 Hamburg of Bremen of Fransche Atlantische havens en een iets kleinere boot per 5/25 Mei op basis van \$ 0.09¼ naar Antwerpen of Rotterdam met de optie Havre/Hamburg Range tegen \$ 0.10¼ of bepaalde havens U.K. tegen 2/1½ per qtr.

La Plata Rivier. Tengevolge van het groote aantal schepen, hetwelk eerverleden week werd opgenomen, was de vraag in de afgelopen week niet meer zoo groot, maar niettegenstaande dat vertoonden de vrachten, speciaal voor vroege termijnen, geen achteruitgang en aan het einde der week waren de koersen zelfs zeer vast. Voor een spotprompte boot van 7000 ton werd van San Lorenzo Range naar Antwerpen of Rotterdam 21/- betaald met 9 d. extra naar beide havens, welk cijfer ongetwijfeld herhaald kan worden, indien de markt zoo vast blijft, te meer waar prompte booten schaarsch zijn. Voor Maart laden — 28 Maart canceling — werden handige booten van de San Lorenzo Range naar U.K./Continent tegen 20/- afgesloten, grotere booten tegen 19/6, met 6 d. minder indien Antwerpen of Rotterdam, terwijl een 8000 tonner per April van dezelfde range naar U.K. tegen 18/- werd bevracht, met de optie Havre/Hamburg Range tegen 17/6 en Antwerpen/Rotterdam tegen 17/-.

Suiker van West-Indië. Gedurende het grootste gedeelte der vorige week toonden bevrachters weinig belangstelling in scheepsruimte en de vraag bleef beperkt tot handige booten van San Domingo, vanwaar tegen 12/6 naar U.K./Continent en tegen 14/- naar Marseille voor Maart laden werd bevracht. Buitendien werden eenige partijen naar bepaalde havens U.K./Continent tegen 12/6 voor Maart verscheping geboekt.

Donau en Zwarte Zee. Van den Donau was de vraag gering en bleef beperkt tot handige booten. Voor een 4300 tonner per 25 Februari/10 Maart werd 14/6 naar Bordeaux/Hamburg Range met opties betaald, hetgeen herhaald kan worden, terwijl een 6300 tonner per Februari/Maart van Constanza/Varna/Burgas 10/9 naar Antwerpen/Hamburg Range, eveneens met opties, verkreeg. Wat graan betreft werd de bevrachting van de Zwarte Zee weer opgenomen, met het gevolg, dat verschillende afsluitingen op

basis van 11/- naar het Continent met volle opties tot stand kwamen.

Middellandsche Zee. Deze markt was zeer slecht. Definitieve ladingen zijn moeilijk te verkrijgen en de genoteerde cijfers zijn buitengewoon laag. Er vonden eenige afsluitingen plaats; voor erts: Hornillo Baai, Rotterdam of Vlaardingen 4/4½, Almeria Pier/Rotterdam 4/3, Huelva/Rotterdam 4/4½ en voor fosphaat: Stax/Lorient 5/6 en Stax/Rouaan 5/6.

Kolen van U.K. De toestand was vrijwel ongewijzigd. In geen enkele richting viel een betere vraag te constateeren en de koersen bleven flauw. Niettegenstaande de lage vrachten hadden afladers niet de minste moeite hun behoefte aan scheepsruimte te dekken. Voor verscheping gedurende het komende seizoen werden door verscheidene reeders contracten tot een gezamenlijk quantum van ca. 400.000 ton van Swansea naar Montreal tegen 7/- tot 6/9 met vrij lossen overgenomen. Overigens vonden o.m. de volgende afsluitingen plaats. Van Zuid-Wales naar: Zeebrugge 2/6, Dieppe 3/4½, Bordeaux 3/9, Lissabon 6/7½, Gibraltar 6/-, Marseille 7/-, Genua 6/3, Morphou Baai 9/9, voor kolen, 10/9 voor briketten, Alexandrië 7/9, Port-Said 6/9, Djibouti 10/3; Sabang 10/- (ged. lading), Las Palmas 7/-, Dakar 6/9, Rio 10/6 (briketten en Buenos Aires 10/3; van de Oostkust: naar Limhamn 4/6, Aalborg 5/-, Rotterdam 3/3, Antwerpen 2/4½, Rouaan 3/6, Algiers 6/9, Palermo 7/9, Port-Said 7/- en St. Vincent, C.V. 7/-.

RIJNVAART.

Week van 25 t/m. 21 Februari 1931.

De aanvoeren van zeezijde bleven onveranderd. De vraag naar scheepsruimte, welke overvloedig beschikbaar was, bleef zeer gering. Er werd zeer weinig bevracht. Naar de Ruhrhavens werd genoteerd voor erts: f 0.30 a f 0.40 per last met resp. 3—4 losdagen; f 0.40 a f 0.50 per last met resp. 6—8 losdagen. Naar Grimberg en Horl was de vracht in verhouding. Voor den Bovenrijn was eveneens zeer weinig vraag. Voor ruwe producten naar Mannheim bedroeg de vracht gemiddeld f 0.60 per last met verkorten lostijd. Het sleeploon werd genoteerd volgens het 27½ a 30 cts. tarief. De waterstand bleef vallend. Naar den Bovenrijn werd op ca. 2.20 M. en naar den Benedenrijn op vollen diepgang afgeladen.

In de Ruhrhavens bleef de scheepsruimte overvloedig beschikbaar; de vraag gering. De vracht voor exportkolen naar Rotterdam bleef genoteerd op Mk. 0.60 per ton inclusief sleeploon.

Vervolg STATISTISCH OVERZICHT VAN GROOTHANDELSPRIJZEN.

	KOLONIALE PRODUCTEN										INDEXCIJFERS	
	RUBBER ⁵⁾ . Standaard Ribbed Smoked Sheets loco Londen per lb.		SUIKER Witte kristal- suiker loco R'dam/A'dam. per 100 K.G.		KOFFIE Robusta Locoprijzen Rotterdam per ½ K.G.		THEE Afl. N.-I. thee. A'dam gem. pr. Java- en Suma- trathee p. ½ K.G.		COPRA Ned.-Ind. f. m. s. per 100 K.G. Amsterdam		Indexcijfer v/h. Centr. B. v. d. Stat., herleid. van 1913 = 100 tot 1925 = 100	Indexcijfer van The Economist, herleid. 1927 = 100 tot 1925 = 100
Jaargemidd. 1925	Sh. 2/11,625	100,0	f. 18,75	100,0	cts. 61,375	100,0	cts. 84,5	100,0	f 35,875	100,0	100,0	100,0
" 1926	2/-	67,4	17,50	93,3	55,375	90,2	94,25	111,5	34,—	91,8	93,2	92,9
" 1927	1/6,375	51,6	19,125	102,0	46,875	76,4	82,75	97,9	32,625	90,9	95,4	89,5
" 1928	-1/0,75	30,2	15,85	84,5	49,625	80,9	75,25	89,1	31,875	88,9	96,4	87,6
" 1929	-1/0,25	28,8	13,—	69,3	50,75	82,7	69,25	82,0	27,375	76,3	91,6	82,6
" 1930	-5,875	16,5	9,60	51,2	32	52,1	60,75	71,8	22,625	63,1	75,5	69,4
Januari 1929	-9,875	27,9	13,775	73,5	53,125	86,6	77,25	91,4	29,—	80,8	94,2	84,6
Februari "	1/-	33,7	13,375	71,3	54	88,0	74,25	87,9	28,625	79,8	94,2	85,4
Maart "	1/0,125	34,0	13,50	72,0	54	88,0	72,75	86,1	27,625	77,0	94,8	85,8
April "	-1/0,5	29,5	13,375	71,3	54	88,0	74,25	87,9	26,75	74,6	92,9	83,9
Mei "	-1/0,875	30,5	12,25	65,3	54	88,0	73,50	87,0	25,875	72,1	91,6	81,7
Juni "	-1/0,625	29,8	12,00	64,0	54	88,0	69,50	82,2	24,875	69,3	91,0	81,9
Juli "	-1/1	30,9	13,425	71,6	54	88,0	68,50	81,1	27,50	76,7	91,0	83,7
Augustus "	-1/0,5	29,5	13,00	69,3	53,50	87,2	64	75,6	27,25	76,0	91,6	83,6
September "	-1/0,125	28,4	13,475	71,9	51,75	84,3	64	75,6	28,25	78,7	91,0	82,0
October "	-1/9,625	27,0	13,30	70,9	48,50	79,0	66	78,1	27,50	76,7	90,3	80,5
November "	-1/8,125	22,8	12,50	66,7	41,75	68,0	66,50	78,7	27,25	76,0	88,4	78,8
December "	-1/8	22,5	12,075	64,4	36,75	59,9	60,75	71,8	27,125	75,6	87,1	78,8
Januari 1930	-7,375	20,7	11,675	62,3	35	57,0	60,50	71,6	26,875	74,9	84,5	76,9
Februari "	-8	22,5	11,40	60,8	35	57,0	58,25	68,9	26,375	73,5	81,3	75,2
Maart "	-7,625	21,4	10,70	57,1	35	57,0	62,25	73,7	25,25	70,4	78,7	74,2
April "	-7,375	20,7	10,55	56,3	35	57,0	59,50	70,4	26,125	72,8	78,7	72,8
Mei "	-6,875	19,3	9,80	52,3	34,75	56,6	58	68,6	25,50	71,1	76,1	72,0
Juni "	-6,125	17,2	9,775	52,1	33	53,8	58	68,6	22,875	63,8	76,1	70,4
Juli "	-5,625	15,8	9,275	49,5	31,50	51,3	55,50	65,7	21,75	60,6	74,2	69,3
Augustus "	-4,875	13,8	8,50	45,3	29,50	48,1	55,25	65,4	20,—	55,7	73,5	67,9
September "	-4,125	11,6	7,975	42,5	28,25	46,0	59,50	70,4	19,25	53,7	72,3	65,4
October "	-4	11,2	8,625	46,0	29	47,3	66,50	78,7	18,75	52,3	71,6	64,6
November "	-4,375	12,3	8,75	46,7	29	47,3	68,25	80,8	19,375	54,0	71,0	63,3
December "	-4,375	12,3	8,20	43,7	29	47,3	66,75	79,0	19	53,0	69,0	61,3
Januari 1931	-4,25	11,9	8,20	43,7	28	45,6	66,25	78,4	18,25	50,9	67,7	59,2
2 Februari "	-3,875	10,9	8,25	44,0	27	44,0	56 ¹¹	66,3	18,25	50,9		
9 " "	-3,875	10,9	8,00	42,7	26	42,4	50 ¹⁶	59,2	18,—	50,2		
16 " "	-3,8125	10,7	8,25	44,0	26	42,4			18,—	50,2		
23 " "	-3,6875	10,4	8,25	44,0	26	42,4			18,25	50,9		